

สัณฐานวิทยาและคัพภวิทยาของปลาในนาข้าว 2 ชนิด *Oryzias minutillus* และ *O. javanicus*
(Pisces: Adrianichthyidae) ในจังหวัดสงขลาและภูเก็ต ภาคใต้ของประเทศไทย

ปริญญานิพนธ์
ของ
ประเสริฐ ผ่องใส

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา
พฤษภาคม 2548

สัณฐานวิทยาและคัพภวิทยาของปลาในนาข้าว 2 ชนิด *Oryzias minutillus* และ *O. javanicus*
(Pisces: Adrianichthyidae) ในจังหวัดสงขลาและภูเก็ต ภาคใต้ของประเทศไทย

บทคัดย่อ
ของ
ประเสริฐ ผ่องใส

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา
พฤษภาคม 2548

ประเสริฐ ผ่องใส. (2548). สันฐานวิทยาและคัพภวิทยาของปลาในนาข้าว 2 ชนิด *Oryzias minutillus* และ *O. javanicus* (Pisces: Adrianichthyidae) ในจังหวัดสงขลา และ
ภูเก็ตภาคใต้ของประเทศไทย. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. (ชีววิทยา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร มากตุ่น, รองศาสตราจารย์รัชช ดอนสกุล.

การทดลองครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาสันฐานวิทยาและคัพภวิทยาของปลา
Oryzias minutillus และ *O. javanicus* โดยสุ่มตัวอย่างปลาทั้ง 2 ชนิดๆ ละ 80 ตัวจาก
แหล่งน้ำธรรมชาติมาทดลองในห้องปฏิบัติการ ผลการทดลองพบว่า ความแตกต่างภายใน
สปีชีส์ของปลา *O. minutillus* และ *O. javanicus* ทั้งเพศผู้และเพศเมีย ได้แก่ ลักษณะความสูง
ของครีบท้อง (DFH%SL) และความสูงของครีบทวาร (AFH%SL) มีความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญ ($P < 0.01$) ความแตกต่างระหว่างสปีชีส์ *O. minutillus* และ *O. javanicus* มีจำนวน
15 ลักษณะ คือ ความยาวส่วนหน้าครีบท้อง (PDL%SL) ความสูงของครีบท้อง (DFH%SL)
ความยาวของฐานครีบท้อง (DFB%SL) ความลึกของคอดหาง (CD%SL) ความลึกของ
ลำตัว (BD₁%SL) ความลึกของลำตัว (BD₂%SL) ความสูงของครีบอก (PFH%SL) ความยาว
ส่วนหน้าครีบอก (PPL%SL) ความยาวส่วนหน้าครีบท้อง (PPeL%SL) ความยาวส่วนหน้า
ครีบทวาร (PAL%SL) ความสูงของครีบทวาร (AFH%SL) ความยาวของฐานครีบทวาร
(AFB%SL) ความยาวส่วนหัว (HL%SL) เส้นผ่าศูนย์กลางของลูกตา (ED%HL) และความยาว
จงอยปาก (SnL%SL) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.01$) ความแตกต่างจำนวน
ข้อกระดูกและก้านครีบท้อง จำนวน 6 ลักษณะ คือ ก้านครีบท้อง (DFR) ก้านครีบทวาร (AFR)
ก้านครีบอก (PFR) ก้านครีบทวาร (CFR) และข้อกระดูกสันหลัง (VER) มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.01$) ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับน้ำหนัก ของปลา
O. minutillus มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.761 ส่วนปลา *O. javanicus* มีค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.822 การเจริญเติบโตของไข่ปลา *O. minutillus* ช่วง
คลีเวลใช้ระยะเวลา 0 ชั่วโมง ถึง 5 ชั่วโมง 25 นาที ช่วงบลาสทูลาใช้ระยะเวลา 5 ชั่วโมง
26 นาที ถึง 10 ชั่วโมง 30 นาที ช่วงแกสทูลาใช้ระยะเวลา 10 ชั่วโมง 31 นาที ถึง 18 ชั่วโมง
40 นาที ช่วงการสร้างอวัยวะใช้ระยะเวลา 18 ชั่วโมง 41 นาที ถึง 6 วัน 13 ชั่วโมง 20 นาที
ระยะเวลาที่ไข่ฟักออกเป็นตัวประมาณ 6.5 วัน ณ อุณหภูมิห้อง 26 – 30°C การเจริญของ
ไข่ปลา *O. javanicus* ช่วงคลีเวลใช้ระยะเวลา 0 ชั่วโมง ถึง 5 ชั่วโมง 35 นาที ช่วงบลาสทูลา
ใช้ระยะเวลา 5 ชั่วโมง 36 นาที ถึง 10 ชั่วโมง 20 นาที ช่วงแกสทูลาใช้ระยะเวลา 10 ชั่วโมง
21 นาที ถึง 19 ชั่วโมง 40 นาที ช่วงการสร้างอวัยวะ ใช้ระยะเวลา 19 ชั่วโมง 41 นาที
ถึง 9 วัน 3 ชั่วโมง 35 นาที ระยะเวลาที่ไข่ฟักออกเป็นตัวประมาณ 9.5 วัน ณ อุณหภูมิห้อง
28 - 31°C

Morphology and Embryology of Two Ricefishes, *Oryzias minutillus* and
O. javanicus (Pisces: Adrianichthyidae) in Songkla and Phuket provinces, the Southern
part of Thailand.

AN ABSTRACT
BY
PRASERT PONGSAI

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education degree in Biology
at Srinakharinwirot University
May 2005

Prasert Pongsai. (2005). *Morphology and Embryology of Two Ricefishes, Oryzias minutillus and O. javanicus (Pisces; Adrianichthyidae) in Songkla and Phuket provinces, the Southern part of Thailand*. Master thesis, M.Ed. (Biology).
Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee :
Assoc. Prof. Dr. Wichian Magtoon, Assoc. Prof. Thawat Donsakul.

The purpose of this study were to study on morphology and embryology of *Oryzias minutillus* and *O. javanicus*. Eighty fishes in each species of *O. minutillus* and *O. javanicus* were examined in laboratory. The finding of this study were as follows: Significant difference within species between males and females fishes of *O. minutillus* and *O. javanicus* were found in proportion of dorsal fin height with standard length (DFH%SL) and anal fin height with standard length (AFH%SL) at 0.01 level ($P < 0.01$). Significant difference between *O. minutillus* and *O. javanicus* were observed in proportion of 15 morphometric characters as the predorsal fin length (PDL%SL), the dorsal fin height (DFH%SL), the dorsal fin base (DFB%SL), the caudal fin depth (CD%SL), the body depth at anterior dorsal fin ray (BD₁%SL), the body depth at anterior anal fin ray (BD₂%SL), the pectoral fin height (PFH%SL), the prepectoral fin length (PPL%SL), the prepelvic fin length (PPel%SL), the preanal fin length (PAL%SL), the anal fin height (AFH%SL), the anal fin base (AFB%SL), the head length (HL%SL), the eye diameter (ED%HL), and the snout length (SnL%HL). Significance different were also observed in the number of the dorsal fin rays, the anal fin rays, the pectoral fin rays, the caudal fin rays and the vertebrae between *O. minutillus* and *O. javanicus* ($P < 0.01$). The value of correlation coefficient (r) between standard length and weight of *O. minutillus* and *O. javanicus* were 0.761 and 0.822 respectively. Embryonic development of *O. minutillus* were observed from 0 to 5.25 hours in cleavage, 5.26 to 10.30 hours in blastula, 10.31 to 18.40 hours in gastrula and 18.41 hours to 6 days and 13.40 hours in organogenesis, respectively. The eggs develop to the hatching stage about 6.5 days at 26 – 30⁰ C. Whereas embryonic development of *O. javanicus* were observed from 0 to 5.35 hours in cleavage, 5.36 to 10.20 hours in blastula, 10.21 to 19.40 hours in gastrula, 19.41 hours to 9 days 3.35 hours in organogenesis, respectively. The eggs develop to the hatching stage about 9.5 days at 28 - 31⁰ C.

สัณฐานวิทยาและคัพภวิทยาของปลาในนาข้าว 2 ชนิด *Oryzias minutillus* และ *O. javanicus*
(Pisces: Adrianichthyidae) ในจังหวัดสงขลาและภูเก็ต ภาคใต้ของประเทศไทย

ปริญญานิพนธ์
ของ
ประเสริฐ ผ่องใส

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา
พฤษภาคม 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

สัณฐานวิทยาและคัพภวิทยาของปลาในนาข้าว 2 ชนิด *Oryzias minutillus* และ
O. javanicus (Pisces: Adrianichthyidae) ในจังหวัดสงขลาและภูเก็ต ภาคใต้ของประเทศไทย

นายประเสริฐ ผ่องใส

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร มากตุ่น)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ธวัช ดอนสกุล)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระวรรณ สิทธิกรกุล)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติ เรืองมณีไพบุลย์)

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร มากตุ่น ประธานกรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะแนวทางการทำวิจัย การเขียน และตรวจแก้ปริญญานิพนธ์ ตลอดจนให้ความสะดวกด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์รัช ดอนสกุล กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้ความสะดวกและให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนเป็นที่เรียบร้อย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ สิทธิกรกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์-สันติ เรืองมณีไพบูลย์ คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้โอกาสในการสอบปริญญานิพนธ์และแนะแนวทางในการแก้ไขปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนเป็นที่เรียบร้อย

ขอกราบขอบพระคุณ Professor Dr. Yuchi Sasayama, Director of Noto Marine Laboratory, Kanasawa University, Japan ที่ช่วยกรุณาจัดจำแนกปลา *Oryzias minutillus* จากจังหวัดสงขลาและเปรียบเทียบกับปลา *O. minutillus* ในจังหวัดปทุมธานี

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์อารมณ จิตภักดี อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนสทิงพระวิทยา อาจารย์ก่อศักดิ์ ศรีน้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนสทิงพระวิทยาคนปัจจุบัน ที่ให้โอกาสทางการศึกษา

ขอขอบคุณ คุณวัชรินทร์ หนูแข็ง และคุณสมพงศ์ สวัสดิ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดาและญาติพี่น้อง ตลอดจนภรรยาและบุตรธิดา ที่ให้กำลังใจเป็นอย่างดีและสม่ำเสมอ ตลอดจนคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และผู้มีพระคุณที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนได้มีโอกาสทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จ

ประเสริฐ ผ่องใส

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
	ความสำคัญของการวิจัย.....	2
	ขอบเขตของการวิจัย.....	2
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	2
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
	การแพร่กระจาย.....	4
	อนุกรมวิธาน.....	6
	สัณฐานวิทยา.....	7
	คัพภวิทยา	11
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	13
	การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	13
	ระยะเวลาในการเก็บตัวอย่างในการทดลอง	13
	อุปกรณ์และสารเคมีที่ใช้ในการทดลอง	13
	วิธีดำเนินการวิจัย	15
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	20
4	ผลการทดลองวิจัย.....	21
	การศึกษาสัณฐานวิทยา.....	21
	ลักษณะทั่วไปของปลา <i>O. minutillus</i>	23
	ลักษณะทั่วไปของปลา <i>O. javanicus</i>	29
	ผลการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะที่วัด	35
	ผลการนับและวิเคราะห์ทางสถิติการนับจำนวนก้านครีบและข้อกระดูกของ ปลา <i>O. minutillus</i> และ <i>O. javanicus</i>	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความเปรียบเทียบระหว่างความยาวมาตรฐานกับน้ำหนัก, ความยาวลำตัว (BD_1) และความลึกลำตัว (BD_2) ของปลา 53	
ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความสูงของครีบท้องและ ความสูงของ ครีบทวารเมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐาน 58	
การศึกษาคัพภวิทยาของปลาในนาข้าว <i>O. minutillus</i> 59	
การศึกษาคัพภวิทยาของปลาในนาข้าว <i>O. javanicus</i> 91	
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ..... 121	
สรุปผลการศึกษาลักษณะวิทยาของปลา <i>Oryzias</i> 121	
สรุปผลการศึกษาคัพภวิทยาของปลา <i>Oryzias</i> 124	
อภิปรายผล..... 127	
การศึกษาลักษณะวิทยา..... 127	
การศึกษาคัพภวิทยา..... 128	
ปัญหาข้อเสนอแนะ 129	
บรรณานุกรม 130	
ภาคผนวก..... 133	
ประวัติย่อผู้วิจัย..... 201	

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ลักษณะต่างๆ ที่วัดของปลา <i>O. minutillus</i> เพศผู้ ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา จำนวน 40 ตัว	25
2	แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ลักษณะต่างๆ ที่วัดของปลา <i>O. minutillus</i> เพศเมีย ในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา จำนวน 40 ตัว.....	28
3	แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ลักษณะต่างๆ ที่วัดของปลา <i>O. javanicus</i> เพศผู้ ในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 40 ตัว.....	31
4	แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ลักษณะต่างๆ ที่วัดของปลา <i>O. javanicus</i> เพศเมีย ในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 40 ตัว	34
5	จำนวนสรุปผลกระดูกและก้านครีบของปลา <i>O. minutillus</i> เพศผู้ ที่อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา จำนวน 6 ลักษณะ	50
6	จำนวนกระดูกและก้านครีบของปลา <i>O. minutillus</i> เพศเมีย ที่อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา จำนวน 6 ลักษณะ	51
7	จำนวนกระดูกและก้านครีบของปลา <i>O. javanicus</i> เพศผู้ ที่อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 6 ลักษณะ	51
8	จำนวนกระดูกและก้านครีบของปลา <i>O. javanicus</i> เพศเมีย ที่อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 6 ลักษณะ.....	51

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงลักษณะต่าง ๆ ที่วัดขนาดของปลา <i>Oryzias</i>	17
2	แสดงแผนที่ประเทศไทยแสดงแหล่งรวบรวมปลาในนาข้าว <i>O. minutillus</i> และ <i>O. minutillus</i> ในภาคใต้ของประเทศไทย	22
3	รูปร่างของปลาในนาข้าว <i>O. minutillus</i> เพศผู้	23
4	รูปร่างของปลาในนาข้าว <i>O. minutillus</i> เพศเมีย	26
5	รูปร่างของปลาในนาข้าว <i>O. javanicus</i> เพศผู้	29
6	รูปร่างของปลาในนาข้าว <i>O. javanicus</i> เพศเมีย	32
7	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาวก่อนถึง ครีบท้อง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา <i>O. minutillus</i> เพศผู้ (Δ) เพศเมีย ($\blacktriangle$) และปลา <i>O. javanicus</i> เพศผู้ (O) และ เพศเมีย ($\bullet$)	35
8	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความสูงของครีบท้อง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา <i>O. minutillus</i> เพศผู้ (Δ) เพศเมีย ($\blacktriangle$) และปลา <i>O. javanicus</i> เพศผู้ (O) และเพศเมีย ($\bullet$)	36
9	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับของฐานครีบท้อง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา <i>O. minutillus</i> เพศผู้ (Δ) เพศเมีย ($\blacktriangle$) และปลา <i>O. javanicus</i> เพศผู้ (O) และเพศเมีย ($\bullet$)	37
10	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความลึกของคอดหาง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา <i>O. minutillus</i> เพศผู้ (Δ) เพศเมีย ($\blacktriangle$) และปลา <i>O. javanicus</i> เพศผู้ (O) และเพศเมีย ($\bullet$)	38
11	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความลึกของลำตัว คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา <i>O. minutillus</i> เพศผู้ (Δ) เพศเมีย ($\blacktriangle$) และปลา <i>O. javanicus</i> เพศผู้ (O) และเพศเมีย ($\bullet$)	39
12	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความลึกของลำตัว (BD_2) คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา <i>O. minutillus</i> เพศผู้ (Δ) เพศเมีย ($\blacktriangle$) และปลา <i>O. javanicus</i> เพศผู้ (O) และเพศเมีย ($\bullet$)	40

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ

หน้า

- 13 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความลึกของครีบอก
คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา *O. minutillus* เพศผู้ (Δ)
เพศเมีย (Δ) และปลา *O. javanicus* เพศผู้ (O) และเพศเมีย ($\bullet$) 41
- 14 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาวส่วนหน้า
ของครีบอก คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา *O. minutillus*
เพศผู้ (Δ) เพศเมีย (Δ) และปลา *O. javanicus* เพศผู้ (O) และ
เพศเมีย ($\bullet$) 42
- 15 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาวส่วนหน้า
ของครีบท้อง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา *O. minutillus*
เพศผู้ (Δ) เพศเมีย (Δ) และปลา *O. javanicus* เพศผู้ (O) และ
เพศเมีย ($\bullet$) 43
- 16 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาวส่วนหน้า
ของครีบทวาร คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา
O. minutillus เพศผู้ (Δ) เพศเมีย (Δ) และปลา *O. javanicus* เพศผู้ (O)
และเพศเมีย ($\bullet$) 44
- 17 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความสูงของครีบทวาร
คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา *O. minutillus* เพศผู้ (Δ)
เพศเมีย (Δ) และปลา *O. javanicus* เพศผู้ (O) และเพศเมีย ($\bullet$) 45
- 18 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาวของฐาน
ครีบทวาร คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา *O. minutillus*
เพศผู้ (Δ) เพศเมีย (Δ) และปลา *O. javanicus* เพศผู้ (O) และ
เพศเมีย ($\bullet$) 46
- 19 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาวส่วนหัว
คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐานของปลา *O. minutillus* เพศผู้ (Δ)
เพศเมีย (Δ) และปลา *O. javanicus* เพศผู้ (O) และเพศเมีย ($\bullet$) 47

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ

หน้า

20	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับเส้นผ่าศูนย์กลางของ ลูกตา คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวส่วนหัวของปลา <i>O. minutillus</i> เพศผู้ (Δ) เพศเมีย (Δ) และปลา <i>O. javanicus</i> เพศผู้ (O) และ เพศเมีย ($\bullet$)	48
21	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาวของจงอยปาก คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวส่วนหัวของปลา <i>O. minutillus</i> เพศผู้ (Δ) เพศเมีย (Δ) และปลา <i>O. javanicus</i> เพศผู้ (O) และเพศเมีย ($\bullet$)	49
22	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับน้ำหนักของปลา <i>O. minutillus</i> . เพศผู้	53
23	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับน้ำหนักของปลา <i>O. minutillus</i> . เพศเมีย	54
24	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับน้ำหนักของปลา <i>O. javanicus</i> . เพศผู้	55
25	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับน้ำหนักของปลา <i>O. javanicus</i> . เพศเมีย	56
26	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความถี่ลำตัว (BD_2) ของ ปลา <i>O. javanicus</i> . เพศเมีย	57
27	เปรียบเทียบความแตกต่างของความสูงก้านครีบล้างและความยาวก้านครีบทวาร เมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐาน ระหว่างเพศผู้กับเพศเมีย ของปลา <i>O. minutillus</i>	58
28	เปรียบเทียบความแตกต่างของความสูงก้านครีบล้างและความยาวก้านครีบทวาร เมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความยาวมาตรฐาน ระหว่างเพศผู้กับเพศเมีย ของปลา <i>O. javanicus</i>	59
29	แสดงระยะไข่ที่ไม่ปฏิสนธิ 29a: ภาพวาดแสดงโครงสร้างไข่ปลา 29b: ภาพถ่ายบนไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	60
30	แสดงระยะไข่ปฏิสนธิ 30a, 30b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 30c, 30d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	61

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ

หน้า

31	แสดงระยะ 2 เซลล์ 31a,31b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	31c,31d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	62
32	แสดงระยะ 4 เซลล์ 32a,32b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	32c,32d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	63
33	แสดงระยะ 8 เซลล์ 33a,33b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	33c,33d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	64
34	แสดงระยะ 16 เซลล์ 34a,34b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	34c,34d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	65
35	แสดงระยะ 32 เซลล์ 35a,35b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	35c,35d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	66
36	แสดงระยะ 64 เซลล์ 36a,36b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	36c,36d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	67
37	แสดงระยะเริ่มต้นมอรูลา 37a,37b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	37c,37d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	68
38	แสดงระยะสิ้นสุดมอรูลา 38a,38b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	38c,38d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	69
39	แสดงระยะเริ่มต้นบลาสทูลา 39a,39b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	39c,39d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	70
40	แสดงระยะสิ้นสุดบลาสทูลา 40a,40b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	40c,40d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	71
41	แสดงระยะเริ่มต้นแกสตรูลา 41a,41b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	41c,41d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	72
42	แสดงระยะสิ้นสุดมอรูลา 42a,42b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	42c,42d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	73
43	แสดงระยะการสร้างส่วนหัว 43a,43b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	43c,43d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	74
44	แสดงระยะการสร้างออปติค บัด 44a,44b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	44c,44d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	75

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ

หน้า

45	แสดงระยะการเกิดออติทรี เวสสิเคิล 45a,45b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ ด้านข้าง 45c,45d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	76
46	แสดงระยะการเกิดคอด้ล เวสสิเคิล 46a,46b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ ด้านข้าง 46c,46d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	77
47	แสดงระยะการสร้างหัวใจ 47a,47b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ ด้านข้าง 47c,47d: ภาพถ่ายด้านบนไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	78
48	แสดงระยะหัวใจเริ่มต้น 48a,48b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ ด้านข้าง 48c,48d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	79
49	แสดงระยะเริ่มต้นการไหลเวียนเลือด 49a,49b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ ด้านข้าง 49c,49d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	80
50	แสดงระยะเกิดปุ่มครีบอก 50a,50b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ ด้านข้าง 45c,45d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	81
51	แสดงระยะการสร้างส่วนประกอบของครีบทอง 51a,51b: ภาพวาดโครงสร้าง ด้านบนและด้านข้าง 51c,51d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ ปลา <i>O. minutillus</i>	82
52	แสดงระยะครีบอกเริ่มเคลื่อนไหว 52a,52b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ ด้านข้าง 52c,52d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	83
53	แสดงระยะตาเริ่มเคลื่อนไหว 53a,53b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ ด้านข้าง 53c,53d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	84
54	แสดงระยะหัวใจเจริญเติบโต 54a,54b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ ด้านข้าง 54c,54d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	85
55	แสดงระยะการสร้างก้านครีบทอง 55a,55b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ ด้านข้าง 55c,55d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	86
56	แสดงระยะก่อนฟัก 56a,56b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ ด้านข้าง 56c,56d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. minutillus</i>	87
57	แสดงระยะเริ่มฟัก 57a,57b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ ด้านข้าง 57c,57d: ภาพถ่ายด้านบนลูกปลา <i>O. minutillus</i>	88

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ

หน้า

58	แสดงระยะ 1 วันหลังจากฟัก 58a,58b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 58c: ภาพถ่ายด้านบนลูกปลา <i>O. minutillus</i>	89
59	แสดงระยะปลาตัวเล็ก 59a,59b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 59c: ภาพถ่ายด้านบนลูกปลา <i>O. minutillus</i>	90
60	แสดงระยะไข่ที่ไม่ปฏิสนธิ 60a: ภาพวาดโครงสร้าง 60b: ภาพถ่ายด้านบนไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	91
61	แสดงระยะไข่ปฏิสนธิ 61a,61b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 61c: ภาพถ่ายด้านบนไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	92
62	แสดงระยะ 2 เซลล์ 62a,62b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 62c,62d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	93
63	แสดงระยะ 4 เซลล์ 63a,63b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 63c,63d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	94
64	แสดงระยะ 8 เซลล์ 64a,64b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 64c,64d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	95
65	แสดงระยะ 16 เซลล์ 65a,65b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 65c,65d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	96
66	แสดงระยะ 32 เซลล์ 66a,66b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 66c,66d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	97
67	แสดงระยะมอรูลา 67a,67b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 67c,67d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	98
68	แสดงระยะเริ่มต้นบลาสทูลา 68a,68b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 68c,68d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	99
69	แสดงระยะสิ้นสุดบลาสทูลา 69a,69b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 69c,69d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	100
70	แสดงระยะเริ่มต้นแกสตรูลา 70a,70b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 70c,70d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	101
71	แสดงระยะสิ้นสุดแกสตรูลา 71a,71b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง 71c,71d: ภาพถ่ายด้านไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	102

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ

หน้า

72	แสดงระยะการสร้างส่วนหัว 72a,72b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	72c,72d: ภาพถ่ายด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	103
73	แสดงระยะการสร้างออฟติค บัต 73a,73b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	73c,73d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	104
74	แสดงระยะการเกิดอติทอรี เวสสิเคิล 74a,74b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบน	
	และด้านข้าง 77c,77d: ภาพถ่ายด้านบนไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	105
75	แสดงระยะการเกิดคอด้ล เวสสิเคิล 75a,75b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	75c,75d: ภาพถ่ายด้านบนไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	106
76	แสดงระยะการสร้างหัวใจ 76a,76b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	76c,76d: ภาพถ่ายด้านบนไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	107
77	แสดงระยะหัวใจเริ่มต้น 77a,77b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	77c,77d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	108
78	แสดงระยะเริ่มต้นการไหลเวียนเลือด 78a,78b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบน	
	และด้านข้าง 78c,78d: ภาพถ่ายด้านบนไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	109
79	แสดงระยะการสร้างปุ่มครีบอก 79a,79b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	79c,79d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	110
80	แสดงระยะการสร้างส่วนประกอบของครีบอก 80a,80b: ภาพวาดโครงสร้าง	
	ด้านบนและด้านข้าง 80c,80d: ภาพถ่ายด้านบนไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	111
81	แสดงระยะครีบอกเริ่มเคลื่อนไหว 81a,81b: ภาพวาดโครงสร้าง	
	ด้านบนและด้านข้าง 81c,81d: ภาพถ่ายด้านบนไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	112
82	แสดงระยะตาเริ่มเคลื่อนไหว 82a,82b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	82c,82d: ภาพถ่ายด้านบนไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	113
83	แสดงระยะหัวใจเจริญเติบโต 83a,83b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	83c,83d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	114
84	แสดงระยะการสร้างก้านครีบอก 84a,84b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและ	
	ด้านข้าง 84c,84d: ภาพถ่ายด้านบนและด้านข้างไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	115

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ

หน้า

85	แสดงระยะก่อนฟัก 85a,85b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	85c,85d: ภาพถ่ายด้านบนไข่ปลา <i>O. javanicus</i>	116
86	แสดงระยะตาเริ่มเคลื่อนไหว 86a,86b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	86c,86d: ภาพถ่ายด้านบนลูกปลา <i>O. javanicus</i>	117
87	แสดงระยะ 1 วันหลังจากฟัก 87a,87b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	87c: ภาพถ่ายด้านบนลูกปลา <i>O. javanicus</i>	118
88	แสดงระยะปลาตัวเล็ก 8a,88b: ภาพวาดโครงสร้างด้านบนและด้านข้าง	
	88c,88d: ภาพถ่ายด้านบนลูกปลา <i>O. javanicus</i>	119
89	แสดงการเจริญเติบโตของไข่ปลา	200

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษย์ถือเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญมากที่สุดในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า เนื่องจากการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาคน โดยถือว่าคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ซึ่งหมายถึง การพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของคนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน สังคม และชาติในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2539 : 19) และการศึกษาถือเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสามารถปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ (ศิวกาภรณ์ อ้วนวิจิตรและคณะ. 2544 : 1) เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับที่สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ (สมเดช สีแสง. 2540 : 1)

การศึกษาเป็นบริการทางสังคมอย่างหนึ่งที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล ซึ่งมีได้หมายความว่าเพียงแต่บุคคลปกติเท่านั้น แต่ยังหมายถึงบุคคลที่มีความต้องการพิเศษด้วย เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีชีวิตร่วมอยู่ในสังคมทั่วไป ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้พยายามอย่างเต็มที่ในอันที่จะจัดให้มีการศึกษาแก่บุคคลที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกวิธีและดีที่สุดเพื่อให้บุคคลเหล่านี้มีโอกาสได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกับบุคคลปกติ (นิตยา นิลคุหา. 2534 : 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา10 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 8)

การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นการเปิดโอกาสในการที่จะให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชนทุกคนให้เท่าเทียมกันอันเป็นนโยบายของรัฐไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นคนพิการหรือเป็นคนปกติก็ตาม การให้การศึกษาเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ได้มีโอกาสประสบความสำเร็จในด้านการเรียนและการประกอบอาชีพ ตลอดจนพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคมด้วย (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 : 3-6)

การจัดการศึกษาพิเศษ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นกระบวนการพัฒนาเยาวชนของชาติอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งด้อยโอกาสทางสังคมตนเองทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ (สุกัญญา ขำเพชร. 2538:1) โดยการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ จำเป็นต้องจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงด้วย

การจัดการศึกษาในโรงเรียนเรียนร่วม จึงเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาที่ให้โอกาสแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้พัฒนาเต็มศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม (สมศักดิ์ ชุ่มกลัด. 2544 : 1-2)

ลักษณะของการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม โดยปกติการเรียนร่วมมีรูปแบบหลายวิธีแล้วแต่จะจัดในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือหลายรูปแบบในโรงเรียนเดียวกัน การที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนอยู่ในโรงเรียนเดียวกับเด็กปกติก็ถือว่าเป็นการเรียนร่วม หรือจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนกับเด็กปกติ ก็ถือว่าเป็นการเรียนร่วมบางเวลาหรือเต็มเวลาขึ้นอยู่กับความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคนหรือแต่ละประเภทที่มีความสามารถตามศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเอง สิ่งสำคัญของการเรียนร่วม คือ ให้เด็กได้อยู่ร่วมในสังคมของคนปกติ และได้ทำกิจกรรมหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ เพื่อให้โอกาสเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้แสดงหรือทราบบว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม สังคมไม่ได้รังเกียจความพิการแต่สังคมให้การยอมรับและคอยให้ความช่วยเหลือ (สหภัทร์ เจริญยศ. 2540 : 2)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานระดับกรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กไทยทุกคนโดยมีโรงเรียนประถมศึกษากระจายอยู่ในทุกตำบล ได้ตระหนักในสิทธิพื้นฐานของเด็กทุกคนที่จะได้รับโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้เต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคนดังกล่าว จึงได้ขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา โดยพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษมาเป็นลำดับตั้งแต่ปี พ.ศ.2529 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541:3) ในระยะเริ่มแรกมีเด็กที่มี

ความต้องการพิเศษทางการได้ยินและการมองเห็นเข้าเรียนร่วม ต่อมาได้ขยายโรงเรียนที่เปิดสอนเรียนร่วมเพิ่มขึ้น จนถึงปี 2542 มีจำนวน 4,223 โรงเรียน มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม จำนวน 69,644 คน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 : คำนำ) จำแนกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ เด็กที่พิการทางการได้ยิน ทางกรรมการมองเห็น ทางร่างกายและการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ และเด็กที่มีความบกพร่องซ้ำซ้อน

เนื่องจากการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่สำหรับโรงเรียนที่สอนนักเรียนปกติโดยทั่วไป แต่เมื่อมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในเขตบริการมาแจ้งเข้าเรียน โรงเรียนต้องจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วมให้ เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังนั้นการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วมจะมีสภาพการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ อาจจะยังไม่พร้อมเท่าที่ควร ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในหลาย ๆ ด้าน เช่น โรงเรียนอาจพบกับสภาพปัญหาในการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน การบริหารการศึกษาพิเศษ การสร้างความเข้าใจร่วมกันกับผู้ปกครองและชุมชน ฯลฯ ในปีการศึกษา 2543 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการเรียนร่วม โดยมีเป้าหมายที่จะช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบูรณาการทรัพยากรและอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าทั้งกับเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และสอดคล้องกับหลักการปฏิรูปการศึกษาภายใต้ภาวะจำกัดทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 79)

สำหรับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วม โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกนี้ ได้ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ.2531 (จิตติมา จิณสิทธิ์. 2537 : 3) จนถึงปัจจุบัน มีโรงเรียนเรียนร่วมในโครงการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก โดยมีการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 9 ประเภท คือ มีความบกพร่องทางสติปัญญา ความบกพร่องทางการเห็น ความบกพร่องทางการได้ยิน ความบกพร่องทางร่างกาย ความบกพร่องทางการเรียนรู้ ความบกพร่องทางการพูดภาษา ออทิสติก สมาธิสั้น หรือการพิการซ้ำซ้อน จำนวน 250 โรงเรียน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่นั้นมี 5 ประเภท คือ มีความบกพร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางร่างกาย บกพร่องทางการเห็น บกพร่องทางการเรียนรู้พฤติกรรม และสมาธิสั้น จำนวน 198 โรงเรียน จากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า โรงเรียนยังประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดงบประมาณ ด้านภูมิหลังของครอบครัวของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านการประสานความร่วมมือการจัดการศึกษา (ศิวารณ์ อ้วนวิจิตรและกลุ่ม. 2544 : 2-3) และในปัจจุบันโรงเรียนสังกัด

การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่มีการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ มีจำนวนทั้งสิ้น 31 โรงเรียน โดยประกอบด้วยโรงเรียนใน 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง จำนวน 16 โรงเรียน และ อำเภอบางระกำ จำนวน 15 โรงเรียน (สถิติจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 1 จังหวัดพิษณุโลก : 10 มิถุนายน 2547)

การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ จะประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ รวมถึง ความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในอันที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติ และการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาการจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการ และปัญหาของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. เพื่อศึกษาความต้องการ และปัญหาของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1
3. เพื่อศึกษาความต้องการ และปัญหาของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1
4. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเจตคติและการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการกำหนดหรือออกแบบการจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความต้องการ ปัญหา เจตคติและการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติได้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 31 คน
2. ครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 896 คน
3. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 452 คน
4. ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 304 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (วิราพร พงศ์อาจารย์.2542:73) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 310 คน จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 25 คน
2. ครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 134 คน
3. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 90 คน
4. ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 61 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม ซึ่งแบ่งเป็น

1. ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วม
2. ครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนร่วม
3. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเรียนร่วม
4. ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความต้องการและปัญหาในการจัดการเรียนร่วม ใน 4 ด้าน คือ
 - 1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 1.2 ด้านการสนับสนุนงบประมาณ
 - 1.3 ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ
 - 1.4 ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม
2. เจตคติในการจัดการเรียนร่วม
3. การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคคลที่เกี่ยวข้อง

หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่หรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2. ผู้บริหาร

หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการบริหารจัดการ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หรือรักษาการในตำแหน่งฯ ตำแหน่งโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

3. ครูผู้สอน

หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่สอนในชั้นเรียนร่วมและชั้นปกติทั้งหมดในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

4. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2539 ของโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ยกเว้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งกรรมการสถานศึกษา

5. ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

หมายถึง บิดาหรือมารดา หรือญาติที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษอยู่ในความดูแล ในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

6. โรงเรียนเรียนร่วม

หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาโดยเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติตามหลักสูตรประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 31 โรง

7. การเรียนร่วม

หมายถึง ลักษณะการจัดการเรียนการสอนให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมชั้นกับเด็กปกติในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในรูปแบบเต็มเวลาหรือห้องเรียนพิเศษ โดยคำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล และได้รับความช่วยเหลือตามความจำเป็นพิเศษ เพื่อส่งเสริมให้ได้เรียนรู้และอยู่ในสังคมปกติอย่างมีความสุข

8. เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

หมายถึง เด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาแตกต่างไปจากเด็กปกติ ได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กที่มีความบกพร่องทางภาษาด้านการพูด เด็กที่มีความพิการซ้ำซ้อน เด็กสมาธิสั้น และเด็กออทิสติก ในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

9. ความต้องการในการจัดการเรียนร่วม

หมายถึง ความต้องการของผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเกี่ยวกับลักษณะการจัดการเรียนร่วม ใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความต้องการเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียน การสอน การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การติดตามวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน สื่อการสอน เครื่องมือหรืออุปกรณ์ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยความสะดวกแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ หมายถึง ความต้องการด้านการจัดสรรค่าใช้จ่ายและการบริหารงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ หมายถึง ความต้องการเจ้าหน้าที่และ/หรือบุคคลที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม เช่น ครูการศึกษาพิเศษ ครูสอนเสริม นักจิตวิทยา แพทย์ จิตแพทย์ นักกายภาพ นักกิจกรรมบำบัด

4. ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม หมายถึง ความต้องการในการมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการวางแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

10. ปัญหาในการจัดการเรียนร่วม

หมายถึง ข้อขัดข้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ข้อขัดข้องหรือปัญหาด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวางแผน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การติดตามการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน ตลอดจนความต้องการสื่อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ความต้องการให้การปรับปรุงอาคารสถานที่กายอุปกรณ์ เป็นต้น

2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ หมายถึง ปัญหาด้านการจัดสรรค่าใช้จ่าย และการบริหารงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ หมายถึง ปัญหาหรือความขัดข้องเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม เช่น ครูการศึกษาพิเศษ ครูสอนเสริม นักจิตวิทยา แพทย์ จิตแพทย์ นักกายภาพ นักกิจกรรมบำบัด เป็นต้น

4. ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม หมายถึง ปัญหาในการมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการวางแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

11. เจตคติในการจัดการเรียนร่วม

หมายถึง ท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็น ของผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

12. การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม

หมายถึง การมีบทบาทหน้าที่หรือการสนับสนุนของผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1

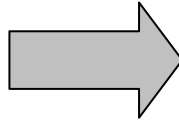
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรตาม

ตัวแปรต้น

สถานภาพของบุคคล
ที่เกี่ยวข้องในการจัดการ
เรียนร่วม ได้แก่

1. ผู้บริหาร
2. ครูผู้สอน
3. กรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน
4. ผู้ปกครองเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษ

1. ความต้องการและปัญหาใน
การจัดการเรียนร่วม
 - 1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 1.2 ด้านการสนับสนุนงบประมาณ
 - 1.3 ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ
 - 1.4 ด้านบทบาทความร่วมมือใน
การจัดการเรียนร่วม
2. เจตคติในการจัดการเรียนร่วม
3. การมีส่วนร่วมในการจัดการ
เรียนร่วม

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความต้องการและปัญหาระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 แตกต่างกัน
2. ความต้องการและปัญหาของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 อยู่ในระดับมาก
3. ความต้องการและปัญหาของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 อยู่ในระดับมาก
4. เจตคติและการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ
 - 1.1 ความหมายของการศึกษาพิเศษ
 - 1.2 ปรัชญาหลักของการศึกษาพิเศษ
 - 1.3 รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ
 - 1.4 ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 - 1.5 ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม
 - 2.1 ความหมายของการเรียนร่วม
 - 2.2 รูปแบบของการเรียนร่วม
 - 2.3 ประโยชน์ของการเรียนร่วม
 - 2.4 หลักการจัดการเรียนร่วม
 - 2.5 หลักการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 - 2.6 องค์ประกอบที่ช่วยให้การเรียนร่วมประสบความสำเร็จ
 - 2.7 การร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
 - 2.8 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนร่วม
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ
 - 3.1 ความหมายของเจตคติ
 - 3.2 ประเภทของเจตคติ
 - 3.3 องค์ประกอบและลักษณะของเจตคติ
 - 3.4 การเกิดเจตคติและการเปลี่ยนแปลงเจตคติ
 - 3.5 หน้าที่และประโยชน์ของเจตคติ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยจากต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยภายในประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ

1.1 ความหมายของการศึกษาพิเศษ

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการศึกษาพิเศษ ไว้หลายทัศนะดังต่อไปนี้

การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาที่จัดสำหรับเด็กปัญญาเลิศ เด็กปัญญาอ่อน เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (และสุขภาพ) เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์/พฤติกรรม เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และเด็กพิการซ้ำซ้อน ซึ่งเด็กเหล่านี้ไม่อาจได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษาที่จัดให้กับเด็กปกติ (ผดุง อารยะวิญญู, 2541:13)

การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาทั้งด้านการเรียนการสอนและบริการที่จัดให้แก่เด็กพิเศษที่มีความบกพร่องด้านต่าง ๆ ได้แก่ เด็กปัญญาอ่อน เด็กพิการทางกายและสุขภาพ เด็กพิการทางตา เด็กพิการทางหู เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และสังคม และเด็กที่มีปัญหาทางการพูด รวมทั้งเด็กปัญญาเลิศให้ได้รับความรู้เพิ่มในส่วนที่ขาดไปตัดทอนความรู้ที่ไม่จำเป็น (วาริ ธีระจิตร, 2541:1)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2535 ให้นิยาม การศึกษาพิเศษ ไว้ว่า เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ ได้เรียนรู้อย่างเหมาะสมกับสภาพร่างกาย จิตใจ และความสามารถ และเป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีปัญญาเลิศได้พัฒนาความถนัดและอัจฉริยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ การจัดการศึกษาพิเศษนี้อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะ หรือจัดในสถานศึกษาปกติ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา

สมิธ และคนอื่น ๆ (Smith and others, 1983 : 9) ได้ให้ความหมายของ การศึกษาพิเศษ ไว้ว่า หมายถึง วิชาชีพที่เกี่ยวกับการจัดการ ตัวแปรต่าง ๆ ทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่การป้องกันการลดหรือการจำกัดสภาพต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความบกพร่องสำคัญต่าง ๆ ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ทางสติปัญญาทางการสื่อความหมายทางการเคลื่อนไหวทางสังคมและอารมณ์ของเด็ก

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาที่จัดสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้านต่าง ๆ ทุกประเภท ให้ได้รับการศึกษา ช่วยเหลือเพื่อให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพของตน โดยการจัดการศึกษาต้องจัดให้เหมาะสมและคำนึงถึงความต้องการและความสามารถของเด็กเหล่านี้เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับประโยชน์สูงสุด

1.2 ปรัชญาหลักของการศึกษาพิเศษ

ผดุง อารยะวิญญู ได้กล่าวถึง ปรัชญาการศึกษาพิเศษ ไว้ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรมีสิทธิได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กปกติ เมื่อรัฐจัดการศึกษาให้แก่เด็กปกติแล้วก็ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย การศึกษาที่จัดให้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้องเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็กเหล่านี้ จึงจะสามารถทำให้เด็กได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษา

การจัดการศึกษาพิเศษควรตั้งอยู่บนพื้นฐานดังต่อไปนี้

1. เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม
2. เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานต่างกัน และแต่ละคนจะต้องเรียนรู้เพื่อปรับตัวเข้าหากัน และให้ทันโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป
3. เด็กแต่ละคนย่อมมีความสามารถอยู่ในตัวมากบ้างน้อยบ้าง การศึกษาจะช่วยให้ความสามารถของเด็กปรากฏเด่นชัดขึ้น
4. ในสังคมมนุษย์นั้นย่อมมีทั้งคนปกติและคนพิการ ในเมื่อเราไม่สามารถแยกคนพิการออกจากสังคมของคนปกติได้ เราก็ไม่ควรแยกให้การศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ดังนั้นหากเป็นไปได้ ควรให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติเท่าที่สามารถจะทำได้
5. เนื่องจากเด็กเหล่านี้มีความต้องการและความสามารถทางการศึกษาที่แตกต่างไปจากเด็กปกติ แม้ว่าความต้องการพื้นฐานไม่แตกต่างกัน ดังนั้นการให้การศึกษาควรมีรูปแบบ และวิธีการที่แตกต่างไปจากรูปแบบ และวิธีการสำหรับเด็กปกติ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้มีศักยภาพในการเรียนรู้ได้เต็มที่

1.3 รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ

การจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทนั้น สิ่งที่สำคัญสำหรับผู้ดำเนินการ คือ รูปแบบการจัดการศึกษาซึ่งจะต้องทราบว่าควรจัดในรูปแบบใดจะช่วยให้การดำเนินการลุล่วงตามเป้าหมายที่วางไว้

ผดุง อารยะวิญญู (2541:16-17) กล่าวถึง รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษไว้ว่า การจัดการศึกษาพิเศษอาจจัดในรูปแบบต่าง ๆ ตามสภาพและความต้องการของเด็กแต่ละคน แต่ทั้งนี้ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่เด็กจะได้รับจากรูปแบบดังกล่าวมีดังนี้

1. การจัดรูปแบบโรงเรียนเฉพาะหรือโรงเรียนพิเศษ

การจัดรูปแบบนี้อาจจัดเป็นโรงเรียนพิเศษเฉพาะตามประเภทความพิการแบบเต็มเวลาครึ่งเวลา โดยจัดเป็นโรงเรียนประจำ หรือไป-กลับ เด็กพิเศษบางประเภทจำเป็นต้องอยู่ในโรงเรียนพิเศษโดยเฉพาะทั้งนี้ต้องคำนึงถึงสภาพความพิการและระดับความพิการ ตลอดจนความพร้อมด้านอื่น ๆ ของตัวเด็กเอง

2. การจัดการเรียนร่วม

การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติอาจกระทำได้หลายลักษณะ เช่น เรียนร่วมในชั้นปกติ หรือชั้นพิเศษในโรงเรียน

คณะกรรมการการประถมศึกษา (2541:15) ได้กล่าวถึงแบ่งรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษไว้ว่า

1. จัดในโรงเรียนเฉพาะหรือโรงเรียนพิเศษ มีลักษณะดังนี้

- แบบเต็มเวลา
- แบบห้องเรียนพิเศษ
- แบบโรงเรียนประจำ
- แบบไป-กลับ

2. จัดแบบเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ คือ

- เรียนร่วมในชั้นปกติ
- เรียนร่วมในชั้นปกติและมีครูพิเศษคอยให้คำแนะนำ
- เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเวียนสอน
- ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติและเรียนร่วมบางเวลา
- ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ

การจัดการศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการในประเทศไทย แบ่งเป็น 7 รูปแบบ ดังนี้

1. การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มหรือแรกพบความพิการ หมายถึง การให้บริการช่วยเหลือคนพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ ตามความต้องการจำเป็นของแต่ละคน

2. การศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาให้คนพิการแต่ละประเภทในลักษณะของการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มฟื้นฟูสมรรถภาพ เตรียมความพร้อมทางการศึกษาส่งเสริมการเรียนร่วม และเป็นแหล่งบริการความรู้เรื่องคนพิการ

3. การเรียนร่วม หมายถึง การจัดให้คนพิการเข้าเรียนในสถานศึกษาทั่วไปในรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล

4. การเรียนในสถานศึกษาเฉพาะความพิการ หมายถึง การจัดให้คนพิการเข้าศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเฉพาะคนพิการแต่ละประเภท

5. การศึกษานอกระบบ หมายถึง การจัดการศึกษาให้คนพิการในลักษณะที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการจัดการศึกษา การวัดและประเมินผลโดยเนื้อหา และหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล

6. การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ หมายถึง การจัดการศึกษาให้คนพิการได้เรียนรู้ มีประสบการณ์และทักษะด้านอาชีพในลักษณะต่าง ๆ ตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล

7. การศึกษาที่จัดโดยครอบครัว หมายถึง การจัดการศึกษาให้คนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเป็นแกนหลักในการจัดการเรียนการสอน

จากรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาพิเศษมีรูปแบบดังต่อไปนี้ คือ

1. การจัดในโรงเรียนเฉพาะหรือโรงเรียนพิเศษ
2. การจัดชั้นเรียนพิเศษเฉพาะในโรงเรียนปกติ
3. การจัดให้เด็กพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติเต็มเวลา/ทุกวิชา
4. การจัดชั้นเรียนเฉพาะและเข้ารับการเรียนร่วมกับเด็กปกติบางเวลา/บางวิชา

1.4 ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

วารี ธีระจิตร ได้กล่าวถึงความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ ดังนี้ เด็กพิเศษ หมายถึง เด็กปกติที่มีลักษณะทางกายภาพหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากสภาพปกติทางร่างกายสติปัญญา อารมณ์หรือสังคม ซึ่งความเบี่ยงเบนนี้รุนแรงถึงขั้นกระทบกระเทือนต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก (วารี ธีระจิตร.2541:3)

ผดุง อารยะวิญญู ให้ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาแตกต่างไปจากเด็กปกติในด้านเนื้อหา วิธีการ และการประเมินผล (ผดุง อารยะวิญญู.2541:2)

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีความต้องการช่วยเหลือทางการศึกษาที่ต่างไปจากเด็กปกติ อันเนื่องมาจากเหตุบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม หรือจากความต้องการด้อยโอกาส รวมถึงเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.2543:11)

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่แตกต่างไปจากเด็กปกติในด้านการศึกษา โดยต้องอาศัยความช่วยเหลือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยในการเรียนรู้ของเด็กเหล่านี้ ความแตกต่างนี้ได้แก่ความบกพร่องประเภทต่าง ๆ รวมถึงเด็กที่ด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้วย

1.5 ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

การศึกษาประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีหลายท่าน เช่น ผดุง อารยะวิญญู (2541:20) ได้จำแนกประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ ดังนี้

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. เด็กปัญญาอ่อนที่เรียนหนังสือได้
3. เด็กปัญญาอ่อนที่ฝึกได้
4. เด็กปัญญาอ่อนที่มีระดับสติปัญญาต่ำมาก
5. เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา
6. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
7. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม
8. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
9. เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล
10. เด็กปัญญาเลิศ
11. เด็กออทิสติก
12. เด็กที่มีความบกพร่องซ้ำซ้อน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 11) ได้จำแนกประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ 10 ประเภท ดังนี้

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว
5. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
6. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม
7. เด็กออทิสติก
8. เด็กสมาธิสั้น
9. เด็กที่มีความบกพร่องซ้ำซ้อน
10. เด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อาจแบ่งแยกประเภทได้ ดังนี้

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว
5. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
6. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนร่วม

2.1 ความหมายของการเรียนร่วม

การเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

ศรียา นิยมธรรม กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนร่วมไว้ดังนี้

Mainstreaming หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีความพร้อมด้านการเรียนเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติและโรงเรียนปกติเต็มเวลา และได้รับบริการทางการศึกษาเหมือนกับนักเรียนคนอื่น ๆ ทุกอย่าง

Integration หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีระดับความพิการปานกลางถึงระดับมากเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติบางเวลาหรือบางวิชา และมีครูการศึกษาพิเศษคอยให้การช่วยเหลือ

Inclusion หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนในโรงเรียนปกติที่อยู่ใกล้บ้าน และได้รับบริการทางการศึกษาตามความต้องการพิเศษของเด็ก (ศรียา นิยมธรรม. 2541 : 244)

คณะกรรมการการประถมศึกษา กล่าวถึงความหมายของการเรียนร่วมไว้ดังนี้

การเรียนร่วม เป็นวิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติเพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้ได้มีโอกาสเรียนรู้ ตามรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้นให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข (คณะกรรมการการประถมศึกษา.2543 : 21)

ผดุง อารยะวิญญู กล่าวว่า การเรียนร่วม เป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษตามความพิการของเด็ก เช่น เด็กตาบอด เด็กหูหนวก เด็กปัญญาอ่อน เป็นต้น โดยจัดให้เด็กเหล่านี้เข้าเรียนในชั้นเดียวกับเด็กปกติ

นันทกา ปัทมาพงษ์ กล่าวว่า การเรียนร่วม คือ การบูรณาการรูปแบบการจัดการศึกษา ให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนทางการศึกษาภาคปกติกับ กระบวนการเรียนการสอนภาคพิเศษ เพื่อให้เด็กพิเศษสามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนปกติ และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ (นันทกา ปัทมาพงษ์.2539 : 24)

สุกัญญา ขำเพชร กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการ พิเศษเจริญเติบโตเต็มที่ตามความสามารถของตน ในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับเด็กปกติทั้ง กิจกรรมในห้องเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียน เพื่อส่งเสริมคุณภาพะทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม (สุกัญญา ขำเพชร. 2538 : 9)

จากการศึกษา อาจสรุปได้ว่า การเรียนร่วม หมายถึง ลักษณะการจัดการเรียนการสอนให้ เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสได้เรียนรวมในชั้นเรียนเดียวกับเด็กปกติ โดยการจัดตั้ง คำนี้ถึงความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กแต่ละประเภท และได้รับความ ช่วยเหลือตามความจำเป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้มีการเรียนรู้และมีพัฒนาการที่จะอยู่ร่วมใน สังคมอย่างเป็นปกติสุข

จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนร่วม

โครงการพัฒนาศึกษาอาเซียน กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนร่วมดังนี้

1. เด็กพิการมีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน หรือไม่ต้องเดินทางไปโรงเรียน พิเศษที่อยู่ห่างไกลจนเป็นภาระของผู้ปกครองที่จะต้องรับส่ง ทั้งเป็นการประหยัดพลังงานและเวลา ของเด็กที่จะต้องใช้ในการเดินทางโดยนำเวลานั้นๆ มาใช้ฝึกหัดหรือฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อพัฒนา ความรู้ความสามารถที่จะดำรงในสังคมให้ดีที่สุดได้
2. เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ไม่ต้องเสียเงินส่งบุตรพิการไปอยู่ โรงเรียนประจำ
3. เด็กพิเศษได้มีชีวิตอยู่ในครอบครัวกับบิดา มารดา และญาติพี่น้องตามปกติมี โอกาสประพฤติปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นสมาชิกของครอบครัว โดยไม่เกิดความรู้สึกว่าถูกแยก ออกไปด้วยเหตุแห่งความพิการ
4. เด็กพิการจะมีโอกาสเรียนรู้และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ ซึ่งนับว่าเป็น ประสพการณ์ตรง เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
5. เป็นการลดภาระของรัฐบาล เพราะการจัดตั้งโรงเรียนพิเศษเฉพาะต้องใช้ งบประมาณมาก
6. สังคมเข้าใจ และยอมรับเด็กพิการว่า มีความสามารถเช่นเดียวกับเด็กปกติและ ช่วยให้เด็กพิการอยู่ร่วมในสังคมอย่างเป็นประโยชน์ได้

2.2 รูปแบบการจัดการเรียนร่วม

ผดุง อารยะวิญญู กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. การเรียนร่วมในชั้นปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ และเรียนเหมือนกับเด็กปกติทุกประการ เด็กที่จะเข้าเรียนในลักษณะนี้ได้ควรเป็นเด็กที่มีความพิการน้อย มีความฉลาดและมีความพร้อมในด้านการเรียน ตลอดจนวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางสังคม

2. การเรียนร่วมในชั้นปกติและมีครูพิเศษให้คำแนะนำปรึกษา การเรียนร่วมวิธีนี้คล้ายคลึงกับวิธีแรก กล่าวคือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติเต็มเวลา แต่มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้นและครูประจำวิชา ครูการศึกษาพิเศษนี้อาจเรียกว่า “ครูที่ปรึกษา” ครูประเภทนี้ไม่ทำการสอนโดยตรง แต่ให้คำแนะนำแก่ครูที่สอนเด็ก เช่น แนะนำชี้แจงให้ครูที่สอนชั้นเรียนร่วมเข้าใจความต้องการ และความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีสอน ตลอดจนการปฏิบัติต่อเด็กจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็ก และช่วยประเมินผลพัฒนาการในการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นต้น

3. การเรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเวียนสอน เป็นลักษณะการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติและรับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งจะเดินทางไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็กเนื่องจากมีจำนวนเด็กในแต่ละโรงเรียนไม่มากนัก(อาจประมาณ 2-3 คนต่อโรง) ครูจึงเดินทางจากโรงเรียนหนึ่งไปยังโรงเรียนหนึ่งเมื่อครบสัปดาห์ก็วนกลับมาสอนเด็กกลุ่มเดิมในโรงเรียนเดิมอีก จึงเรียกครูประเภทนี้ว่า “ครูเดินสอนหรือครูเวียนสอน”

4. การเรียนร่วมในชั้นปกติและบริการจากครูเสริมวิชาการ ครูเสริมวิชาการ หรือครูการศึกษาพิเศษที่ปฏิบัติงานประจำในห้องเสริมวิชาการนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จะเข้ามาเรียนกับครูเสริมวิชาการ วันละ 1-2 ชั่วโมงหรือมากกว่านั้น ขึ้นอยู่กับความต้องการพิเศษของเด็กทุกคนที่เข้ามาเรียนในห้องนี้จะต้องมีตารางเรียนที่กำหนดไว้แน่นอน ครูเสริมวิชาการอาจมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเด็กแต่ละประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การสอนเด็กอาจกระทำเป็นรายบุคคลหรือสอนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ก็ได้ และสอนในเนื้อหาที่เด็กไม่ได้รับการสอนในชั้นปกติ หรือเนื้อหาที่เด็กมีปัญหา นอกจากสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษแล้วครูเสริมวิชาการยังมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูปกติในการปฏิบัติต่อเด็กประเภทนี้อีกด้วย

5. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติและเรียนร่วมบางเวลา เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ในชั้นเดียวกันเป็นกลุ่มเล็ก มีครูประจำชั้นสอนแทบทุกวิชา ยกเว้นบางวิชาที่เด็กต้องไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น พลศึกษา ศิลปศึกษาและกิจกรรมนอกหลักสูตรอื่น ๆ

6. **ชั้นพิเศษในโรงเรียน** เป็นการจัดเด็กพิเศษที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกันและเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เด็กเหล่านี้เรียนในชั้นพิเศษตลอดเวลา ครูประจำชั้นสอนทุกวิชา การเรียนร่วมในลักษณะนี้เหมาะสำหรับเด็กที่มีความพิการค่อนข้างมาก (ผดุง อารยะวิญญู. 2541 : 16-17)

รูปแบบการจัดการเรียนร่วมในประเทศไทย มีความยืดหยุ่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ ซึ่ง จรรย์ ทองปิยะภูมิ ได้สรุปไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบครูสอนเสริม มีครูการศึกษาพิเศษประจำอยู่ที่โรงเรียน
2. รูปแบบครูเดินสอนหรือครูเวียนสอน มีครูการศึกษาพิเศษเดินทางไปให้บริการนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ
3. รูปแบบครูสอนเสริมและครูเวียนสอน มีครูการศึกษาพิเศษให้บริการนักเรียนในโรงเรียนหนึ่งแล้วเดินทางไปให้บริการนักเรียนโรงเรียนอื่น ๆ บางเวลา
4. รูปแบบครูการศึกษาพิเศษ มีครูการศึกษาพิเศษสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันเป็นกลุ่มในชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติเต็มเวลา (จรรย์ ทองปิยะภูมิ. 2521)

2.3 ประโยชน์ของการจัดการเรียนร่วม

เลวิสและดอร์แลค (นันทกา ปัทมาพงษ์.2539 ; อ้างอิงจาก Lewis And Doorlag.1982:10) ได้สรุปประโยชน์ของการเรียนร่วมเด็กพิเศษกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

1. เด็กพิเศษได้มีโอกาสอยู่ร่วมกับกลุ่มเพื่อน ไม่ถูกแยกตัวออกจากกิจกรรมปกติของโรงเรียน
2. เด็กปกติได้รู้จักเด็กที่แตกต่างไปจากตน และเรียนรู้ที่จะยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. ครูการศึกษาพิเศษสามารถให้บริการนักเรียนพิเศษได้มากยิ่งขึ้น โดยทั่วไปในชั้นพิเศษจะมีเด็กไม่เกิน 10-15 คน แต่ในโปรแกรมการสอนเสริมสามารถบริการเด็กได้ถึง 25 คน

ฮอทคิส (สุวิมล พุกประยูร และศรีสมร ทินานนท์. 2528 ; อ้างอิงจาก Hotchkis.n.d) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนร่วมไว้ ดังนี้

1. ด้านการเรียน เด็กได้มีโอกาสเรียนตามระดับชั้นในโรงเรียนปกติโดยไม่มีข้อกีดขวาง เช่น ถ้าเด็กเรียนในชั้นพิเศษครูก็มักจะให้ความพิเศษแก่เด็กมากเกินไป หรือตั้งความหวังไว้น้อยเกินไป เมื่อเด็กทำอะไรไม่ได้ครูก็มักจะปล่อย เพราะถือว่ามีความบกพร่อง ถ้าเด็กเรียนในโรงเรียนปกติ เด็กก็ต้องปฏิบัติตามเด็กปกติ เช่น พยายามทำงานให้เสร็จเหมือนคนอื่น เด็กจะได้รับทักษะ ต่าง ๆ มากขึ้น
2. ด้านสังคม เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมปกติได้ดีขึ้น มีเพื่อนมากขึ้น ไม่เฉพาะแต่เพื่อนพิการเท่านั้น เพื่อนบ้านเข้าใจเด็กดีขึ้น ยอมให้ลูกของตนเองเล่นด้วยเพราะเด็กอยู่ในโรงเรียนเดียวกันกับลูกของตน

3. การเปลี่ยนแปลงเจตคติเด็กปกติจะมีความเคยชินกับเด็กพิการมากขึ้น เพราะได้อยู่ร่วมกัน เรียนร่วมกัน จึงไม่เห็นว่าเด็กพิการเป็นมนุษย์ประหลาด น่ากลัว ชวนขัน ในท่าทางและรูปร่างอีกต่อไป นอกจากนี้เด็กยังเรียนรู้ว่าเด็กพิการต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง และมีความเข้าใจต่อเด็กพิการดีขึ้น ยอมรับและแสดงความเอื้อเฟื้อมากขึ้น

4. ประหยัดงบประมาณของรัฐบาล เมื่อเด็กพิการสามารถเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้ รัฐก็ไม่จำเป็นต้องสร้างโรงเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กพิการ จึงเป็นการลดค่าใช้จ่ายและงบประมาณไปมาก เพียงแต่เพิ่มบุคลากรที่จำเป็นบางอย่างขึ้นในโรงเรียนปกติเท่านั้น เช่น ครูสอนซ่อมเสริม หรือครูเวียนสอน หรือครูการศึกษาพิเศษ ในด้านการบริหารก็มีผู้บริหารของโรงเรียนปกติคนเดียว จึงเป็นการประหยัดในด้านงบประมาณของรัฐบาล

จากการศึกษาประโยชน์ของการเรียนร่วมข้างต้น สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการเรียนร่วมทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถพัฒนาศักยภาพของตนที่มีอยู่ให้มากขึ้นจากการมีโอกาสได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ ในการเรียนร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมในสังคมอย่างเป็นปกติสุข ไม่เป็นภาระของผู้อื่น หรือสังคม ได้รับการยอมรับสูงขึ้น รวมถึงเป็นประโยชน์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่จะมีความเข้าใจในความต้องการ ความจำเป็นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากยิ่งขึ้นด้วย

2.4 หลักการจัดการเรียนร่วม

การเรียนร่วมจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับวิธีดำเนินการ และการวางแผนในการจัดการเรียนร่วม ซึ่งผดุง อารยะวิญญู (2529:3) สรุปข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. การเรียนร่วมนั้นควรเริ่มเมื่อเด็กอายุยังน้อย ดังนั้น ควรเริ่มเรียนตั้งแต่ในชั้นปฐมวัย
2. ให้โอกาสแก่ครูผู้สอนเด็กปกติในการตัดสินใจว่า จะรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียนรวมในชั้นที่ตนสอนหรือไม่
3. สถานศึกษาที่จะบริการด้านการเรียนร่วม ต้องมีความพร้อมด้านบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้ทำหน้าที่สอนเด็กปกติ และเด็กพิเศษ
4. ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษานั้นควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจและอบรมครูเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน และนักเรียนเกี่ยวกับโครงการการเรียนร่วมที่จะเริ่มขึ้นในสถานศึกษาแห่งนั้น ให้เข้าใจถึงบทบาทและความรับผิดชอบ
5. สถานศึกษาจะต้องมีเครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนอุปกรณ์อันจำเป็นในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ
6. ควรมีแผนการศึกษาสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล (Individual Education Program) หรือใช้ชื่อย่อว่า IEP เพราะแผนการศึกษารายบุคคลนี้จะช่วยให้การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษบรรลุเป้าหมายได้

7. หากไม่จำเป็นแล้วไม่ควรแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากเด็กปกติ ในแง่ของการให้บริการการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กปกติได้เข้าใจถึงความต้องการ และความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

8. การประเมินพัฒนาการ และผลการเรียนของเด็ก ต้องกระทำสม่ำเสมอด้วยวิธีการประเมินที่เชื่อถือได้

9. ศึกษาข้อบกพร่องของการจัดการเรียนอยู่เสมอ และหาทางแก้ไขปรับปรุงให้บริการดังกล่าวมีประสิทธิภาพ

2.5 หลักการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

การสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. แนวคิดการนำเด็กเข้าสู่สภาวะปกติให้มากที่สุด เป็นแนวคิดหลักของการศึกษาพิเศษในปัจจุบัน ซึ่งเป็นกระบวนการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สามารถปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตได้ดีขึ้น สามารถตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในการที่จะให้เด็กตอบสนองได้เป็นปกติ จะต้องจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ ปรับสภาพแวดล้อม ให้เป็นสิ่งแวดล้อมให้แข็งแรง ฯลฯ

2. แนวคิดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล เป็นการจัดการเรียนการสอนตามความสามารถของเด็กแต่ละคน

3. แนวคิดการจัดการเรียนการสอนแบบไม่แยกประเภทตามความพิการ

4. แนวคิดการเน้นสิ่งที่ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน เป็นการส่งเสริมให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีพัฒนาการ และมีความสามารถที่จะปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ได้

5. แนวคิดการประสานงานกันระหว่างนักวิชาการอื่นจากหลาย ๆ สาขา

6. แนวคิดพฤติกรรมนิยม

จากแนวคิดต่าง ๆ ข้างต้น เป็นการนำเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าสู่สภาวะปกติของสังคมให้มากที่สุด โดยให้เด็กได้มีโอกาสอยู่ร่วมกับผู้อื่นให้มากที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 55) ได้เริ่มดำเนินการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการเรียนร่วม ในโรงเรียนที่อาสาสมัครเข้าร่วมโครงการในปีงบประมาณ 2543 บนหลักการว่าการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนจะบรรลุตามเป้าหมาย จะต้องมีการจัดระบบงานและดำเนินการให้หลากหลายต่าง ๆ ทำงานไปพร้อม ๆ กัน รวมทั้งให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งฝ่ายสนับสนุนและผู้ปฏิบัติทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และแนวคิดของการใช้ผู้ปฏิบัติเป็นฐานในการพัฒนาในการดำเนินงานและปฏิบัติการที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการทำงานและปรับเปลี่ยนกระบวนการ

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach : WSA) ว่าหมายถึง การดำเนินการเพื่อจัดตั้งปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดผลที่คาดหวังตามเป้าหมายตามเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง โดยดำเนินการอย่างครอบคลุมทุกองค์ประกอบของโรงเรียนในทุกขั้นตอนของกระบวนการและอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

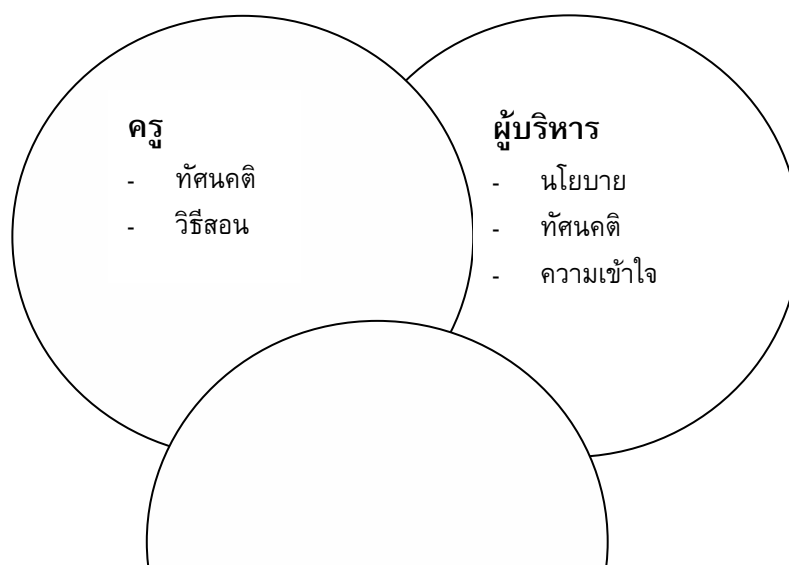
และได้ให้ความหมายของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการเรียนร่วมว่า เป็นการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (WSA) เพื่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ในทุกองค์ประกอบในระบบจัดการศึกษาพิเศษของโรงเรียน และครอบคลุมทุกขั้นตอนของกระบวนการโดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษ บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา และหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมในกระบวนการทุกขั้นตอน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 50-51) ให้ความหมายของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการเรียนร่วม ว่าเป็นการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ กล่าวคือ จัดตั้ง ปรับปรุง และหรือเปลี่ยนแปลงอย่างครอบคลุมทุกองค์ประกอบของโรงเรียนเรียนร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษ ครูทุกคน ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้นำชุมชน ผู้นำทางศาสนา และหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษอย่างเหมาะสม

2.6 องค์ประกอบที่ช่วยให้การเรียนร่วมประสบความสำเร็จ

ศรียา นิยมธรรม (2531 : 38-39) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. ครู จะต้องมีความทัศนคติที่ดีต่อเด็กเหล่านี้ มีความสัมพันธ์กับครู เพื่อน ผู้ปกครอง
2. ผู้บริหาร เป็นผู้กำหนดนโยบาย เอื้อสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน
3. ผู้ปกครอง เป็นผู้อบรมเลี้ยงดูเด็ก และสร้างทัศนคติที่ดีต่อเด็ก

ผู้ปกครอง

- ทักษะคติ
- การอบรมเลี้ยงดู

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบที่จะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนร่วม

เรโนลด์ส และเบิร์ช (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 : 201-202 ; อ้างอิงจาก Reynolds and Birch. 1977) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะทำให้การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ ประสบผลสำเร็จมี 10 ประการ คือ

1. ครูจะต้องทำงานประสานกัน และร่วมมือกันอย่างดีระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับครูปกติ
2. หากครูที่สอนเด็กปกติมีปัญหาในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางโรงเรียนควรรหาทางแก้ไข
3. ครูผู้สอนควรมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนร่วม
 - 3.1 มีความเชื่อว่าเด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษา
 - 3.2 ควรมีความตั้งใจในการสอน
 - 3.3 ควรมีการวางแผนการศึกษาอย่างรอบคอบ
 - 3.4 ควรจัดการเรียนการสอนให้มีการยืดหยุ่นได้ รวมทั้งขนาดของชั้นเรียนควรยืดหยุ่นตามจำนวน และความต้องการของเด็ก
 - 3.5 ควรระลึกว่าพัฒนาการของเด็กในด้านอารมณ์ สังคมของเด็กมีความสำคัญเช่นเดียวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. จัดอบรมครูปกติให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
5. การเรียนร่วมควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน
6. มีการประเมินการเรียน ความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กอย่างสม่ำเสมอ
7. ใช้แหล่งทรัพยากรจากชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
8. ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วม และรับรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วม

9. โรงเรียนควรมีความพร้อมก่อนลงมือจัดการเรียนร่วม

10. การคัดเลือกเด็กเข้าเรียนร่วมควรพิจารณาความพร้อมของเด็กเป็นสำคัญ

การเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จหรือไม่ มีสิ่งสำคัญควรกล่าวถึงคือ บุคลิกภาพ มโนภาพ
 แห่งตน การติดต่อกับผู้อื่น การได้รับการปฐมนิเทศ ผักผ่อนในการติดต่อกับผู้อื่น

2.7 การร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

การเรียนจะประสบผลสำเร็จ หากได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงควรให้
 ข้อมูลที่จำเป็นแก่ทุกฝ่าย และประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนเข้าใจเหมือนกัน บุคคลที่เกี่ยวข้องควรได้รับความ
 ความร่วมมือ ผดุง อารยะวิญญู (2541 : 200-201) กล่าวถึงบุคคลดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ และ
 ผู้ช่วยทั้งหลายจะต้องเห็นด้วยกับโครงการเรียนร่วม เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีภาระความ
 รับผิดชอบกว้างขวาง จึงเป็นหน้าที่ของครูการศึกษาพิเศษและผู้บริหารระดับสูงที่จะต้องให้ข้อมูล
 ตลอดจน

การอบรมเพื่อให้ผู้บริหารเข้าใจ หากผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนเต็มที่ โครงการเรียนร่วมอาจ
 ประสบความสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง แต่หากผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนและไม่เห็นด้วยกับโครงการ
 เรียนร่วมก็ไม่ควรจัดบริการเรียนร่วมในโรงเรียนนั้น

2. ครูที่สอนเด็กปกติ หรือครูปกติ ควรวิธีปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเริ่ม
 โครงการเรียนร่วม ควรมีการประชุมครูทุกคนในโรงเรียนให้ทราบ นอกจากครูแล้วบุคลากรทุกคนใน
 โรงเรียนควรทราบเกี่ยวกับโครงการเรียนร่วม และทุกคนควรทราบว่าระเบียบปฏิบัติต่อเด็กที่มีความ
 ต้องการพิเศษในโรงเรียนอย่างไร สิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ ครูที่สอนเด็กเรียนร่วม นอกจากจะ
 ทราบวิธีปฏิบัติต่อเด็กโดยทั่วไปแล้วยังควรรู้วิธีสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย

3. นักเรียนปกติ ก่อนเริ่มโครงการเรียนร่วม ควรมีการประชุมนักเรียน เพื่อชี้แจงให้
 เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน สิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ
 ตลอดจนมีมาตรการในการให้รางวัล และการลงโทษนักเรียนที่ปฏิบัติไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการ
 พิเศษด้วย เด็กที่เรียนห้องเดียวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ควรได้รับการเน้นเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้
 มาก ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อเด็กเรียนร่วมจะช่วยให้เด็กปกติปรับทัศนคติที่เหมาะสมต่อเด็กที่มี
 ความต้องการพิเศษ

4. เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ก่อนส่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็ก
 ปกติควรให้ความรู้แก่เด็กเหล่านี้เสียก่อนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในชั้นเรียนร่วม สิ่งที่น่าคาดหวังว่าจะ
 ได้รับจากเพื่อน และครูปกติในชั้นเรียนร่วม ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความผิดหวังหรือความไม่เข้าใจกันที่
 อาจเกิดขึ้นในชั้นเรียนร่วม เด็กที่จะเข้าเรียนร่วมในชั้นปกติควรมีทัศนคติที่มีต่อการเรียนร่วม

5. ผู้ปกครอง ทางโรงเรียนควรให้ความรู้ และข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการเรียนร่วม

ระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ เช่น ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับจากการเรียนร่วม วิธีเรียนร่วม ปรัชญาของการศึกษาพิเศษ และการเรียนร่วม วิธีปฏิบัติต่อเด็กที่บ้าน ลักษณะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แนวทางการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้อง เป็นต้น การเรียนร่วมจะประสบผลสำเร็จได้ดี ควรได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง และผู้ปกครองควรมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนร่วม

นอกจากนี้ยังได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนร่วมว่า บุคลากรที่มีความจำเป็นในการจัดการเรียนร่วม ควรมีดังนี้

1. ครูประจำชั้น
2. ครูเวียนสอน
3. ครูเสริมวิชาการ
4. ครูที่ปรึกษา
5. ครูแนะแนว
6. ครูผู้ช่วย เมื่อเด็กมีกิจกรรม
7. นักจิตวิทยา
8. ครูที่เข้าใจความผิดปกติ
9. นักโสตสัมผัสบำบัด
10. นักกายภาพบำบัด
11. นักกิจกรรมบำบัด
12. นักสังคมสงเคราะห์
13. แพทย์
14. จิตแพทย์

บุคลากรบางตำแหน่งอาจไม่ประจำที่โรงเรียน แต่ขอความร่วมมือจากโรงพยาบาลก็ได้ (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 : 16)

2.8 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนร่วม

ในการจัดการเรียนร่วมอาจมีปัญาและอุปสรรค (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 39) ดังนี้

1. ด้านบุคลากร

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับ ยังไม่เข้าใจถึงการจัดการเรียนร่วม และคิดว่าเป็นภาระจึงไม่ให้การสนับสนุน โดยจะส่งไปเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะ

1.2 ครูขาดความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการนำเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียนร่วม

1.3 ผู้ปกครองเด็กปกติ มีเจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งถ้ามาเรียนกับลูกของตนเองแล้วจะทำให้ลูกของตนเองพิการไปด้วย หรือลูกของตนเองจะมีผลการเรียนที่ต่ำลง

1.4 ผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น นักการภารโรง แม่ครัว แม่ค้าในโรงเรียน จะมองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นเด็กที่มีปัญหาและเป็นภาระ

2. ด้านนโยบาย

ยังไม่มี ความชัดเจนและต่อเนื่องในการจัดระบบการศึกษาพิเศษรัฐบาลไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควรเพียงแต่ว่าโรงเรียนใดพร้อมที่จะจัดการเรียนร่วมได้ก็ให้จัด ซึ่งเป็นปัญหามาจนถึงปัจจุบัน ขาดการติดตามผลการดำเนินงานจากผู้บริหาร ศึกษาพิเศษ และผู้เกี่ยวข้อง

3. ชุมชน

ผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนยังมองไม่เห็นถึงความสำคัญ และคิดว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษควรจะต้องไปเรียนที่โรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะ

4. ด้านงบประมาณ

เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนร่วม ส่วนใหญ่ผู้บริหารจะคอยงบประมาณจากทางราชการ จึงทำให้การจัดการเรียนร่วมไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรซึ่งงบประมาณส่วนใหญ่จะเข้าไปในด้านการจัดหาสื่อและวัสดุอุปกรณ์ แต่การจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง

การจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทยยังมีปัญหาและข้อจำกัดหลายประการ ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้ประมวลสภาพปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทยจากการประชุมสัมมนา และติดตามผลการจัดการศึกษาพิเศษ สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลสถิติคนพิการที่มีอยู่ไม่ชัดเจนและทันสมัย
2. กลไกที่จะช่วยประสานงานการจัดการศึกษาพิเศษ และเกื้อหนุนกันและกัน ดำเนินการไม่ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
3. การสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการยังไม่กว้างขวางทำให้การขยายการจัดการศึกษาพิเศษยังไม่ทั่วถึง และมีประสิทธิภาพเพียงพอ
4. นโยบายและเป้าหมายการจัดการศึกษาพิเศษยังไม่ชัดเจน ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร
5. กฎ ระเบียบและหลักเกณฑ์ อัตราค่าจ้างครูการศึกษาพิเศษ ไม่ยืดหยุ่น ไม่เอื้ออำนวย

ต่อการจัดการเรียนการสอนเด็กพิการ ทั้งในโรงเรียนการศึกษาพิเศษและในโรงเรียนเรียนร่วม

6. บุคลากรการศึกษาพิเศษ ผลิตยังไม่เพียงพอ ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรยังไม่ต่อเนื่องและทันสมัย
7. ยังไม่มีการพัฒนาหลักสูตรปกติให้เหมาะสมกับเด็กพิการแต่ละประเภท
8. เครื่องอำนวยความสะดวกในสถานศึกษาและอาคารสถานที่ต่าง ๆ ไม่ครบถ้วนเพราะไม่มีระเบียบ และแนวทางในการจัดอาคารสถานที่สำหรับเด็กพิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 3)

ผลการศึกษาวิเคราะห์งบประมาณของรัฐที่ใช้ในการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการ ระหว่างงบประมาณปี 2533-2537 พบว่า

1. การจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลเพื่อการศึกษา และสวัสดิการของเด็กด้อยโอกาส เพิ่มขึ้นทุกปี แต่ยังเป็นปริมาณที่น้อย
2. งบประมาณที่กระทรวงศึกษาธิการได้รับสำหรับการศึกษาของเด็กพิการ คิดเป็นอัตราส่วนเพียงร้อยละ .07 ของงบประมาณทั้งหมดที่กระทรวงศึกษาธิการได้รับ
3. งบประมาณที่กรมประชาสงเคราะห์ได้รับเพื่อใช้จ่ายสำหรับสวัสดิการและความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชนที่มีความบกพร่องพิการ คิดเป็นอัตราส่วนเพียง 1 ใน 6 ของงบประมาณทั้งหมดของกรมประชาสงเคราะห์
4. งบประมาณที่ใช้จ่ายในการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่มีความบกพร่องสูงเป็น 4-5 เท่าของงบประมาณที่ใช้จ่ายในการศึกษาพิเศษ
5. รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อสวัสดิการมากกว่าเพื่อการศึกษาของเด็กพิการ
6. ค่าใช้จ่ายต่อหัวสำหรับการศึกษาสงเคราะห์สูงกว่าค่าใช้จ่ายต่อหัวสำหรับการศึกษาพิเศษเพื่อเด็กพิการ หัวละ 2,600 บาทต่อปี
7. การส่งเด็กที่มีความพิการเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ รัฐเสียค่าใช้จ่ายต่อหัวน้อยที่สุด
8. การเรียนร่วมในชั้นพิเศษ รัฐเสียค่าใช้จ่ายต่อหัวสูงกว่าการเรียนร่วมเต็มเวลาเล็กน้อย
9. การเรียนร่วมในชั้นพิเศษ รัฐเสียค่าใช้จ่ายต่อหัวสูงเป็น 2 เท่าของการเรียนร่วมเต็มเวลา
10. การเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ รัฐเสียค่าใช้จ่ายเป็น 2 เท่าของการเรียนร่วมเต็มเวลา
11. การรับเด็กเข้ารับบริการในสถานสงเคราะห์ รัฐเสียค่าใช้จ่ายต่อหัวเป็น 2 เท่าของการรับเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนพิเศษ และเป็น 4-5 เท่าของการรับเด็กเข้าเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ (ผดุง อารยะวิญญู. 2541 : รายงานการวิจัย ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต)

รายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาระบบการศึกษาพิเศษของไทย สรุปปัญหาที่พบในแต่ละด้านดังนี้

1. กระบวนการรับเด็กเข้าเรียน โรงเรียนบางแห่งมีการคัดเลือกเด็กเข้าเรียนและรับในจำนวนจำกัด เนื่องจากโรงเรียนมีขีดความสามารถในการรับเด็กค่อนข้างจำกัด จึงมีเด็กอีกจำนวนหนึ่งไม่สามารถเข้าเรียนในสถานศึกษาได้ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนที่มีโครงการเรียนร่วม หรือโรงเรียนเฉพาะมักมีปัญหาคล้ายกัน คือ ไม่สามารถรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มาสมัครเรียนได้ทั้งหมด

ปัญหาที่สำคัญในการรับเด็กเข้าเรียน คือ โรงเรียนบางแห่งมีการสอบเข้า จึงทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่สามารถเข้าศึกษาสถานศึกษาที่ต้องการได้ บางแห่งขอร้องให้ผู้ปกครองยกเว้นสิทธิในการเข้าโรงเรียน เนื่องจากทางโรงเรียนไม่ต้องการรับเด็ก จึงเป็นปัญหาสำคัญเพราะเป็นการปฏิเสธสิทธิพื้นฐานของเด็ก

2. หลักสูตรการเรียนการสอน หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนเฉพาะสำหรับเด็กพิการเป็นหลักสูตรเดียวกับที่ใช้สำหรับเด็กปกติ แต่ได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อย่างไรก็ตามการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจะมีไม่มากเท่าการปรับปรุงหลักสูตรสำหรับเด็กในโรงเรียนพิเศษ พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องน้อยสามารถเรียนหลักสูตรเดียวกับเด็กปกติได้ หากมีความบกพร่องมากขึ้นทางโรงเรียนก็จะมีการปรับปรุงหลักสูตร และจัดบริการเสริมในด้านที่จำเป็นต้องได้รับบริการ ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องรุนแรงนั้นไม่สามารถเรียนหลักสูตรเดียวกับเด็กปกติได้

3. การผลิตครู การผลิตครูทางการศึกษาพิเศษค่อนข้างอยู่ในวงจำกัด เนื่องจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวที่ผลิตครูการศึกษาพิเศษ ระดับบัณฑิตศึกษาใน 4 ด้าน คือ

- 1) การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 2) การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 3) การศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ
- 4) การเรียนร่วม

ส่วนในระดับปริญญาตรี มีสถาบันราชภัฏ 6 แห่ง ที่ผลิตครูการศึกษาพิเศษ คือ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม สถาบันราชภัฏมหาสารคาม สถาบันราชภัฏสงขลา และสถาบันราชภัฏนครราชสีมา

1. อุปกรณ์การเรียนการสอน โรงเรียนการศึกษาพิเศษมีอุปกรณ์การเรียนการสอนตลอดจนเครื่องมือที่จำเป็นไม่เพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนเฉพาะหรือโรงเรียนที่มีโครงการจัดการเรียนร่วม เช่น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้รับงบประมาณแผ่นดินเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์เพียงโรงเรียนละ 2,500 บาทต่อปีเท่านั้น

2. บทบาทของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษก่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น ผู้ปกครองส่วนมากคิดว่าเด็กพิการเรียนหนังสือไม่ได้ ผู้ปกครองบางคนไม่ทราบว่าโรงเรียนที่ให้บริการทางการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครองบางคนมีความอายที่จะส่งบุตรของตนไปโรงเรียน จึงเก็บเด็กไว้ที่บ้าน

3. การมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ชุมชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษก่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจมีสาเหตุจากสังคมส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับเด็กพิการคิดว่าเด็กพิการเรียนหนังสือไม่ได้ หวาดกลัวหรือรังเกียจเด็กพิการ (ผดุง อารยะวิญญู. 2541 : รายงานการวิจัยข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต)

การติดตามผลโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในระดับจังหวัด และระดับโรงเรียน ในปี 2538 และ 2539 สามารถสรุปปัญหาของการดำเนินโครงการได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านนโยบาย
2. ปัญหาด้านการบริหาร
3. ปัญหาด้านการเรียนการสอน
4. ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์และการสนับสนุน

ปัญหาด้านนโยบาย พบว่ายังไม่มีนโยบายที่ชัดเจนและจริงจังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งระดับประเทศ ระดับกระทรวง ระดับกรม และในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

ปัญหาด้านการบริหาร สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. ปัญหาการคัดแยกเด็ก เกิดจากข้อบกพร่องของเครื่องมือหรือวิธีการคัดแยกหรือผู้ที่ทำหน้าที่คัดแยกไม่เข้าใจหรือไม่รู้จักเด็กที่มีความบกพร่องแต่ละประเภทเท่าที่ควร
2. ปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ สถิติข้อมูลเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่แน่นอน และอาจจะไม่ตรงกับความเป็นจริง ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน
3. ปัญหาบุคลากร จำนวนบุคลากรทางการศึกษาพิเศษมีค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษแทบจะไม่มี การอบรมครูประจำการทำได้น้อยและไม่ต่อเนื่อง ขาดครูเสริมทักษะคอยช่วยเหลือทั้งด้านวิชาการและทักษะเฉพาะ เช่น การฝึกฟัง ฝึกพูด การปรับพฤติกรรม ตลอดจนทักษะทางการเคลื่อนไหว

ปัญหาด้านการเรียนการสอน พบปัญหาทางด้านเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนการสอน เช่น การจัดกิจกรรมเสริม การเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพของความต้องการพิเศษและการวัดผลประเมินผล

ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์และการสนับสนุน พบว่า ขาดการประชาสัมพันธ์ รณรงค์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สิทธิทางการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมไม่ทราบเกี่ยวกับบริการที่จัดให้แก่เด็กพิเศษ ตลอดจน

ขาดการสนับสนุนแหล่งความรู้และวิทยากร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 37-42)

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปปัญหาในการจัดการเรียนร่วมได้เป็นหัวข้อ ดังนี้

1. ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน
2. ปัญหาด้านการสนับสนุนงบประมาณ
3. ปัญหาด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ
4. ปัญหาด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

3.1 ความหมายของเจตคติ

ศักดิ์ สุนทรเสนี (2531 : 2-3) ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ดังนี้

1. เจตคติ หมายถึง ความสลับซับซ้อนของความรู้สึก ความอยาก ความกลัว ความเชื่อมั่นความลำเอียง หรือการมีอคติของบุคคลในการที่จะสร้างความพร้อมที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามประสบการณ์ของบุคคลนั้นที่ได้รับมา
2. เจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะมีปฏิกิริยาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ยอมรับหรือต่อต้านสภาพแวดล้อมที่จะมาถึงทางหนึ่งทางใด
3. ในด้านพฤติกรรมของคนเรา หมายถึง การเตรียมตัวหรือความพร้อมในการที่จะตอบสนอง คือ

3.1 เป็นการบ่งแสดงถึงการตอบสนองที่จะเกิดขึ้นในบุคคลนั้นซึ่งจะยังไม่เกิดขึ้นทันทีทันใด สามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมภายนอก การแสดงการตอบสนองอาจจะแสดงออกมาอย่างรู้สึกและไม่รู้สึกตัวทางด้านวาจาหรือจากสิ่งเร้าภายในร่างกาย สิ่ง que แสดงออกมาแต่ละอย่างเป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของการตอบสนองทางเจตคติและแนวโน้มอื่น ๆ ภายในบุคคล

3.2 การตอบสนองทั้งหมดเป็นการกระตุ้นให้แสดงออกซึ่งเจตคติ อาจจะกระทำภายในหรือภายนอกบุคคลนั้น การกระตุ้นอาจเป็นคำพูดหรือวิธีอื่น

3.3 การตอบสนองทั้งหมดเป็นผลของวิถีชีวิต แรงขับที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมที่จะทำให้เกิดการตอบสนองเป็นการสร้างภาพพจน์ต่าง ๆ ตามนิสัยของคนนั้น ๆ

ครอนบาค (วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี และศิรินันท์ ดำรงผล. 2534 ; อ้างอิงจากCronbach. : 1977) ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง การที่บุคคลยอมรับหรือไม่ยอมรับบุคคลใด ๆ ที่เป็นรูปธรรม (concretion)หรือนามธรรม (abstraction) ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่บุคคลได้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องด้วย

รอยพิมพ์ น้อยคนดี (2535 : 11) ให้ความหมายของเจตคติ คือ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความโน้มเอียงของบุคคลที่จะมีปฏิกิริยาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในทิศทางหนึ่งตามประสบการณ์ที่ได้รับมาจากบุคคลนั้น ๆ เจตคติที่แสดงออกนั้นแบ่งได้ 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. เจตคติในทางบวกหรือยอมรับ เป็นการแสดงออกในลักษณะที่ชอบ พอใจ ถูกใจ เห็นด้วยหรือเห็นว่ามิประโยชน์ ลักษณะเช่นนี้ เรียกว่า เจตคติเชิงนิมาน หรือ เจตคติที่ดี
2. เจตคติในทางลบ หรือปฏิเสธ เป็นลักษณะการแสดงออกที่ไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่ถูกใจไม่เห็นด้วย ไม่มีประโยชน์ ลักษณะเช่นนี้ เรียกว่า เจตคติเชิงนิเสธ หรือ เจตคติที่ไม่ดี

ธนารรณ ลัมลิขิตอักษร (2536 : 9) ให้ความหมายของเจตคติ คือ ความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาตามค่านิยม การรับรู้และประสบการณ์ที่เคยได้รับมาก่อนต่อบุคคล สถาบัน แนวความคิดและเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจจะออกมาในด้านยอมรับหรือต่อต้านก็ตาม

ฤกษ์ชัย คุณูปการ (2539 : 214) ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ความพร้อมของบุคคลที่จะแสดงต่อวัตถุสังคมต่าง ๆ (Social Object) มี 2 ทิศทาง คือ

1. แสดงความพึงพอใจหรือเห็นคุณค่าของวัตถุสังคม เรียกว่า เจตคติทางบวก
2. แสดงความไม่พึงพอใจหรือไม่เห็นคุณค่าของวัตถุสังคม เรียกว่า เจตคติทางลบ

เจตคติ จึงเป็นจิตลักษณะของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้ และการสะสมประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งบุคคลจะใช้เจตคตินี้เป็นตัวกำหนดทิศทางในการประเมินค่าหรือแสดงพฤติกรรมทางบวกหรือทางลบต่อวัตถุสังคม (เช่น ตัวบุคคล กลุ่มคน นโยบาย สถาบัน ค่านิยม วัตถุสิ่งของ)

จากความหมายของเจตคติที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเข้าใจ และความเชื่อของบุคคลที่มีต่อบุคคล พฤติกรรมของบุคคล หรือสิ่งใด ๆ ทั้งในทางบวกและทางลบ เป็นผลมาจากบุคคลได้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องด้วย

3.2 ประเภทของเจตคติ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2534 : 208-209) ได้จำแนกเจตคติไว้ ดังนี้

1. เจตคติทั่วไป (General Attitude) ได้แก่ สภาพของจิตใจโดยทั่วไปเป็นแนวคิดประจำตัวของบุคคล เช่น การมองโลกในแง่ดี การเคร่งในระเบียบประเพณี เป็นต้น

2. เจตคติเฉพาะอย่าง (Specific Attitude) ได้แก่ สภาพทางจิตใจที่บุคคลมีต่อวัตถุสิ่งของ บุคคล สถานการณ์และสิ่งอื่น ๆ เจตคติเฉพาะอย่างนี้จะแสดงออกในลักษณะชอบ ไม่ชอบ สิ่งนั้น คนนั้น ถ้าชอบหรือเห็นดีด้วยก็เรียกว่า มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าไม่ชอบและเห็นว่าไม่ดีต่อสิ่งนั้น เป็นการจำเพาะเจาะจง เช่น นักเรียนไม่ชอบครูคนนี้ ก็เรียกว่า เจตคติที่ไม่ดีต่อครู นักเรียนชอบภาษาอังกฤษ นั่นคือ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ทั้งนี้เจตคติสามารถจำแนกตามแหล่งการเกิดได้ ดังนี้

1. เจตคติในด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Affective Attitude) ประสบการณ์ที่คน สิ่งของ เหตุการณ์ สร้างความประทับใจ ทำให้มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้นๆ ในทำนองเดียวกันถ้าประสบการณ์ที่คน สิ่งของ เหตุการณ์สร้างความไม่ประทับใจ เป็นเหตุทำให้เกิดเจตคติไม่ดีต่อสถานการณ์นั้น ๆ
2. เจตคติทางปัญญา (Intellectual Attitude) เป็นเจตคติที่ประกอบด้วย ความคิด ความรู้เป็นแกน จนเกิดความซาบซึ้งเห็นดีเห็นงาม เช่น เจตคติที่ดีต่อศาสนา เจตคติที่ไม่ดีต่อสารเสพติด เป็นต้น
3. เจตคติทางการกระทำ (Action Oriented Attitude) เป็นเจตคติพร้อมนำไปปฏิบัติ เพื่อสนองความต้องการของบุคคล เจตคติที่ดีต่อการพูดเพื่อให้เกิดความนิยมชมชอบ เจตคติที่ดีต่องานในอาชีพ
4. เจตคติทางด้านความสมดุลย์ (Balanced Attitude) เป็นเจตคติที่ต้องอาศัยความรู้สึกหรืออารมณ์ ทางปัญญาและทางการกระทำ เป็นเจตคติอันเป็นพื้นฐานของการยอมรับในสังคม
5. เจตคติการป้องกัน (Ego-defensive Attitude) เป็นเจตคติของการป้องกันตนเอง ให้ พ้นจากความขัดแย้งภายในใจ ประกอบด้วย ด้านความรู้สึก หรืออารมณ์ ด้านปัญญาและด้านการกระทำ เช่น ความก้าวร้าวของนักเรียนที่เกิดจากเพื่อนรังแก สามารถระบายความรู้สึกจนทำให้จิตใจรู้สึกสบาย

จรรยา ชินวุฒิ (2541 : 16) กล่าวถึงประเภทของเจตคติ โดยเจตคติสามารถแบ่งได้เป็นประเภทต่าง ๆ คือ

1. เจตคติทั่วไป (General Attitude) คือ เจตคติต่อสิ่งของ สถานการณ์ สถาบัน และผู้คน ฯลฯ ไปในทางส่วนรวมทั่ว ๆ ไป มีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นกว้าง ๆ และสิ่งนั้นไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้มีเจตคติมากนัก ทั้งในทางดีและไม่ดี เช่น เจตคติว่าคนจีนขยัน คนลาวขี้เกียจ เป็นต้น
2. เจตคติเฉพาะ (Specific Attitude) หมายถึง เจตคติที่มีต่อบุคคล สถานการณ์ สถาบัน โดยเฉพาะเจาะจงลงไปว่าสิ่งไหน (Which one) เช่น การมีเจตคติต่อวิชาจิตวิทยาว่ายาก มีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูสอนคณิตศาสตร์ เป็นต้น
3. เจตคตินิมาน (Positive Attitude) หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นไปในทางบวกหรือทางยอมรับ เช่น เห็นชอบ ถูกใจ มีประโยชน์ ดี เช่น ไปวัดฟังเทศน์ ทำบุญเสมอ แสดงว่ามีเจตตินิมานต่อศาสนาพุทธ เป็นต้น
4. เจตคตินิเสธ (Negative Attitude) หมายถึง เจตคติในทางไม่ดีหรือทางลบจะ

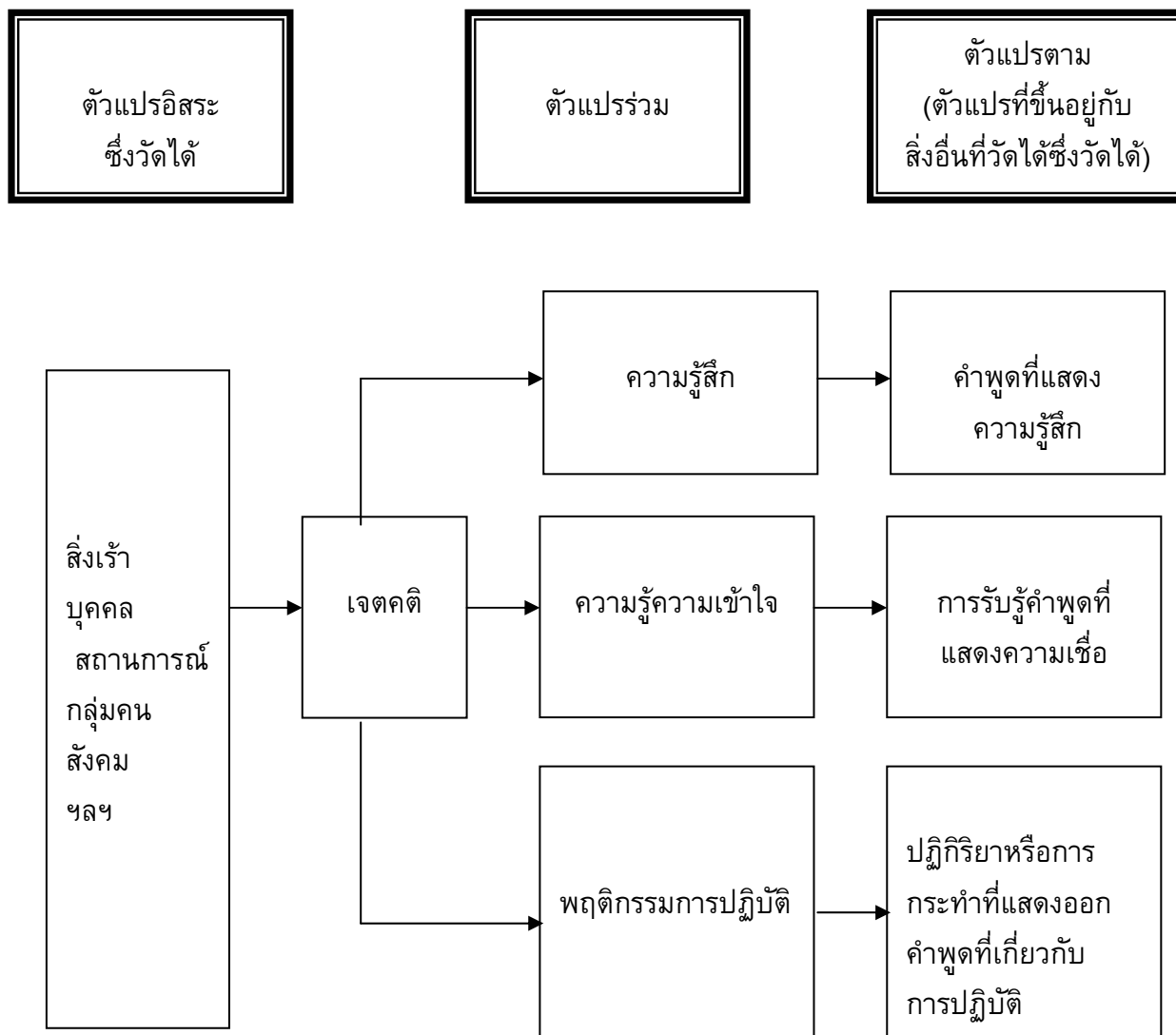
ปฏิเสธไม่ยอมรับ แสดงออกมาในรูปไม่พอใจ (Unfavorable) ต่อต้าน ไม่ชอบ ไม่ถูกใจ ไม่เป็นประโยชน์ เช่น หยามหยิ่นว่าชาวอีสานขี้เกียจ สกปรก

3.3 องค์ประกอบและลักษณะของเจตคติ

เจตคติ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับวัตถุหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งเหล่านั้นด้วย
 2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เขารับรู้ อาจจะเป็นไปในทางดีหรือไม่ดี ถ้าบุคคลมีความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใด บุคคลก็จะไม่ชอบสิ่งนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดก็จะชอบสิ่งนั้น
 3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (Behavioral Component) หมายถึง ความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน คือ การยอมรับหรือไม่ยอมรับ ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ
- องค์ประกอบทั้งสามด้านนี้ จะต้องมีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย (Shaver. 1977)

นอกจากนี้แล้ว ไทรแอนดิส (Triandis. 1971 : 3) เสนอแผนภูมิองค์ประกอบของเจตคติดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของเจตคติของไทรแอนดิส

นอกจากนี้ ฤกษ์ชัย คุณูปการ ยังได้กล่าวถึงเจตคติว่ามีองค์ประกอบ 3 ชนิด คือ

1. ความรู้เชิงประเมินค่า (Evaluative Components) หมายถึง ความรู้หรือความเชื่อของบุคคลที่มีวัตถุสังคมต่าง ๆ และบุคคลจะใช้ความรู้หรือความเชื่อนี้เป็นพื้นฐานในการประเมินค่าของวัตถุทางสังคมในทางบวกหรือทางลบ ดีหรือไม่ดี เป็นประโยชน์หรือเป็นโทษ
2. ความรู้สึก (Affective Components) หมายถึง ภาวะทางจิตใจหรือภาวะทางอารมณ์ของบุคคลซึ่งเปลี่ยนไปตามทิศทางการรับรู้หรือความรู้ที่ได้รับ กล่าวคือ ถ้าบุคคลรับรู้ว่ามีวัตถุสังคมใดมีประโยชน์ เขาจะชอบวัตถุสังคมนั้น แต่ถ้ารับรู้ว่าเป็นโทษเขาก็จะรังเกียจวัตถุสังคมนั้น
3. ความพร้อมในการแสดงพฤติกรรม (Behavioral Intention Components) หมายถึง

ความพร้อมหรือความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมต่อวัตถุทางสังคมในทิศทางเดียวกับความรู้สึกที่เกิดขึ้น เช่น บุคคลพร้อมที่จะสนับสนุนและช่วยเหลือคนที่ตนรัก หรือพร้อมที่จะหลบหนีหรือทำลายศัตรูของตน เป็นต้น (ฤกษ์ชัย คุณูปการ. 2547)

ลักษณะของเจตคติ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2526 : 94-96) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติไว้ ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล ชีวิตของบุคคลเจริญวัยขึ้นมาในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน เด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีเมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะได้รับการปลูกฝังในสิ่งที่ดีงาม ในทางตรงกันข้ามเด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี มักจะมีเจตคติที่ไม่ดี

2. เจตคติเกิดจากความรู้สึกที่สะสมไว้นาน สิ่งแวดล้อมอิทธิพลในการกล่อมเกลาบุคลิกภาพของเด็ก เมื่อเด็กเจริญเติบโตขึ้นได้รับการสะสมความรู้สึกในด้านต่าง ๆ ไว้ ซึ่งความรู้สึกต่าง ๆ เหล่านี้เด็กจะเก็บสะสมไว้ เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะเป็นความรู้สึกหรือเจตคติในเรื่องนั้น ๆ ฝังแน่นอยู่ในบุคคลดังกล่าว

3. เจตคติเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล การกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลย่อมมีสาเหตุหรือมีเหตุผลเสมอ ซึ่งพฤติกรรมของบุคคลนอกจากจะมีเหตุผลหรือสาเหตุแล้วยังขึ้นอยู่กับอิทธิพลของเจตคติอีกด้วย เพราะเจตคติมีส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของบุคคล เมื่อคนมีเจตคติอย่างไรก็มีแนวโน้มว่าจะแสดงพฤติกรรมทำนองนั้น

4. เจตคติสามารถถ่ายทอดไปสู่บุคคลอื่นได้ เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม มีพฤติกรรมต้องเกี่ยวข้องกันเสมอ และชอบอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นหมู่คณะ เมื่อบุคคลอยู่รวมกัน มีการติดต่อสื่อความหมายและมีสัมพันธภาพต่อกัน ก็เป็นช่องทางที่จะทำให้บุคคลสามารถถ่ายทอดเจตคติไปสู่บุคคลอื่น ๆ ได้ เช่น บิดามารดาถ่ายทอดเจตคติของตนให้แก่บุตร ครูถ่ายทอดเจตคติของครูให้กับนักเรียน เป็นต้น

5. เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ถึงแม้ว่าเจตคติจะเป็นความรู้สึกที่ฝังแน่นในตัวบุคคลคล้ายกับการตกผลึกของสารละลายทางเคมี หรือการแข็งตัวของน้ำก็ตาม แต่เจตคติก็อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ถ้าได้รับข้อมูล หรือมีสถานการณ์ที่เหมาะสม เพราะว่าเจตคติเป็นเรื่องของการเรียนรู้ เมื่อเรียนรู้ทำให้เกิดความคิดและความรู้สึกใหม่ ๆ ได้ ดังนั้นในการสอนครูจึงสามารถเปลี่ยนเจตคติของเด็กให้มาในทางที่ดีที่ชอบได้ทั้งนี้เพราะว่าเจตคติเปลี่ยนแปลงได้

อรรณพ เหตุานุรักษ์ (2538 : 21) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติว่า เจตคติเป็นความรู้สึกสะสมมาและเตรียมพร้อมจะสนองต่อสิ่งเร้า เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้มีลักษณะที่คงที่แน่นพอสมควร แต่สามารถเปลี่ยนแปลงและถ่ายทอดไปยังบุคคลอื่นได้

3.4 การเกิดเจตคติและการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

การเกิดเจตคติ ฤๅษณา ศักดิ์ศรี (2530:188-189) กล่าวว่า เจตคติเกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ ไม่ได้มีมาแต่กำเนิด มีกระบวนการซับซ้อนมาก แหล่งกำเนิดหรือต้นเหตุของการเกิด เจตคติ มีหลายทาง ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากประสบการณ์ตรงและประสบการณ์อ้อม (Direct & Indirect Experience) ประสบการณ์ที่รู้สึกพอใจจะเกิดเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ประสบการณ์ที่ไม่พอใจจะเกิดเจตคติที่ไม่ดี
2. การศึกษาเล่าเรียน การอบรมสั่งสอน ทั้งการสั่งสอนที่เป็นแบบแผนและไม่เป็นแบบแผนสถาบันที่ทำหน้าที่สอนเพื่อปลูกเจตคติมีมากมาย เช่น โรงเรียน วัด บ้าน สิ่งแวดล้อม สื่อมวลชน ตั้งแต่เด็กมาแล้วมักจะได้รับการสอนว่าอย่างไรหนึ่อย่างไหนไม่ดี มีคุณหรือโทษอย่างไร เช่น พ่อแม่สอนให้สวดมนต์ไหว้พระ สถาบันหรือหน่วยงานที่ควบคุมสังคมสิทธิการปกครอง กฎหมายมีอิทธิพลต่อความนึกคิด เด็กที่อยู่ภายใต้สถาบันใดก็จะได้รับความคิด ความนิยมมาเป็นเจตคติของตน
3. รอยประทับใจ (Impression) ทำให้เกลียดชังขนาดไม่อยากจะเห็นหน้าหรือรักนับถือจับใจ
4. สำเร็จความต้องการสมปรารถนาหรือไม่ ถ้าประสงค์สิ่งใดแล้วผิดหวัง ย่อมจะเกิดเจตคติที่ไม่ดี
5. บุคลิกภาพมีผลต่อเจตคติ คนประเภทเก็บตัว (Introvert) มีเจตคติตามแนวคิดของตนคล้อยตามคนอื่นหรือกลุ่มยาก
6. สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม รวมทั้งการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว มีอิทธิพลต่อการสร้างภาพพจน์หล่อหลอมเป็นเจตคติได้ วัฒนธรรมภายในสังคม ความเชื่อทางศาสนาโน้มทำให้เกิดแนวคิดหรือหลักการในการดำรงชีวิต กลายเป็นเจตคติในการดำรงชีวิต
7. รับถ่ายทอด หรือเลียนแบบเจตคติจากคนอื่น คนเราย่อมแปลพฤติกรรมของคนอื่นมาเป็นเจตคติ ถ้ายอมรับนับถือหรือเคารพใครก็มักจะยอมรับแนวความคิด หรือยึดถือเป็นแบบอย่าง (Model)
8. สื่อมวลชน วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สามารถสร้างเจตคติให้กับผู้ที่อ่านหนังสือดังกล่าว
9. ความก้าวหน้าทางวิชาการและเครื่องมือสื่อสารมีผลต่อการสร้างเจตคติมาก เทคโนโลยีวิชาการ การสื่อสาร คมนามคม พัฒนาไปมากช่วยให้ความรู้สึกนึกคิดของคนเปลี่ยนแปลงไปได้รับการถ่ายทอดซึมซาบสิ่งใหม่ ๆ และเก็บไว้เกิดเจตคติขึ้นใหม่

ศักดิ์ สุนทรเสถียร (2531 : 4) ได้กล่าวถึงการเกิดเจตคติโดยกล่าวอ้างถึงแอลพอร์ต ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตคติว่า เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ตามเงื่อนไข ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูน และบูรณาการของการตอบสนองแนวความคิด เช่น เจตคติจากครอบครัว โรงเรียน ครู เป็นต้น
2. ประสบการณ์ส่วนตัวขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคล ซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันไปนอกจากประสบการณ์จะสะสมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แล้วยังทำให้การสอน (Pattern) เป็นของตัวเองด้วย ดังนั้น เจตคติจึงเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคล
3. การเลียนแบบ การถ่ายทอดเจตคติจากบางคนได้มาจากการเลียนแบบเจตคติของคนที่เราพอใจ เช่น พ่อ แม่
4. อิทธิพลของกลุ่มสังคม คนย่อมมีเจตคติคล้ายตามกลุ่มสังคมที่ตนอาศัยอยู่ตามสภาพแวดล้อม เช่น เจตคติต่อศาสนา สถาบันต่าง ๆ

สมบูรณ์ อาศิริพจน์ (2542. 23) กล่าวว่า เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่บุคคลประสบมาทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวบุคคลจะมีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างมาก

การเปลี่ยนแปลงเจตคติ เนื่องจากเจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้เพราะเจตคติเกิดจากการเรียนรู้ ไทรแอนดิส (Triandis. 1971:3) กล่าวถึงสาเหตุการเปลี่ยนแปลงเจตคติว่ามีสาเหตุจาก

1. ได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคลหรือสื่อมวลชน
2. ได้รับประสบการณ์ตรง หรือความกระทบกระเทือนใจ
3. ถูกบังคับให้ปฏิบัติไม่ตรงกับทัศนคติของตน
4. การรักษาทางจิตใจเพื่อให้เข้าใจเหตุผลให้ถูกต้องขึ้น
5. เปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรม

ขั้นตอนของกระบวนการเปลี่ยนแปลงเจตคติ (สหภัทร์ เจริญยศ. 2540 ; อ้างอิงจาก Mcquire. 1980) มี 5 ขั้นตอน คือ

1. การใส่ใจ (Attention)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)
3. การมีสิ่งใหม่เกิดขึ้น (Yielding)
4. การเก็บเอาไว้ (Retention)
5. การกระทำ (Action)

สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อเจตคติ (สหภัทร์ เจริญยศ. 2540 ; อ้างอิงจาก สุชา จันทรเฒ และสุรางค์ จันทรเฒ. 2525.) มีดังนี้

1. บิดา มารดาเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก เด็กย่อมมีความเอนเอียงไปทางบิดา มารดาไม่มากนัก
2. วัฒนธรรมภายในสังคมที่มีอาชีพต่างกัน อยู่ในชนชั้นของสังคมต่างกันหรือนับถือศาสนาต่างกันย่อมมีทัศนคติต่างกัน
3. การศึกษา การเรียนในสถานศึกษาย่อมมีส่วนในการสร้างเจตคติของเด็ก
4. สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ย่อมมีอิทธิพลในการปลูกฝังและเปลี่ยนแปลงเจตคติได้

สรุปจากข้อมูลทีกล่าวนำข้างต้น เจตคติ เกิดจากการเรียนรู้ไม่ได้มีมาแต่กำเนิดและการสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน ทั้งในทางที่พอใจและไม่พอใจ ถ้าพอใจจะเกิดเจตคติที่ดีและในทางตรงกันข้ามถ้าไม่พอใจจะเกิดเจตคติที่ไม่ดี และเจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยมีสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญ ได้แก่ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง วัฒนธรรม ค่านิยม หรือสื่อมวลชน เป็นต้น

หน้าที่และประโยชน์ของเจตคติ

จรรยา ชินวุฒิ ยังได้กล่าวถึงเจตคติไว้ว่า เจตคติทำหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ทำหน้าที่ช่วยตีความหมายของสถานการณ์ เจตคติมีอิทธิพลต่อการตีความหมายของบุคคล เช่น ถ้าเรามีเจตคติต่อแม่ในทางที่ดี ท่านเอามือจับศีรษะเราหรือตบศีรษะเรา หมายความว่า ท่านมีความรัก ความเมตตาเรา หรือท่านดูต่ำเราบ้างก็เป็นเพราะความหวังดี แต่ถ้าแม่เลี้ยงมาทำกับเราอย่างนั้น เราจะโกรธและแปลความหมายไปในทางไม่ดี เพราะเรามีเจตคติในทางที่ไม่ดีต่อเขาอยู่แล้ว
2. ทำหน้าที่ให้ค่านิยมหรือความชื่นชอบ เช่น เรามีเจตคติที่ว่ากุลสตรีต้องรักษานวลสงวนตัว ถ้าเราพบใครที่มีแนวคิดอย่างนี้ เราก็พลอยชอบเขาด้วย แต่ถ้ามีเจตคติว่าสาวสมัยใหม่ต้องสังคมจัด (Popular) เราก็ไม่ชอบด้วย
3. ทำหน้าที่ป้องกันตัวเองหรือรักษาหน้าเอาไว้ (Ego Defensive) เป็นเจตคติแบบองุ่นเปรี้ยว มะนาวหวาน เช่น คนหัวล้านพยายามสร้างเจตคติว่าหัวล้านเป็นของดี หายากกว่าคนผมดก เป็นต้น
4. ทำหน้าที่ช่วยให้บุคคลบรรลุจุดมุ่งหมาย (Personal Goals) คนที่มีเจตคติดีต่อการศึกษา มีแนวโน้มจะได้รับผลสำเร็จจากการศึกษา ถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีต่อบุหรี่ จะพยายามอดบุหรี่
5. ทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจให้บุคคลปรับตัว เมื่อเรามีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใด เราย่อมเข้าหาสิ่งนั้นและหลีกเลี่ยงสิ่งที่มีเจตคติไม่ดี เช่น คนไทยมีเจตคติที่ว่า “สิบพ่อค้าไม่เท่าพระยาเลี้ยง” คนไทยจึงพยายามจะเป็นข้าราชการ

6. ช่วยในการคาดคะเนว่าผลจะออกมาในทางบวกหรือลบ เช่น แดงมีเจตคติที่ไม่ดีต่อนักเรียนนอก ถ้านักเรียนนอกมาขอยืมเงินแดงก็คาดว่าจะไม่ได้

7. เป็นพลังผลักดันให้แสดงพฤติกรรมเพราะมีเจตคติเป็นตัวกระตุ้นอยู่แล้วก็ย่อมจะมีพฤติกรรมสอดคล้องกับเจตคติด้วย

8. เตรียมบุคคลให้พร้อมที่จะปฏิบัติการ เจตคติเป็นเครื่องชี้ทางว่าจะแสดงพฤติกรรมทางใด ยอมรับหรือปฏิเสธ

นอกจากนี้ เพตี และเคซิออปโป (Petty and Cacioppo. 1982 : 7) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของเจตคติไว้ดังนี้ คือ

1. ช่วยให้เราเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยการจัดรูปหรือการจัดระบบสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว
2. ช่วยให้เราหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดี หรือปกป้องความจริงบางอย่าง ซึ่งความไม่พอใจมาสู่ตัวเขา
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ซับซ้อน ซึ่งการมีปฏิกิริยาโต้ตอบหรือกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกไปนั้น ส่วนมากจะทำในสิ่งที่นำความพอใจมาให้ หรือเป็นรางวัลจากสิ่งแวดล้อม
4. ช่วยให้เราบุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมตนเองซึ่งแสดงว่าเจตคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529 : 95-96) กล่าวสรุปว่า เจตคติมีประโยชน์ ดังนี้

1. ช่วยให้เกิดความเข้าใจในสิ่งเร้าต่าง ๆ
2. ช่วยในการปรับตัว
3. ช่วยป้องกันตัวเอง
4. ช่วยในการแสดงออกถึงค่านิยม

บุญส่ง นิลแก้ว อ้างอิงจาก Oscamp (2541 : 134) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของเจตคติ ดังนี้

1. เจตคติเป็นเสมือนกุญแจอย่างดี เพราะเพียงแต่รู้ว่าเรามีเจตคติอย่างไร เราก็สามารถที่จะสรุปพฤติกรรมต่าง ๆ ของเขาได้
2. เจตคติทำให้เราสามารถพิจารณาตัดสินหาสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลอื่นหรือต่อสิ่งอื่นได้
3. ความเข้าใจเรื่องเจตคติ ช่วยให้อธิบายถึงความคงเส้นคงวาในพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งได้
4. เจตคติเป็นความสำคัญที่บุคคลพึงมี และเขาเห็นว่าถูกต้องโดยไม่คำนึงถึงความเกี่ยวข้องต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่น และเจตคติของเขามีส่วนทำให้บุคคลอื่น สถาบันต่าง ๆ ในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง

5. ในทางจิตวิทยา ความเข้าใจเรื่องเจตคติเป็นการจัดเตรียมจุดสำคัญที่จะทำให้
เกิดความสนใจในลักษณะต่าง ๆ อันจะเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและพฤติกรรม
6. ในทางสังคมวิทยา เจตคติเป็นศูนย์กลางของความเข้าใจและพื้นฐานของ
พฤติกรรมทางสังคม
7. ในทางรัฐศาสตร์ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเห็นโดยทั่ว ๆ ไปมีความจำเป็น
อย่างยิ่งในสังคม

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ประโยชน์และหน้าที่ของเจตคติ คือ ช่วยให้ผู้คนสามารถแสดง
ออกถึงความรู้สึก ความคิดของตนเอง ซึ่งเกิดจากการมีปฏิริยาโต้ตอบ หรือรับรู้ต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่ง
จะทำให้เกิดการปรับตัว ให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติ และการมีส่วนร่วมของบุคคล
ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมในสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1
มีดังต่อไปนี้

4.1 งานวิจัยจากต่างประเทศ

แม็คเฟอร์ริน (McFerrin. 1987) ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของครูปกติกับครูการศึกษา
พิเศษที่มีต่อการเรียนร่วมเต็มเวลา เครื่องมือที่ใช้วัดได้วัดองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ความสามารถ
ในการเรียนรู้ การเรียนร่วมเต็มเวลาโดยทั่วไป และการจำกัดขอบเขตการไม่มีความสามารถ พบว่า
ครูการศึกษาพิเศษมีเจตคติในทางบวกมากกว่าครูปกติทั้งเมื่อพิจารณาคะแนนรวมและคะแนนแยก
องค์ประกอบ

บาร์เบอร์ (Barber. 1989) ได้ศึกษาเจตคติของผู้ปกครองเด็กระดับอนุบาลที่มีต่อการเรียน
ร่วมในรัฐนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา พบว่าผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษและผู้ปกครองของ
เด็กปกติมีเจตคติต่อการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน และยังพบอีกว่า ตัวแปรที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผล
ต่อเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนร่วม คือ ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษ หากผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นอย่างดีแล้ว
ผู้ปกครองส่วนมากมีเจตคติในทางบวกต่อการเรียนร่วม ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าเป็นความจำเป็นอย่าง
ยิ่งที่ผู้ปกครองจะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับบุตรของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปกครองสามารถตั้ง
ความหวังให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

จัพเฟอร์ (Juffer. 1991) ได้ศึกษาเจตคติของผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มี
ต่อการเรียนร่วมในรัฐวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่พอใจในโครงการเรียนร่วม
ที่ทางการจัดให้ซึ่งเป็นโครงการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติแต่ยังมี

ผู้ปกครองส่วนหนึ่งซึ่งเป็นส่วนน้อยไม่พอใจกับโครงการเรียนร่วมแบบเต็มเวลา (Full Integration) และต้องการให้บุตรธิดาของตนเรียนในชั้นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเฉพาะ ผู้วิจัยยังพบอีกว่าเจตคติต่อการเรียนร่วมมีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อวิธีอบรมเลี้ยงดูบุตรของผู้ปกครอง กล่าวคือ ผู้ปกครองที่เลี้ยงลูกแบบตามใจมีทัศนคติในทางลบต่อการเรียนร่วมเด็กแบบเต็มเวลามากกว่าผู้ปกครองที่เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตยผู้ปกครองกลุ่มแรกมีความประสงค์จะให้บุตรเรียนในห้องพิเศษซึ่งเป็นห้องสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยเฉพาะ ส่วนผู้ปกครองกลุ่มหลังต้องการให้บุตรของตนเรียนร่วมเต็มเวลา

รีเดล (Riedel. 1991) ได้ศึกษาถึงการรับรู้ของนักการศึกษาที่เกี่ยวกับการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในเกรด 5-9 ของโรงเรียนในรัฐเวอร์จิเนีย พบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีการรับรู้ในทางบวกสูงกว่า ส่วนนักการศึกษาทั่วไปมีการรับรู้ในระดับต่ำกว่า
2. การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนเป็นไปในลักษณะที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าระดับการสนับสนุนทางการบริหาร ทรัพยากรหรือบริการที่ได้รับ การวางแผนการสอนและฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอน เป็นองค์ประกอบที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนร่วม

อีโกลส์ (Echols. 1992) ได้วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนร่วมของเด็กปัญญาอ่อนในการศึกษาปกติจากโรงเรียนบางโรงในรัฐเท็กซัส โดยแบ่งกลุ่มของความคิดเห็นออกเป็น 4 กลุ่ม คือ บทบาทของนักเรียนปัญญาอ่อน บทบาทของครูที่สอนเด็กปัญญาอ่อน บทบาทของครูโรงเรียนประถมศึกษา และความคิดรวบยอดทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนร่วม ผลการวิจัยได้ข้อสรุป ดังต่อไปนี้ คือ

1. ครูที่มีอายุน้อยกว่ามีความคิดเห็นในทางบวกต่อการเรียนร่วมมากกว่าครูที่มีอายุมากกว่า
2. ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนร่วมไม่ต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า มีความคิดเห็นในทางบวกต่อการเรียนร่วมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า
4. ครูประถมศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบกับครูที่สอนในชั้นกลาง (Intermediate Level)
5. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนเด็กปัญญาอ่อนมาก่อน มีความคิดเห็นต่อการเรียนร่วมไม่แตกต่างกันจากครูที่ไม่มีประสบการณ์
6. โดยทั่วไป ครูประถมศึกษาไม่มีความคิดเห็นในทางบวกต่อการเรียนร่วม

ฟาร์เลย์ (Farley. 1992) ได้ศึกษาถึงเจตคติของครูใหญ่ และครูระดับมัธยมศึกษาที่มีต่อการเรียนร่วมพบว่า คล้ายคลึงกับเจตคติของบุคลากรที่ทำงานในระดับชั้นอื่น ๆ ครูใหญ่มีเจตคติที่แสดงความพึงพอใจมากกว่าครูทั่วไป องค์ประกอบสำคัญที่พบและมีส่วนเกี่ยวข้องโดยอ้อมกับ

เจตคติ คือ ประสบการณ์ทำงานกับบุคคลที่บกพร่องเป็นพิเศษมาก่อนหรือมีพื้นฐานของการศึกษาหรือเรียนวิชาที่เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาก่อน ขนาดของโรงเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องกับระดับความพอใจของบุคลากรในโรงเรียนเมื่อต้องทำงานเป็นทีม

ฮอร์กินส์ (Hawkins. 1992) ได้ศึกษาถึงเจตคติของครูดนตรีและครูพลศึกษาที่มีต่อเด็กพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติในเขตนครวอชิงตัน ดี.ซี. ปรากฏว่าครูเหล่านี้มีเจตคติทางบวกระดับปานกลางต่อการเรียนร่วม โดยที่ครูดนตรีมีเจตคติทางบวกสูงกว่าครูพลศึกษา การที่เป็นเช่นนี้เพราะครูเห็นว่า เด็กพิเศษเป็นอุปสรรคต่อการจัดการภายในชั้นเรียน ทำให้เวลาของครูน้อยลงและกระทบต่อความเอาใจที่ต้องให้แก่เด็กอื่น ๆ ขัดขวางความก้าวหน้าของเด็กปกติ ต้องเสาะแสวงหาวิธีสอนหลายแบบมาใช้ ต้องใช้ทักษะในการสอนพิเศษ หรือจำเป็นต้องใช้บริการสนับสนุนต่าง ๆ อย่างมากในชั้นเรียน

ควินตัน (Quinton. 1992) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของเจตคติต่อการเรียนร่วมบางเวลา ระหว่างผู้ปกครองเด็กพิการกับครูการศึกษาพิเศษและครูปกติพบว่าแนวโน้มโดยทั่วไป ผู้ตอบจะมีเจตคติทางลบต่อการเรียนร่วมบางเวลา นอกจากนี้ยังพบว่า

1. ผู้ปกครองมีเจตคติในทางบวกน้อยกว่าครูทั้งสองประเภท
2. ไม่พบความแตกต่างของเจตคติต่อการเรียนร่วมระหว่างระดับของการสนับสนุนการสอนเป็นทีม หรือการให้คำปรึกษา

สโตเลอร์ (Stoler. 1992) ได้ศึกษาเจตคติของครูปกติที่มีต่อเด็กพิเศษที่อยู่ในห้องเรียนของตน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ครูผู้สอนปกติในระดับมัธยมสนใจในหัวข้อการวิจัยนี้ เพราะมีผลกระทบต่อกุหลาณนั้นโดยส่วนตัว และครูเหล่านี้วิตกกังวลเกี่ยวกับอนาคตของตนในชั้นเรียน
2. ครูเหล่านี้ได้สอนในโรงเรียนปกติจนเกิดความเคยชิน และไม่เคยได้กลับไปเรียนวิธีการในการสอนเด็กพิเศษ
3. ครูปัจจุบันมีเด็กพิเศษอยู่ในห้องเรียนของตนได้รับการสนับสนุนเพียงน้อยนิดจากภาควิชาการศึกษาพิเศษหรือจากผู้บริหารของโรงเรียน
4. ครูมักจะกังวลเกี่ยวกับขนาดของชั้นล้นหลามไปด้วยเด็กที่ต้องการความเอาใจใส่เป็นพิเศษ
5. การสูญเสียความเป็นตัวของตัวเองในชั้นเรียน อาจปรากฏเมื่อครูการศึกษาพิเศษปรากฏตัวในชั้น
6. การที่เด็กพิเศษไม่สามารถทอดทิ้งให้อยู่ตามลำพังจะต้องได้รับความช่วยเหลือทั้งทางเครื่องมือแพทย์ การเฝ้าดูแลเป็นเรื่องที่ครูส่วนใหญ่กังวล

มัลลินิกซ์ (Mulinix. 1994) ได้ศึกษาเจตคติของครูใหญ่ที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และต่อการเรียนร่วม พบว่า ครูใหญ่ที่มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Participatory Style) มีเจตคติในทางบวกต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ แต่ครูใหญ่ที่มีความเป็นผู้นำแบบผูกขาดรวมอำนาจ (Authoritarian Style) มีเจตคติในทางลบต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและต่อการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ

ฮีดเดิน (Heddeen. 1995 : 2534) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนกับการให้การสนับสนุนในชั้นเรียนร่วม จากการศึกษาพบว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติที่ได้รับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะสม และให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น และสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนในวัยเดียวกันได้ดีขึ้น

จากเอกสารงานวิจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เจตคติในการจัดการเรียนร่วมมีผลต่อความสำเร็จต่อการจัดการเรียนร่วม ทั้งจากผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูปกติ รวมถึงผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่จะให้การยอมรับและสนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับ เด็กปกติในชั้นเรียนปกติด้วยกัน

4.2 งานวิจัยภายในประเทศ

ฐานิยา บุญเกียรติ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า

1. สถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ โดยส่วนรวมมีสภาพการปฏิบัติปานกลาง
2. ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ โดยส่วนรวมมีสภาพปัญหาน้อย

ฉันทนา จันทรบรรจง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนการสอน และรูปแบบความร่วมมือที่พึงประสงค์ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในจังหวัดภาคเหนือตอนล่างโดยการใช้เทคนิคเดลไฟ สืบหาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ครั้ง ครั้งแรกได้รับคำตอบ 20 ท่าน ครั้งที่สอง 14 ท่าน และคำนวณทางสถิติโดยใช้มัธยฐาน ฐานนิยม ผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า

1. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ คือ รูปแบบที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้พิการแต่ละคนโดยเน้นการปรับปรุงหลักสูตรและมีแผนการเรียนสำหรับแต่ละบุคคล อุปกรณ์ที่จำเป็น การจัดการที่ได้มาตรฐานสากล การเรียนใกล้บ้าน ความเสมอภาคกับจังหวัดอื่น ๆ การสนับสนุนแก่ครอบครัวเด็กพิการที่เรียนไม่ได้ให้ความสามารถดูแลเด็กได้ และการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ

2. รูปแบบความร่วมมือที่พึงประสงค์ คือ รูปแบบที่เชื่อมโยงทั้งระดับประเทศ ระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยหน่วยงานกลางที่ระดับจังหวัดมีระบบข้อมูลที่ดี มหาวิทยาลัยนเรศวรสนับสนุนการวิจัยอย่างต่อเนื่อง มีคณะกรรมการรับผิดชอบเฉพาะทั้งในระดับชาติและจังหวัด มีศูนย์บริการสำหรับเด็กพิการในจังหวัด มีบริการคัดแยกเคลื่อนที่ของมหาวิทยาลัยนเรศวร มีการสอนด้านการศึกษาพิเศษโดยสถาบันราชภัฏมากขึ้น มีการสัมพันธ์กับคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการดียิ่งขึ้น และมีห้องสมุดที่เอื้อต่อคนพิการจังหวัดละ 1 แห่ง เป็นอย่างน้อย

นอกจากนี้ยังพบว่าในเขตภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งมีจังหวัดพิษณุโลกเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษามีปัญหาในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนการศึกษาพิเศษ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา ตั้งขึ้นที่ชานเมืองพิษณุโลกเมื่อปี 2538 และยังมีปัญหาด้านการบริหารจัดการอยู่มาก เช่น ปัญหาด้านงบประมาณ และบุคลากร

2. การดำเนินงานเพื่อการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาค่อนข้างน้อย ส่วนการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งสายสามัญ และสายอาชีพยังไม่มีการดำเนินงานแต่อย่างใด ส่วนใหญ่จะให้เด็กพิการเข้าเรียนที่โรงเรียนการศึกษาพิเศษ

3. โรงเรียนการศึกษาพิเศษ ในภาคเหนือตอนล่าง ยังมีจำนวนไม่ครบตามประเภทของความพิการ (ฉันทนา จันท์บรรจง.2541 : 39-40)

ทนนชัย อินทนาชัย (2542 : 70-75) ได้ทำการศึกษาวิจัยการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการแบบเรียนร่วมกับเด็กปกติในจังหวัดพิษณุโลก โดยทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม คือ ประชากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน 119 คน เด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ 423 คน และสุ่มตัวอย่างเด็กพิการจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพความพิการของเด็กในโรงเรียน สภาพการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนและแบบสัมภาษณ์เด็กพิการเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพของเด็กพิการที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (29.20%) และศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (78.51%)

2. ความต้องการทางการศึกษาของเด็กพิการ ต้องการเรียนร่วมโดยให้มีการส่งเสริมทางด้านทุนการศึกษา การสอนซ่อมเสริมการมีส่วนร่วมทางด้านวิชาการ การกีฬาและส่งเสริมการเรียนวิชาชีพและสถานที่ทำงาน

3. สภาพการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมกับเด็กปกติ พบว่า

3.1 ด้านอาคารและสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่เด็กพิการ สาเหตุเกิดจากความขาดแคลนงบประมาณ และความไม่เข้าใจในการดัดแปลงอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

3.2 ด้านบุคลากร ไม่มีบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษและบุคลากรขาดทักษะในการสอนเด็กพิการ

3.3 ด้านหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โรงเรียนใช้หลักสูตรปกติสอนเด็กพิการ และจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3.4 ด้านวิชาการ ขาดแคลนแหล่งความรู้ และผู้ให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเด็กพิการ

3.5 ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่จัดการสอนร่วมชั้นปกติให้เด็กพิการ

3.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน ขาดสื่อการสอนเนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ และครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะการใช้สื่อการสอนเด็กพิการ

วิมาลา ชโยดม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในเขตภาคเหนือตอนล่าง พบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเด็กพิการ ทั้งในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีทรรชนะต่อปัญหาการจัดการสอนและบุคลากรทางการสอน ด้านการจัดงบประมาณ ด้านภูมิหลังของครอบครัวเด็กพิการ และด้านความร่วมมือการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นเมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงาน พบว่ามีปัญหาระดับปานกลางในภูมิหลังของครอบครัวเด็กพิการ

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ตามทรรชนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนเด็กพิการในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอนและบุคลากรทางการสอน ด้านงบประมาณ ด้านภูมิหลังของครอบครัวเด็กพิการ และด้านความร่วมมือการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งพบว่า มีทรรชนะต่อปัญหาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีทรรชนะต่อปัญหาในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเด็กพิการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีทรรชนะต่อปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 2 ด้าน คือ ด้านภูมิหลังของครอบครัวเด็กพิการและด้านความร่วมมือในการจัดการศึกษาที่เหลืออีก 2 ด้าน มีทรรชนะต่อปัญหาไม่แตกต่างกัน

จากเอกสารงานวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นถึง สภาพการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในประเทศไทยค่อนข้างประสบความสำเร็จน้อย โดยปัญหาหรืออุปสรรคมักเกิดจากการขาดความร่วมมือและการให้ความสำคัญในการช่วยเหลือให้การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จึงมีการละเลยหรือเพิกเฉยต่อการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาของเด็กเหล่านั้นเพื่อให้โอกาสในการช่วยเหลือและพึ่งพาตนเองไม่เป็นภาระของผู้อื่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยความต้องการ ปัญหา เจตคติ และการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การดำเนินการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 31 คน
2. ครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 896 คน
3. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 452 คน
4. ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 304 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (ลวิน สายยศและอังคณา สายยศ.2538 : 97) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 1,683 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน
2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สัดส่วนไม่เท่ากัน (Non-Proportional Stratified Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวนประชากรทั้งหมด 31 คน กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเป็น 80% ได้กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน
 - 2.2 ครูผู้สอน จำนวนประชากรทั้งหมด 896 คน กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเป็น 15% ได้กลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอน จำนวน 134 คน
 - 2.3 กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนประชากรทั้งหมด 452 คน กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเป็น 20% ได้กลุ่มตัวอย่างของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 90 คน
 - 2.4 ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จำนวนประชากรทั้งหมด 304 คน กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเป็น 20% ได้กลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 61 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประเภท	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ผู้บริหาร	31	25
2. ครูผู้สอน	896	134
3. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	452	90
4. ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	304	61
รวม	1,683	310

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการ และปัญหาในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน
2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ
1. ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ
2. ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีการของลิเคอร์ท์ (Likert)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีการของลิเคอร์ท์ (Likert)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีการของลิเคอร์ท์ (Likert)

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารตำรา และวารสารวิชาการ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ การบริหารการศึกษา เจตคติในการจัดการเรียนร่วม และการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ
2. กำหนดนิยามตัวแปร ตัวบ่งชี้ของตัวแปรที่ศึกษาเพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม
3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง
4. สร้างแบบสอบถามด้าน ความต้องการ ปัญหา เจตคติและการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 80 ข้อ

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง 5 ท่านพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะตามความเหมาะสมของแบบสอบถามรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่แบบสอบถาม ประกอบด้วย

5.1 รองศาสตราจารย์ฉลอง ชาตรูปะชีวิน กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.2 รองศาสตราจารย์เทียมจันทร์ พาณิชย์ผลินไชย กศ.ม.(วัดผลการศึกษา)
รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.3 อาจารย์วิสูตร ชาวไทย ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสากเหล็ก จังหวัด
พิจิตร

5.4 อาจารย์ฐิติมา จินสิทธิ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ศึกษานิเทศก์ 8
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เขต 2

5.5 อาจารย์ศิริวิมล ใจงาม อาจารย์คณะครุศาสตร์ สาขาการศึกษาพิเศษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

7. นำแบบสอบถามฉบับปรับปรุงแก้ไขไปทำการทดลองใช้กับโรงเรียนที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มี
ความต้องการพิเศษของโรงเรียนวัดบางทราย จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความ
เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ดังแสดงในตาราง

ประเด็น	จำนวนข้อคำถาม	Reliability Coefficients
ความต้องการ	30	.92
ปัญหา	30	.98
เจตคติ	10	.86
การมีส่วนร่วม	10	.98
รวม	80	.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก
เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามโดยใช้หนังสือนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่มีถึงโรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในเขต 2 อำเภอ คือ อำเภอเมือง และอำเภอบางระกำที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการ ปัญหา เจตคติ และการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของ ผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนในการวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถาม จำนวน 310 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 278 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.68

4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. วิเคราะห์ความต้องการ ปัญหา และการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของประคอง กรรณสูตร (2538 : 77) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความต้องการ ปัญหา และ การมีส่วนร่วม ในระดับมากที่สุด
-----------	-------------	---------	--

ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความต้องการ ปัญหา และ การมีส่วนร่วม ในระดับมาก
-----------	-------------	---------	--

ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความต้องการ ปัญหา และ การมีส่วนร่วม ในระดับปานกลาง
-----------	-------------	---------	--

ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความต้องการ ปัญหา และ การมีส่วนร่วม ในระดับน้อย
-----------	-------------	---------	---

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความต้องการ ปัญหา และ การมีส่วนร่วม ในระดับน้อยที่สุด
-----------	-------------	---------	---

ค่าเฉลี่ยของเจตคติในการจัดการเรียนร่วม คือ

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีเจตคติในระดับดีมาก
-----------	-------------	---------	----------------------

ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีเจตคติในระดับดี
-----------	-------------	---------	-------------------

ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีเจตคติในระดับพอใช้
-----------	-------------	---------	----------------------

ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีเจตคติในระดับไม่ค่อยดี
-----------	-------------	---------	--------------------------

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีเจตคติในระดับไม่ดี
-----------	-------------	---------	----------------------

3. เปรียบเทียบความต้องการและปัญหาในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารกับครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้ การทดสอบ ที (t-test)
4. เปรียบเทียบเจตคติ และการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA : F-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าร้อยละ
2. การค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$)
3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. การหาค่าที (t-test)
5. การหาค่า F-test

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

- 1.1 การหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแบบแอลฟา จากสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนสอบแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 การหาค่าร้อยละ

1.2 การหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
		$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
		N	แทน จำนวนข้อมูล

1.3 การหาความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		$(\sum X)^2$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
		$\sum X^2$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดแต่ละตัวยกกำลังสอง
		N	แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance : ANOVA โดยการหาค่า F (F-test) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2542: 113) จากสูตรดังนี้

$$F = \frac{Ms_b}{Ms_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าแจกแจงของ F
	Ms _b	แทน	ความแปรปรวน ระหว่างกลุ่ม (Mean Square between Group)
	Ms _w	แทน	ความแปรปรวน ภายในกลุ่ม (Mean Square within Group)

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธีของ Scheffe' s test เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยมีสูตรดังนี้

$$S = \sqrt{(K - 1)F_{(\alpha; df_1, df_2)}} \sqrt{MS_E \left[\sum_{j=1}^k \frac{(C_j)^2}{n_j} \right]}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าวิกฤตของ Scheffe'
	K	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบกัน
	(α ,df ₁ , df ₂)	แทน	การเปิดค่า F ในตารางการแจกแจงค่า F ที่ α มีค่า .05 หรือที่ .01 และ df ₁ คือ ค่า df _B ถ้าเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวหรือ df _u หรือ df _R ถ้าเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน ส่วน df ₂ คือ df _w หรือ df _E ค่าใดค่าหนึ่งนั่นเอง
	Ms _E	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน
	C _j	แทน	สัมประสิทธิ์ Contrast ซึ่งจะมีค่าเป็น 1, -1, 1, -1.....
	n _j	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

3.2 สถิติการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปร 2 ตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples) โดยการหาค่า t (t – test) จากสูตรดังต่อไปนี้

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t แทน	ค่าที่
X_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
X_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
S_1	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
S_2	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย ความต้องการ ปัญหา เจตคติ และการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน ทั้งครูชั้นเรียนปกติและครูชั้นเรียนร่วม กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนำมาเสนอเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ความต้องการและปัญหาของผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1

ตอนที่ 3 เจตคติและการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน ซึ่งจำแนกตามสถานภาพได้ดังตาราง 2 - 5

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารสถานศึกษา	19	6.8
ครูผู้สอน	86	30.9
กรรมการสถานศึกษา	86	30.9
ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	87	31.3
รวม	278	100

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 278 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพ ปรากฏว่า เป็นผู้บริหาร ร้อยละ 6.8 ครูผู้สอน ร้อยละ 30.9 กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 30.9 และ ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ร้อยละ 31.3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	142	51.1
หญิง	136	48.9
รวม	278	100

จากตาราง 3 พบว่า เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ พบว่าเป็นเพศชาย ร้อยละ 51.1 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 48.9

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	32	11.5
30 – 39 ปี	63	22.7
40 ปีขึ้นไป	183	65.8
รวม	278	100

จากตาราง 4 พบว่า เมื่อพิจารณาจำแนกตามอายุของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 65.8 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.7 และช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 11.5

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	140	50.4
ปริญญาตรี	124	44.6
สูงกว่าปริญญาตรี	14	5.0
รวม	278	100

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 50.4 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 44.6 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 5.0

ตอนที่ 2 ความต้องการและปัญหาของผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปรากฏผลดังในตาราง 6 - 45

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต1 ในภาพรวมและเป็นรายด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

ความต้องการ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.64	.64	มาก	3.31	.94	ปานกลาง
2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ	3.88	.67	มาก	3.58	1.03	มาก
3. ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ	3.67	.79	มาก	3.54	1.12	มาก
4. ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน	3.79	.64	มาก	3.59	1.05	มาก
รวม	3.72	.61	มาก	3.50	.97	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นความต้องการในด้านการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ในด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

ความต้องการ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การวางแผนในการเตรียมการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบ	3.53	.70	มาก	3.20	1.22	ปานกลาง
2. การเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในสถานศึกษาทุกแห่ง	3.53	1.07	มาก	3.27	1.09	ปานกลาง
3. การกำหนดนโยบายรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนอย่างชัดเจนและเป็นธรรมเสมอภาคแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.42	.84	ปานกลาง	3.15	1.05	ปานกลาง
4. การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม	3.74	.81	มาก	3.16	1.12	ปานกลาง
5. การทดสอบความพร้อม ความรู้ ความสามารถพื้นฐานและการช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม	3.79	.86	มาก	3.22	1.17	ปานกลาง
6. การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โครงการสอนและแผนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.68	1.11	มาก	3.31	1.27	ปานกลาง
7. การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนของเด็กปกติและเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.16	1.07	ปานกลาง	3.43	1.11	ปานกลาง
8. การปรับวิธีการและเกณฑ์การวัดผลประเมินผล การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละราย	3.37	.96	ปานกลาง	3.49	1.14	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ความต้องการ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
9. การติดตามหรือนิเทศผลการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.58	1.12	มาก	3.23	1.05	ปานกลาง
10. การสอนซ่อมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.42	.90	ปานกลาง	3.30	1.12	ปานกลาง
11. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการฝึกหัดทักษะในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะ ฯลฯ	4.00	.577	มาก	3.28	1.19	ปานกลาง
12. สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	4.11	.66	มาก	3.52	1.28	มาก
13. สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ฯลฯ เพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.95	.970	มาก	3.50	1.27	มาก
รวม	3.64	.63	มาก	3.31	.94	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) ส่วนครูผู้สอนมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการของผู้บริหารส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก มีเพียงบางข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความต้องการสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการฝึกหัดทักษะในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X} = 4.00$) และ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ฯลฯ ($\bar{X} = 3.95$)

ส่วนครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นความต้องการสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ฯลฯ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ในด้านการสนับสนุนงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

ความต้องการ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบและตรงตามวัตถุประสงค์	3.79	.71	มาก	3.52	1.15	มาก
2. การจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.84	.69	มาก	3.56	1.07	มาก
3. งบประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ เช่น การตรวจสอบสุขภาพ กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด เป็นต้น	3.95	.97	มาก	3.69	1.06	มาก
4. การจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	3.79	.79	มาก	3.63	1.15	มาก
5. การจัดสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กายอุปกรณ์ การตรวจสุขภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณโรงเรียน ทางลาด หรือห้องน้ำสำหรับผู้พิการ	3.68	.95	มาก	3.58	1.20	มาก
6. งบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ ความสามารถ	4.21	.63	มาก	3.52	1.27	มาก
รวม	3.88	.67	มาก	3.58	1.03	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนร่วมด้านการสนับสนุนงบประมาณของผู้บริหารและครูผู้สอนทั้งในภาพรวมและเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีความต้องการงบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมา คือ ความต้องการงบประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{X} = 3.95$) และ ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ

ส่วนครูผู้สอนมีความต้องการงบประมาณการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมา คือ ความต้องการการจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 3.63$) และ การจัดสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กายอุปกรณ์ การตรวจสุขภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณโรงเรียน ทางลาด หรือห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ($\bar{X} = 3.58$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

ความต้องการ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การสรรหาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ	3.11	1.45	ปานกลาง	3.60	1.20	มาก
2. ครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วม	3.63	.96	มาก	3.56	1.34	มาก
3. การจัดหาครูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.63	.96	มาก	3.55	1.29	มาก
4. การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.79	.79	ปานกลาง	3.56	1.19	มาก
5. การประสานความร่วมมือกับบุคลากรหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น แพทย์ จิตแพทย์ เป็นต้น	3.89	.99	มาก	3.63	1.18	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ความต้องการ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
6. ระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	3.95	.78	มาก	3.36	1.21	ปานกลาง
รวม	3.67	.79	มาก	3.54	1.12	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ความต้องการด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารและครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีความต้องการส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการสรรหาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ และการพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนครูผู้สอนมีความต้องการส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 ในด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูผู้สอน

ความต้องการ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ
1. การคัดแยกและส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เข้าเรียนร่วมในชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละราย	3.79	.71	มาก	3.45	1.21	ปานกลาง
2. ความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายหรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ	3.68	.75	มาก	3.45	1.18	ปานกลาง
3. การยอมรับและเห็นถึงความสำคัญจำเป็นใน การจัดการเรียนร่วมเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการ พิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.89	.74	มาก	3.67	1.21	มาก
4. การประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการเรียนร่วม เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ฯลฯ ในการแก้ปัญหา ส่งเสริมและฝึกฝนทักษะเพื่อ พัฒนาศักยภาพให้มากขึ้น	3.84	.83	มาก	3.64	1.08	มาก
5. ข้อมูล ข่าวสาร และบริการช่วยเหลือสำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ	3.74	.80	มาก	3.74	1.61	มาก
รวม	3.79	.64	มาก	3.59	1.05	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ความต้องการด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วมของ
ผู้บริหารและครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผู้บริหารมีความ
ต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนครูผู้สอนมีความต้องการส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้น การ
คัดแยกและส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละราย
และ ความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมเพื่อ
แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารและครูผู้สอนใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมและเป็นรายด้าน

ความต้องการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.64	.63	3.31	.94	1.42	.16
2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ	3.88	.67	3.58	1.03	1.19	.24
3. ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ	3.67	.79	3.54	1.12	.46	.65
4. ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม	3.79	.64	3.59	1.50	.79	.43
รวม	3.74	.61	3.50	.97	.97	.42

จากตาราง 11 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารและครูผู้สอนใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 ในด้านการจัดการเรียนการสอน

ความต้องการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผนในการเตรียมการจัดการเรียนร่วม อย่างเป็นระบบ	3.53	.70	3.20	1.22	1.14	.259
2. การเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ เข้าเรียนร่วมในสถานศึกษาทุกแห่ง	3.53	1.07	3.27	1.09	.94	.349
3. การกำหนดนโยบายรับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษเข้าเรียนอย่างชัดเจนและเป็นธรรม เสมอภาคแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.42	.84	3.15	1.05	1.05	.296
4. การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม	3.74	.81	3.16	1.12	2.12 *	.036
5. การทดสอบความพร้อม ความรู้ ความสามารถ พื้นฐานและการช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้นของ เด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม	3.79	.86	3.22	1.18	1.99 *	.048

ตาราง 12 (ต่อ)

ความต้องการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
6. การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โครงการสอนและแผนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.68	1.11	3.31	1.27	1.18	.242
7. การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนของเด็กปกติ และเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.16	1.07	3.43	1.11	-.97	.333
8. การปรับวิธีการและเกณฑ์การวัดผลประเมินผล การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละราย	3.37	.96	3.49	1.14	-.43	.670
9. การติดตามหรือสังเกตผลการจัดการเรียนร่วม สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.58	1.12	3.23	1.05	1.29	.201
10. การสอนซ่อมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.42	.90	3.30	1.12	.43	.666
11. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการฝึกหัดทักษะในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะ ฯลฯ	4.00	.577	3.28	1.19	2.58*	.011
12. สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสม และตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	4.11	.66	3.52	1.28	1.92	.058
13. สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ฯลฯ เพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.95	.97	3.50	1.27	1.44	.153
รวม	3.64	.63	3.31	.94	1.42	.158

* p < .05

จากตาราง 12 พบว่า ในภาพรวมผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม การทดสอบความพร้อม ความรู้ ความสามารถพื้นฐานและการช่วยเหลือตัวเอง

เบื้องต้นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการฝึกหัดทักษะในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารี กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะ ฯลฯ ที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในด้านการสนับสนุนงบประมาณ

ความต้องการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบและตรงตามวัตถุประสงค์	3.79	.71	3.52	1.15	.97	.334
2. การจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.84	.69	3.56	1.07	1.11	.271
3. งบประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ เช่น การตรวจสุขภาพ กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด เป็นต้น	3.95	.97	3.69	1.06	.99	.324
4. การจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	3.79	.79	3.63	1.15	.58	.561
5. การจัดสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กายอุปกรณ์ การตรวจสุขภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณโรงเรียน ทางลาด หรือห้องน้ำสำหรับผู้พิการ	3.68	.95	3.58	1.20	.35	.728
6. งบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถ	4.20	.63	3.52	1.27	2.29 [*]	.024
รวม	3.88	.67	3.58	1.03	1.19	.236

* $p < .05$

จากตาราง 13 พบว่า ในภาพรวมผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมด้านการสนับสนุนงบประมาณไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นงบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถ ซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ในด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ

ความต้องการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การสรรหาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ	3.11	1.45	3.60	1.20	-1.58	.117
2. ครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วม	3.63	.96	3.56	1.34	.23	.822
3. การจัดหาครูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.63	.96	3.55	1.29	.27	.787
4. การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.79	.79	3.56	1.19	.81	.423
5. การประสานความร่วมมือกับบุคลากรหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น แพทย์ จิตแพทย์ เป็นต้น	3.89	.99	3.63	1.18	.92	.362
6. ระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	3.95	.78	3.36	1.21	2.03 *	.046
รวม	3.67	.79	3.54	1.12	.46	.649

* p < .05

จากตาราง 14 พบว่า ในภาพรวมผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารและครูผู้สอนใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 ในด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม

ความต้องการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การคัดแยกและส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เข้าเรียนร่วมในชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละราย	3.79	.71	3.45	1.21	1.16	.249
2. ความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายหรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ	3.68	.75	3.45	1.18	.82	.415
3. การยอมรับและเห็นถึงความสำคัญจำเป็นใน การจัดการเรียนร่วมเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการ พิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.89	.74	3.67	1.21	.76	.449
4. การประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการเรียนร่วม เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ฯลฯ ในการแก้ปัญหา ส่งเสริมและฝึกฝนทักษะเพื่อ พัฒนาศักยภาพให้มากขึ้น	3.84	.83	3.64	1.08	.77	.446
5. ข้อมูล ข่าวสาร และบริการช่วยเหลือสำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ	3.7	.81	3.74	1.61	-.03	.977
รวม	3.79	.638	3.59	1.05	.79	.434

จากตาราง 15 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนเกี่ยวกับความต้องการในการ
จัดการเรียนร่วมด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม ในภาพรวมและในรายข้อ ไม่
แตกต่างกัน

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียน
 ร่วมของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมและเป็นรายด้าน

ปัญหา	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.47	.87	ปานกลาง	3.58	.79	มาก
2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ	3.60	.90	มาก	3.65	.72	มาก
3. ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ	3.59	.95	มาก	3.67	.88	มาก
4. ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัด การเรียนร่วม	3.56	.80	มาก	3.57	.90	มาก
รวม	3.74	.61	มาก	3.51	.97	มาก

จากตาราง 16 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารที่อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วม
 ของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 ในด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1. การวางแผนในการเตรียมการจัดการเรียนร่วม อย่างเป็นระบบ	3.42	1.17	ปานกลาง	3.49	.99	ปานกลาง
2. การเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้เข้าเรียนร่วมในสถานศึกษาทุกแห่ง	3.21	1.18	ปานกลาง	3.48	.98	ปานกลาง
3. การกำหนดนโยบายรับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษเข้าเรียนอย่างชัดเจนและเป็นธรรม เสมอภาคแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.05	.78	ปานกลาง	3.45	.98	ปานกลาง
4. การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม	3.47	1.12	ปานกลาง	3.57	.94	มาก
5. การทดสอบความพร้อม ความรู้ ความสามารถ พื้นฐานและการช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้นของ เด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม	3.68	1.00	มาก	3.71	.92	มาก
6. การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โครงการสอนและแผนการสอนสำหรับเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ	3.58	1.071	มาก	3.53	1.15	มาก
7. การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนของ เด็กปกติและเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.47	1.02	ปานกลาง	3.72	1.04	มาก
8. การปรับวิธีการและเกณฑ์การวัดผลประเมินผล การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษแต่ละราย	3.26	1.05	ปานกลาง	3.67	1.06	มาก
9. การติดตามหรือนิเทศผลการจัดการเรียนร่วม สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.42	1.07	ปานกลาง	3.36	1.06	ปานกลาง
10. การสอนซ่อมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.26	.93	ปานกลาง	3.64	.88	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ปัญหา	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
11. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการฝึกหัดทักษะในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะ ฯลฯ	3.63	1.07	มาก	3.59	.99	มาก
12. สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.95	.97	มาก	3.69	1.09	มาก
13. สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ฯลฯ เพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.63	1.21	มาก	3.69	.97	มาก
รวม	3.47	.87	มาก	3.58	.79	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และบางข้ออยู่ในระดับมาก โดยสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษอยู่ในอันดับแรก ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ การทดสอบความพร้อม ความรู้ความสามารถพื้นฐานและการช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม ($\bar{X} = 3.68$)

ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีบางข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนของเด็กปกติและเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมา คือ การทดสอบความพร้อม ความรู้ ความสามารถพื้นฐานและการช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม ($\bar{X} = 3.71$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วม
 ของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 ในด้านการสนับสนุนงบประมาณ

ปัญหา	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1. การใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบและตรงตามวัตถุประสงค์	3.53	1.02	มาก	3.59	.86	มาก
2. การจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.53	.96	มาก	3.66	.95	มาก
3. งบประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ เช่น การตรวจสุขภาพ กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด เป็นต้น	3.74	1.09	มาก	3.76	.80	มาก
4. การจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	3.37	.96	ปานกลาง	3.76	.91	มาก
5. การจัดสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กายอุปกรณ์ การตรวจสุขภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณโรงเรียน ทางลาด หรือห้องน้ำสำหรับผู้พิการ	3.58	1.07	มาก	3.64	.92	มาก
6. งบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถ	3.84	.89	มาก	3.50	.93	มาก
รวม	3.59	.90	มาก	3.65	.72	มาก

จากตาราง 18 พบว่า ปัญหาในการจัดการเรียนร่วมด้านการสนับสนุนงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอน

สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสมและเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$)

ส่วนความคิดเห็นของครูผู้สอนทั้งภาพรวมและรายข้ออยู่ใน ระดับมาก โดยมีความคิดเห็นเห็นว่าปัญหาประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ และ การจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสมและเพียงพอ เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.76$)

ตาราง 19 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ในด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ

ปัญหา	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1. การสรรหาคณาการในการจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ	3.32	1.60	ปานกลาง	3.71	1.02	มาก
2. ครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วม	3.79	1.03	มาก	3.66	1.69	มาก
3. การจัดหาครูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.53	1.12	มาก	3.74	.95	มาก
4. การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.58	.96	มาก	3.73	.89	มาก
5. การประสานความร่วมมือกับบุคลากรหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น แพทย์ จิตแพทย์ เป็นต้น	3.68	1.20	มาก	3.71	.91	มาก
6. ระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	3.63	1.07	มาก	3.47	1.09	ปานกลาง
รวม	3.59	.90	มาก	3.67	.88	มาก

จากตาราง 19 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ผู้บริหารเห็นว่าปัญหาครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ การประสานความร่วมมือกับบุคลากรหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม ($\bar{X} = 3.68$) และ ระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ($\bar{X} = 3.63$)

ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 20 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม

ปัญหา	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1. การคัดแยกและส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละราย	3.42	.84	ปานกลาง	3.51	1.02	มาก
2. ความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ	3.42	.90	ปานกลาง	3.56	.94	มาก
3. การยอมรับและเห็นถึงความสำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนร่วมเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.74	.81	มาก	3.56	1.11	มาก
4. การประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ฯลฯ ในการแก้ปัญหา ส่งเสริมและฝึกฝนทักษะเพื่อพัฒนาศักยภาพให้มากขึ้น	3.68	1.00	มาก	3.64	.96	มาก
5. ข้อมูล ข่าวสาร และบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ	3.53	1.02	มาก	3.58	1.02	มาก
รวม	3.56	.80	มาก	3.57	.90	มาก

จากตาราง 20 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่ผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การคัดแยกและส่งต่อความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละราย และ ความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาการประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 3.64$) รองลงมา คือ ปัญหาข้อมูลข่าวสารและบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 3.58$) และปัญหาความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ และ ปัญหาการยอมรับและเห็นถึงความสำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนร่วมเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ($\bar{x} = 3.56$)

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมและเป็นรายด้าน

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.47	.87	3.58	.78	1.42	.158
2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ	3.60	.90	3.65	.72	1.19	.236
3. ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ	3.59	.95	3.67	.87	.46	.649
4. ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม	3.56	.80	3.57	.90	.79	.434
รวม	3.55	.76	3.62	.76	.46	.649

จากตาราง 21 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผนในการเตรียมการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบ	3.42	1.17	3.49	.99	-.26	.796
2. การเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในสถานศึกษาทุกแห่ง	3.21	1.18	3.48	.98	-1.03	.304
3. การกำหนดนโยบายรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนอย่างชัดเจนและเป็นธรรมเสมอภาคแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.05	.78	3.45	.98	-1.67	.098
4. การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม	3.47	1.12	3.57	.94	-.39	.698
5. การทดสอบความพร้อม ความรู้ ความสามารถพื้นฐานและการช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม	3.68	1.00	3.71	.92	-.11	.916
6. การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โครงการสอนและแผนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.58	1.07	3.53	1.15	.15	.878
7. การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนของเด็กปกติและเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.47	1.02	3.72	1.04	-.94	.348
8. การปรับวิธีการและเกณฑ์การวัดผลประเมินผล การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละราย	3.26	1.05	3.67	1.06	-1.54	.127
9. การติดตามหรือนิเทศผลการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.42	1.07	3.36	1.06	.23	.823
10. การสอนซ่อมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.26	.93	3.64	.88	-1.67	.098

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
11. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการฝึกหัดทักษะในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะ ฯลฯ	3.63	1.07	3.59	.99	.15	.881
12. สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสม และตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.95	.97	3.69	1.09	.97	.337
13. สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ฯลฯ เพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.63	1.21	3.69	.97	-.21	.833
รวม	3.47	.87	3.58	.79	-.58	.560

จากตาราง 22 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในด้านการจัดการเรียนการสอนทั้งในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในด้านการสนับสนุนงบประมาณ

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบและตรงตามวัตถุประสงค์	3.53	1.02	3.59	.86	-.30	.768
2. การจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.53	.96	3.66	.95	-.56	.574
3. งบประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ เช่น การตรวจสุขภาพ กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด เป็นต้น	3.74	1.10	3.76	.80	-.09	.931
4. การจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	3.37	.96	3.76	.91	-1.67	.098
5. การจัดสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กายอุปกรณ์ การตรวจสุขภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณโรงเรียน ทางลาด หรือห้องน้ำสำหรับผู้พิการ	3.58	1.07	3.64	.92	-.25	.801
6. งบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถ	3.84	.90	3.50	.93	1.46	.147
รวม	3.60	.90	3.65	.72	-.29	.776

จากตาราง 23 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในด้านการสนับสนุนงบประมาณทั้งในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การสรรหามบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ	3.32	1.60	3.71	1.02	-1.36	.176
2. ครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วม	3.79	1.03	3.66	1.69	.47	.639
3. การจัดหาครูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.53	1.12	3.74	.948	-.88	.383
4. การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.58	.96	3.73	.89	-.67	.502
5. การประสานความร่วมมือกับบุคลากรหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น แพทย์ จิตแพทย์ เป็นต้น	3.68	1.20	3.71	.91	-.10	.918
6. ระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	3.63	1.07	3.47	1.09	.60	.547
รวม	3.59	.90	3.67	.88	-.37	.714

จากตาราง 24 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมและเป็นรายข้อไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การคัดแยกและส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละราย	3.42	.84	3.51	1.02	-.36	.718
2. ความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ	3.42	.90	3.56	.94	-.58	.564
3. การยอมรับและเห็นถึงความสำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนร่วมเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.74	.81	3.56	1.11	.66	.510
4. การประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ฯลฯ ในการแก้ปัญหา ส่งเสริมและฝึกฝนทักษะเพื่อพัฒนาศักยภาพให้มากขึ้น	3.68	1.00	3.64	.96	.18	.855
5. ข้อมูล ข่าวสาร และบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ	3.53	1.02	3.58	1.02	-.21	.832
รวม	3.56	.80	3.57	.90	-.05	.958

จากตาราง 25 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม ในภาพรวมและเป็นรายข้อไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมและเป็นรายด้านตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

ความต้องการ	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.43	.94	ปานกลาง
2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ	3.72	1.02	มาก
3. ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ	3.61	1.08	มาก
4. ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน	3.62	.92	มาก
รวม	3.59	.93	มาก

จากตาราง 26 พบว่า ความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) ยกเว้นความต้องการในด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$)

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลกเขต1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการจัดการเรียนการสอน

ความต้องการ	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. การวางแผนในการเตรียมการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบ	3.52	.97	มาก
2. การเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วม ในสถานศึกษาทุกแห่ง	3.65	1.13	มาก
3. การกำหนดนโยบายรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียน อย่างชัดเจนและเป็นธรรมเสมอภาคแก่เด็กที่มีความต้องการ พิเศษ	3.57	1.28	มาก
4. การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ก่อนเข้าเรียนร่วม	3.53	1.12	มาก

ตาราง 27 (ต่อ)

ความต้องการ	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
5. การทดสอบความพร้อม ความรู้ ความสามารถพื้นฐานและการช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม	3.53	1.09	มาก
6. การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โครงการสอนและแผนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.06	1.29	ปานกลาง
7. การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนของเด็กปกติและเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.47	1.22	ปานกลาง
8. การปรับวิธีการและเกณฑ์การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละราย	3.19	1.20	ปานกลาง
9. การติดตามหรือนิเทศผลการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.40	1.18	ปานกลาง
10. การสอนซ่อมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.44	1.19	ปานกลาง
11. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการฝึกหัดทักษะในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะ ฯลฯ	3.47	1.11	ปานกลาง
12. สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.53	1.20	มาก
13. สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ฯลฯ เพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.23	1.42	ปานกลาง
รวม	3.43	.94	ปานกลาง

จากตาราง 27 พบว่า กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการการจัดการเรียนร่วมในด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในสถานศึกษา

ทุกแห่ง เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 3.65$) รองลงมา คือ การกำหนดนโยบายรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนอย่างชัดเจนและเป็นธรรมเสมอภาคแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 3.57$)

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการสนับสนุน
งบประมาณ

ความต้องการ	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบและตรงตามวัตถุประสงค์	3.91	1.07	มาก
2. การจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.83	1.12	มาก
3. งบประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ เช่น การตรวจสุขภาพกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด เป็นต้น	3.80	1.23	มาก
4. การจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	3.64	1.20	มาก
5. การจัดสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กายอุปกรณ์ การตรวจสุขภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณโรงเรียน ทางลาด หรือห้องน้ำสำหรับผู้พิการ	3.52	1.23	มาก
6. งบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ ความสามารถ	3.62	1.30	มาก
รวม	3.72	1.02	มาก

จากตาราง 28 พบว่า กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมด้านการสนับสนุนงบประมาณในภาพรวมและเป็นรายชื่อในระดับมาก ($\bar{x} = 3.72$) โดยมีความต้องการการใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบและตรงตามวัตถุประสงค์ เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 3.91$) รองลงมา คือ การจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความ

ต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 3.83$) และ งบประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 3.80$)

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ

ความต้องการ	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การสรรหามบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ	3.59	1.30	มาก
2. ครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วม	3.70	1.12	มาก
3. การจัดหาคูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.64	1.11	มาก
4. การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.62	1.21	มาก
5. การประสานความร่วมมือกับบุคลากรหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น แพทย์ จิตแพทย์ เป็นต้น	3.36	1.45	ปานกลาง
6. ระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	3.73	1.14	มาก
รวม	3.61	1.08	มาก

จากตาราง 29 พบว่า ความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการในการจัดการเรียนร่วมด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$) และพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นความต้องการประสานความร่วมมือกับบุคลากรหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านบทบาทความร่วมมือ
ในการจัดการเรียนร่วม

ความต้องการ	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. การคัดแยกและส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมใน ชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละราย	3.37	1.09	ปานกลาง
2. ความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน การจัดการเรียนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ด้าน การศึกษาพิเศษ	3.47	1.16	ปานกลาง
3. การยอมรับและเห็นถึงความสำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนร่วม เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.71	1.07	มาก
4. การประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการ เรียนร่วม เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองของเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ ฯลฯ ในการแก้ปัญหา ส่งเสริมและฝึกฝนทักษะ เพื่อพัฒนาศักยภาพให้มากขึ้น	3.76	1.07	มาก
5. ข้อมูล ข่าวสาร และบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษอย่างสม่ำเสมอ	3.81	1.10	มาก
รวม	3.62	.92	มาก

จากตาราง 30 พบว่า ความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับความ
ต้องการในการจัดการเรียนร่วมด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและเป็น
รายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.62$) โดยกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องการข้อมูล
ข่าวสาร และบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ เป็นอันดับแรก
รองลงมา คือ การประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม และ การ
ยอมรับและเห็นถึงความสำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนร่วมเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ
เรียนร่วมกับเด็กปกติ

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมและเป็นรายด้านตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

ปัญหา	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.29	.80	ปานกลาง
2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ	3.57	.99	มาก
3. ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ	3.53	.94	มาก
4. ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน	3.43	.84	ปานกลาง
รวม	3.46	.80	ปานกลาง

จากตาราง 31 พบว่า ความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาในด้านการสนับสนุนงบประมาณ เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 3.57$) รองลงมา คือ ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ ($\bar{x} = 3.53$)

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การวางแผนในการเตรียมการจัดการเรียนร่วม อย่างเป็นระบบ	3.24	.93	ปานกลาง
2. การเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในสถานศึกษาทุกแห่ง	3.52	.94	มาก
3. การกำหนดนโยบายรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนอย่างชัดเจนและเป็นธรรมเสมอภาคแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.16	1.10	ปานกลาง
4. การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม	3.27	1.08	ปานกลาง

ตาราง 32 (ต่อ)

ปัญหา	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
5. การทดสอบความพร้อม ความรู้ ความสามารถพื้นฐานและการช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม	3.37	1.14	ปานกลาง
6. การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โครงการสอนและแผนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.08	1.12	ปานกลาง
7. การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนของเด็กปกติและเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.33	.93	ปานกลาง
8. การปรับวิธีการและเกณฑ์การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละราย	3.16	.90	ปานกลาง
9. การติดตามหรือนิเทศผลการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.29	1.20	ปานกลาง
10. การสอนซ่อมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.34	1.04	ปานกลาง
11. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการฝึกหัดทักษะในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะ ฯลฯ	3.27	.98	ปานกลาง
12. สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.48	1.03	ปานกลาง
13. สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ฯลฯ เพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.24	1.19	ปานกลาง
รวม	3.29	.80	ปานกลาง

จากตาราง 32 พบว่า กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมและเป็นรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$) ยกเว้นการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในสถานศึกษาทุกแห่ง อยู่ในระดับมาก

ตาราง 33 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการสนับสนุน
งบประมาณ

ปัญหา	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบและตรงตามวัตถุประสงค์	3.72	1.07	มาก
2. การจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.58	1.08	มาก
3. งบประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ เช่น การตรวจสุขภาพกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด เป็นต้น	3.65	1.19	มาก
4. การจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	3.52	1.12	มาก
5. การจัดสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กายอุปกรณ์ การตรวจสุขภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณโรงเรียน ทางลาด หรือห้องน้ำสำหรับผู้พิการ	3.37	1.12	ปานกลาง
6. งบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถ	3.59	1.22	มาก
รวม	3.57	.99	มาก

จากตาราง 33 พบว่า กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมด้านการสนับสนุนงบประมาณในภาพรวมและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.57$) ยกเว้นการจัดสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กายอุปกรณ์ การตรวจสุขภาพ ฯลฯ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$)

ตาราง 34 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านบุคลากรการศึกษา
พิเศษ

ปัญหา	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การสรรหามูลค่าในการจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ	3.50	1.10	มาก
2. ครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วม	3.71	1.03	มาก
3. การจัดหาครูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.66	1.07	มาก
4. การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.48	1.14	ปานกลาง
5. การประสานความร่วมมือกับบุคลากรหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น แพทย์ จิตแพทย์ เป็นต้น	3.42	1.19	ปานกลาง
6. ระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	3.44	1.05	ปานกลาง
รวม	3.53	.94	มาก

จากตาราง 34 พบว่า กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่าปัญหาในการจัดการเรียนร่วมด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$) โดยปัญหาครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วม เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 3.71$) รองลงมา คือ การจัดหาครูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 3.66$) และ การสรรหามูลค่าในการจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 3.50$)

ตาราง 35 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม

ปัญหา	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การคัดแยกและส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละราย	3.52	.97	มาก
2. ความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ	3.45	1.05	ปานกลาง
3. การยอมรับและเห็นถึงความสำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนร่วมเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.42	.95	ปานกลาง
4. การประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ฯลฯ ในการแก้ปัญหา ส่งเสริมและฝึกฝนทักษะเพื่อพัฒนาศักยภาพให้มากขึ้น	3.36	1.00	ปานกลาง
5. ข้อมูล ข่าวสาร และบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ	3.42	1.07	ปานกลาง
รวม	3.43	.84	ปานกลาง

จากตาราง 35 พบว่า ความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.43$) ยกเว้น การคัดแยกและส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละราย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$)

ตาราง 36 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมและเป็นรายด้านตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษ

ความต้องการ	ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.69	.79	มาก
2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ	3.89	.84	มาก
3. ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ	3.80	.79	มาก
4. ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน	3.71	.77	มาก
รวม	3.78	.70	มาก

จากตาราง 36 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเกี่ยวกับความ
ต้องการในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยความต้องการรายด้าน
อันดับแรก คือ ความต้องการด้านการสนับสนุนงบประมาณ ($\bar{x} = 3.89$) รองลงมา คือ ด้าน
บุคลากรการศึกษาพิเศษ ($\bar{x} = 3.80$)

ตาราง 37 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านการจัดการ
เรียนการสอน

ความต้องการ	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. การวางแผนในการเตรียมการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบ	3.67	.95	มาก
2. การเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วม ในสถานศึกษาทุกแห่ง	3.90	.97	มาก
3. การกำหนดนโยบายรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียน อย่างชัดเจนและเป็นธรรมเสมอภาคแก่เด็กที่มีความต้องการ พิเศษ	3.90	.99	มาก
4. การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ก่อนเข้าเรียนร่วม	3.57	1.03	มาก
5. การทดสอบความพร้อม ความรู้ ความสามารถพื้นฐานและ การช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ก่อนเข้าเรียนร่วม	3.70	1.04	มาก
6. การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โครงการสอนและ แผนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.59	1.09	มาก
7. การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนของเด็กปกติและเทคนิค การสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.63	1.12	มาก
8. การปรับวิธีการและเกณฑ์การวัดผลประเมินผลการเรียน การสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละราย	3.64	1.09	มาก
9. การติดตามหรือนิเทศผลการจัดการเรียนร่วมสำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.45	1.14	ปานกลาง
10. การสอนซ่อมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการ พิเศษ	3.77	1.13	มาก

ตาราง 37 (ต่อ)

ความต้องการ	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความต้องการ
11. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการฝึกหัดทักษะในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะ ฯลฯ	3.60	1.13	มาก
12. สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.78	1.14	มาก
13. สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ฯลฯ เพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.82	1.11	มาก
รวม	3.69	.79	มาก

จากตาราง 37 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนร่วมด้านการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษในภาพรวมและเป็นรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$) ยกเว้นความต้องการในการติดตามหรือนิเทศผลการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$)

ตาราง 38 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลกเขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านการสนับสนุน
งบประมาณ

ความต้องการ	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. การใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบและตรงตามวัตถุประสงค์	3.83	.98	มาก
2. การจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.83	.991	มาก
3. งบประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ เช่น การตรวจสุขภาพกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด เป็นต้น	3.98	1.05	มาก
4. การจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	3.91	.97	มาก
5. การจัดสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กายอุปกรณ์ การตรวจสุขภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณโรงเรียน ทางลาด หรือห้องน้ำสำหรับผู้พิการ	3.79	1.17	มาก
6. งบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถ	4.01	.98	มาก
รวม	3.89	.844	มาก

จากตาราง 38 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในด้านการสนับสนุนงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษในภาพรวมและเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$) โดยงบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถเป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.01$) รองลงมา คือ งบประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ เช่น การตรวจสุขภาพ กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด เป็นต้น ($\bar{x} = 3.98$)

ตาราง 39 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลกเขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านบุคลากร
การศึกษาพิเศษ

ความต้องการ	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. การสรรหาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ	3.75	.96	มาก
2. ครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วม	3.91	1.01	มาก
3. การจัดหาครูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	4.00	1.01	มาก
4. การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.92	.97	มาก
5. การประสานความร่วมมือกับบุคลากรหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น แพทย์ จิตแพทย์ เป็นต้น	3.68	1.03	มาก
6. ระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	3.57	.92	มาก
รวม	3.80	.79	มาก

จากตาราง 39 พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$) โดยการจัดหาครูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.00$) รองลงมา คือ การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 3.92$) และ ครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วม ($\bar{x} = 3.91$)

ตาราง 40 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลกเขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านบทบาทความ
ร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม

ความต้องการ	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. การคัดแยกและส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมใน ชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละราย	3.55	.99	มาก
2. ความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน การจัดการเรียนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ด้าน การศึกษาพิเศษ	3.67	.99	มาก
3. การยอมรับและเห็นถึงความสำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนร่วม เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.74	.96	มาก
4. การประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการ เรียนร่วม เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองของเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ ฯลฯ ในการแก้ปัญหา ส่งเสริมและฝึกฝนทักษะ เพื่อพัฒนาศักยภาพให้มากขึ้น	3.70	1.07	มาก
5. ข้อมูล ข่าวสาร และบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษอย่างสม่ำเสมอ	3.91	.96	มาก
รวม	3.71	.78	มาก

จากตาราง 40 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในด้าน
บทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วมของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษในภาพรวม
และในรายข้อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71$) โดยผู้ปกครองมีความต้องการข้อมูล ข่าวสารและ
บริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 3.91$)
รองลงมา คือ การยอมรับและเห็นถึงความสำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนร่วมเพื่อให้เด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ($\bar{x} = 3.74$)

ตาราง 41 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมและเป็นรายด้านตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ปัญหา	ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.17	.811	ปานกลาง
2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ	3.31	.84	ปานกลาง
3. ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ	3.35	.82	ปานกลาง
4. ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน	3.27	.77	ปานกลาง
รวม	3.28	.75	ปานกลาง

จากตาราง 41 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและเป็นรายด้านทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 3.35$) รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนงบประมาณ ($\bar{x} = 3.31$)

ตาราง 42 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การวางแผนในการเตรียมการจัดการเรียนร่วม อย่างเป็นระบบ	3.10	1.00	ปานกลาง
2. การเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในสถานศึกษาทุกแห่ง	3.25	1.08	ปานกลาง
3. การกำหนดนโยบายรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนอย่างชัดเจนและเป็นธรรมเสมอภาคแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.26	1.13	ปานกลาง
4. การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม	3.02	1.08	ปานกลาง

ตาราง 42 (ต่อ)

ปัญหา	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
5. การทดสอบความพร้อม ความรู้ ความสามารถพื้นฐานและ การช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ก่อนเข้าเรียนร่วม	3.06	1.03	ปานกลาง
6. การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โครงการสอนและ แผนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.16	1.07	ปานกลาง
7. การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนของเด็กปกติและเทคนิค การสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.14	1.05	ปานกลาง
8. การปรับวิธีการและเกณฑ์การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละราย	3.14	.99	ปานกลาง
9. การติดตามหรือนิเทศผลการจัดการเรียนร่วมสำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.08	.92	ปานกลาง
10. การสอนซ่อมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการ พิเศษ	3.25	1.11	ปานกลาง
11. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการฝึกหัดทักษะใน ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ เช่น กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะ ฯลฯ	3.15	1.06	ปานกลาง
12. สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับ ความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.30	1.00	ปานกลาง
13. สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด ห้องน้ำ สำหรับผู้พิการ ฯลฯ เพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ	3.33	.97	ปานกลาง
รวม	3.17	.811	ปานกลาง

จากตาราง 42 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเกี่ยวกับ
ปัญหาในการจัดการเรียนร่วมด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$) โดย ปัญหาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด ห้องน้ำ
สำหรับผู้พิการ ฯลฯ เพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นอันดับแรก

($\bar{x} = 3.33$) รองลงมา คือ สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 3.30$)

ตาราง 43 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการสนับสนุนงบประมาณ

ปัญหา	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบและตรงตามวัตถุประสงค์	3.39	.98	ปานกลาง
2. การจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.40	.98	ปานกลาง
3. งบประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ เช่น การตรวจสุขภาพกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด เป็นต้น	3.22	1.02	ปานกลาง
4. การจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	3.29	1.04	ปานกลาง
5. การจัดสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กายอุปกรณ์ การตรวจสุขภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณโรงเรียน ทางลาด หรือห้องน้ำสำหรับผู้พิการ	3.33	1.06	ปานกลาง
6. งบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถ	3.21	1.04	ปานกลาง
รวม	3.31	.84	ปานกลาง

จากตาราง 43 พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมด้านการสนับสนุนงบประมาณในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.31$) โดยการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการ เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 3.40$)

รองลงมา คือ การใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดเรียนร่วมอย่างเป็นระบบและตรงตามวัตถุประสงค์ ($\bar{x} = 3.39$)

ตาราง 44 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลกเขต 1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ

ปัญหา	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การสรรหามูลากรในการจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ	3.30	1.02	ปานกลาง
2. ครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วม	3.49	.99	ปานกลาง
3. การจัดหาครูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.44	1.06	ปานกลาง
4. การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.40	.92	ปานกลาง
5. การประสานความร่วมมือกับบุคลากรหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น แพทย์ จิตแพทย์ เป็นต้น	3.26	1.03	ปานกลาง
6. ระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	3.21	1.11	ปานกลาง
รวม	3.35	.82	ปานกลาง

จากตาราง 44 พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนร่วมด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$) โดยครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วม เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 3.49$) รองลงมา คือ การจัดหาครูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 3.44$) และ การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 3.40$)

ตาราง 45 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม

ปัญหา	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. การคัดแยกและส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละราย	3.32	.88	ปานกลาง
2. ความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ	3.16	.88	ปานกลาง
3. การยอมรับและเห็นถึงความสำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนร่วมเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.24	.96	ปานกลาง
4. การประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ฯลฯ ในการแก้ปัญหา ส่งเสริมและฝึกฝนทักษะเพื่อพัฒนาศักยภาพให้มากขึ้น	3.22	1.01	ปานกลาง
5. ข้อมูล ข่าวสาร และบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ	3.43	1.03	ปานกลาง
รวม	3.27	.77	ปานกลาง

จากตาราง 45 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนร่วมด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$) โดยข้อมูล ข่าวสารและบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอ เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 3.43$) รองลงมา คือ การคัดแยกและส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละราย ($\bar{x} = 3.32$)

ตอนที่ 3 เจตคติและการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม.นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปรากฏผลดังในตาราง 46 - 68

ตาราง 46 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับเจตคติในการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

เจตคติ	ผู้บริหารสถานศึกษา		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ ก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนในโรงเรียน	3.79	.92	ดี
2. ผู้ปกครองเด็กปกติและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.11	1.10	พอใช้
3. เด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีในการเรียนร่วมชั้นกับเด็กปกติ	3.63	.68	ดี
4. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนไม่ทันเพื่อน	3.63	.83	ไม่ค่อยดี
5. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น	3.32	.75	พอใช้
6. เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการเรียนรู้และทำงานได้เท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป	3.26	.93	พอใช้
7. เด็กปกติมักรังแกหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.00	1.16	พอใช้
8. การเรียนร่วมทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้สึกว่ตนเองไม่แตกต่างจากคนอื่น ๆ	3.37	1.01	พอใช้
9. เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทำให้ครูต้องรับภาระมากขึ้น	3.89	1.10	ไม่ค่อยดี
10. ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิตกกังวลกลัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษลำบากหรือไม่ปลอดภัยในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.58	.90	ไม่ค่อยดี
รวม	3.46	.66	พอใช้

จากตาราง 46 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{x} = 3.46$).

เมื่อพิจารณาในรายข้อที่เป็นเจตคติเชิงบวก ซึ่งได้แก่ การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น, เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการเรียนรู้และทำงานได้เท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป, การเรียนร่วมทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้สึกว่าตนเองไม่แตกต่างจากคนอื่น ๆ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียง 2 ข้อที่ผู้บริหารเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง คือ การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนโรงเรียน, เด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีในการเรียนร่วมชั้นกับเด็กปกติ

ส่วนเจตคติที่เป็นเชิงลบ ซึ่งได้แก่ การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนไม่ทันเพื่อน, เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทำให้ครูต้องรับภาระมากขึ้น, ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิตกกังวลกลัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษลำบากหรือไม่ปลอดภัยในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่ค่อยดี ยกเว้นผู้ปกครองเด็กปกติและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และ เด็กปกติมักรังเกียจหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อยู่ในระดับพอใช้

ตาราง 47 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับเจตคติในการจัดการเรียนร่วม

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลกเขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

เจตคติ	ครูผู้สอน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ ก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนในโรงเรียน	3.85	.91	ดี
2. ผู้ปกครองเด็กปกติและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมมี เจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.37	.98	พอใช้
3. เด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีในการเรียน ร่วมชั้นกับเด็กปกติ	3.22	.99	พอใช้
4. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียน ไม่ทันเพื่อน	3.78	.95	ไม่ค่อยดี

ตาราง 47 (ต่อ)

เจตคติ	ครูผู้สอน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
5. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น	2.97	.99	พอใช้
6. เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการเรียนรู้และทำงานได้เท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป	2.64	1.11	พอใช้
7. เด็กปกติมักรังแกหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.26	1.14	พอใช้
8. การเรียนร่วมทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้สึกว่าคุณค่าตนเองไม่แตกต่างจากคนอื่น ๆ	3.51	.89	ดี
9. เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทำให้ครูต้องรับภาระมากขึ้น	3.78	1.07	ไม่ค่อยดี
10. ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิตกกังวลกลัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษลำบากหรือไม่ปลอดภัยในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.52	1.06	ไม่ค่อยดี
รวม	3.39	.53	พอใช้

จากตาราง 47 พบว่า เจตคติในการจัดการเรียนร่วมของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 3.39$)

เมื่อพิจารณาในรายข้อที่เป็นเจตคติเชิงบวก ซึ่งได้แก่ เด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีในการเรียนร่วมชั้นกับเด็กปกติ, การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น, การเรียนร่วมทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้สึกว่าคุณค่าตนเองไม่แตกต่างจากคนอื่น ๆ พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับพอใช้ มีเพียง 2 ข้อที่ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนโรงเรียน และ การเรียนร่วมทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้สึกว่าคุณค่าตนเองไม่แตกต่างจากคนอื่น ๆ

ส่วนเจตคติที่เป็นเชิงลบ ซึ่งได้แก่ การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนไม่ทันเพื่อน, เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทำให้ครูต้องรับภาระมากขึ้น, ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิตกกังวลกลัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษลำบากหรือไม่ปลอดภัยในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความ

คิดเห็นอยู่ในระดับไม่ค่อยดี ยกเว้นผู้ปกครองเด็กปกติและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และ เด็กปกติมักรังแกหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อยู่ในระดับพอใช้

ตาราง 48 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับเจตคติในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลกเขต 1 ตามคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เจตคติ	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ ก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนในโรงเรียน	3.73	1.02	ดี
2. ผู้ปกครองเด็กปกติและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมมี เจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.99	1.06	พอใช้
3. เด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่างๆ ได้ดีในการเรียน ร่วมชั้นกับเด็กปกติ	3.38	1.02	พอใช้
4. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียน ไม่ทันเพื่อน	3.80	.82	ไม่ค่อยดี
5. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจ บทเรียนได้ดีขึ้น	3.38	1.03	พอใช้
6. เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการเรียนรู้และ ทำงานได้เท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป	3.21	.98	พอใช้
7. เด็กปกติมักรังแกหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ	3.00	.98	พอใช้
8. การเรียนร่วมทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้สึก ตนเองไม่แตกต่างจากคนอื่น ๆ	3.47	.93	พอใช้
9. เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทำให้ครูต้องรับภาระมากขึ้น	3.72	.99	ไม่ค่อยดี
10. ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิตกกังวลกลัวเด็กที่มี ความต้องการพิเศษลำบากหรือไม่ปลอดภัยในการเรียนร่วมกับ เด็กปกติ	3.55	1.13	ไม่ค่อยดี
รวม	3.42	.52	พอใช้

จากตาราง 48 พบว่า กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีเจตคติในการจัดการเรียนรวมในภาพรวม อยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{x} = 3.42$)

เมื่อพิจารณาในรายข้อที่เป็นเจตคติเชิงบวก ซึ่งได้แก่ เด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ, การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น, เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการเรียนรู้และทำงานได้เท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป และการเรียนรวมทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้สึกละอายใจไม่แตกต่างจากคนอื่น ๆ พบว่า กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับพอใช้ ยกเว้น การเรียนรวมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติก่อนให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนในโรงเรียน ซึ่งกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี

ส่วนเจตคติที่เป็นเชิงลบ ซึ่งได้แก่ การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนไม่ทันเพื่อน, เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทำให้ครูต้องรับภาระมากขึ้น และ ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิตกกังวลกลัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษลำบากหรือไม่ปลอดภัยในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ พบว่ากรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีเจตคติอยู่ในระดับไม่ค่อยดี มีเพียง 2 ข้อที่กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับพอใช้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กปกติและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรวมมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และ เด็กปกติมักรังเกียจหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ตาราง 49 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับเจตคติในการจัดการเรียนรวม

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

เจตคติ	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การเรียนรวมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ ก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนในโรงเรียน	3.95	.79	ดี
2. ผู้ปกครองเด็กปกติและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรวมมี เจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.37	1.17	พอใช้
3. เด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีในการเรียน ร่วมชั้นกับเด็กปกติ	3.78	.84	ดี

ตาราง 49 (ต่อ)

เจตคติ	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
4. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนไม่ทันเพื่อน	3.62	.93	ไม่ค่อยดี
5. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น	3.54	.95	ดี
6. เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการเรียนรู้และทำงานได้เท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป	3.38	.91	พอใช้
7. เด็กปกติมักรังแกหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.53	1.07	ไม่ค่อยดี
8. การเรียนร่วมทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้สึกว่าคุณค่าตนเองไม่แตกต่างจากคนอื่น ๆ	3.79	1.03	ดี
9. เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทำให้ครูต้องรับภาระมากขึ้น	3.53	1.12	ไม่ค่อยดี
10. ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิตกกังวลกลัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษลำบากหรือไม่ปลอดภัยในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.43	1.16	พอใช้
รวม	3.59	.69	ดี

จากตาราง 49 พบว่า เจตคติของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.59$)

เมื่อพิจารณาในรายข้อที่เป็นเจตคติเชิงบวก ซึ่งได้แก่ การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ ก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนในโรงเรียน, เด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีในการเรียนร่วมชั้นกับเด็กปกติ, การเรียนร่วมกับเด็กปกติทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น และการเรียนร่วมทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้สึกว่าคุณค่าตนเองไม่แตกต่างจากคนอื่น ๆ พบว่าผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีเจตคติในการจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับดี ยกเว้นเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการเรียนรู้และทำงานได้เท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป ที่ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความคิดเห็นอยู่ในระดับพอใช้

ส่วนเจตคติที่เป็นเชิงลบ ซึ่งได้แก่ ผู้ปกครองเด็กปกติและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม มีเจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ, การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนไม่ทันเพื่อน, เด็กปกติมักรังแกหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ, เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษทำให้ครูต้องรับภาระมากขึ้น และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิตกกังวลกลัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษลำบากหรือไม่ปลอดภัยในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีเจตคติส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่ค่อยดี มีเพียงสองข้อที่ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเห็นด้วยในระดับพอใช้ คือ ผู้ปกครองเด็กปกติและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และ ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิตกกังวลกลัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษลำบากหรือไม่ปลอดภัยในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ

ตาราง 50 การเปรียบเทียบเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมในการจัด

การเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

เจตคติ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F - ratio	Sig
1. การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนในโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.18 228.86 231.04	3 274 277	.73 .84	.87	.46
2. ผู้ปกครองเด็กปกติและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	8.70 317.10 325.80	3 274 277	2.90 1.157	2.51	.06
3. เด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีในการเรียนร่วมชั้นกับเด็กปกติ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	14.91 240.41 255.32	3 274 277	4.97 .88	5.67*	.001
4. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนไม่ทันเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.88 221.35 223.22	3 274 277	.63 .81	.78	.51
5. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	15.27 262.93 278.22	3 274 277	5.09 .96	5.31*	.001

ตาราง 50 (ต่อ)

เจตคติ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F - ratio	Sig
6. เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการเรียนรู้และทำงานได้เท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	26.53	3	8.84	8.90*	.00
	ภายในกลุ่ม	272.23	274	.99		
	รวม	298.75	277			
7. เด็กปกติมักรังแกหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม	13.32	3	4.44	3.87*	.01
	ภายในกลุ่ม	314.05	274	1.15		
	รวม	327.37	277			
8. การเรียนร่วมทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้สึกว่าตนเองไม่แตกต่างจากคนอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	6.33	3	2.11	2.32	.08
	ภายในกลุ่ม	249.58	274	.91		
	รวม	255.91	277			
9. เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทำให้ครูต้องรับภาระมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	3.82	3	1.27	1.13	.34
	ภายในกลุ่ม	309.57	274	1.13		
	รวม	313.39	277			
10. ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิตกกังวลกลัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษลำบากหรือไม่ปลอดภัยในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ	ระหว่างกลุ่ม	.833	3	.278	.23	.88
	ภายในกลุ่ม	334.66	274	1.22		
	รวม	335.50	277			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.04	3	.68	1.95	.12
	ภายในกลุ่ม	95.61	274	.35		
	รวม	97.65	277			

* $P < .05$, $F_{.05, df(3,274)} = 2.60$

จากตาราง 50 พบว่า เจตคติต่อการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน มีเพียงบางข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่ ผู้ปกครองเด็กปกติและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีในการเรียนร่วมชั้นกับเด็กปกติ การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการเรียนรู้และทำงานได้เท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป และเด็กปกติมักรังแกหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ตาราง 51 ค่าความแตกต่างของเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

เจตคติ	กลุ่ม	$\bar{x}$	ครูผู้สอน (3.22)	กรรมการ (3.38)	ผู้บริหาร (3.63)	ผู้ปกครอง (3.78)
3. เด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีในการเรียนร่วมชั้นกับเด็กปกติ	ครูผู้สอน	3.22	-	.16	.41	.56*
	กรรมการ	3.38		-	.25	.40
	ผู้บริหาร	3.63			-	-
	ผู้ปกครอง	3.78				

* $P < .05$

จากตาราง 51 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนกับผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 52 ค่าความแตกต่างของเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

เจตคติ	กลุ่ม	$\bar{x}$	ครูผู้สอน (2.97)	ผู้บริหาร (3.32)	กรรมการ (3.38)	ผู้ปกครอง (3.54)
5. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น	ครูผู้สอน	2.97	-	.35	.42	.58*
	ผู้บริหาร	3.32		-	.07	.22
	กรรมการ	3.38			-	-
	ผู้ปกครอง	3.54				

* $P < .05$

จากตาราง 52 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนกับผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 53 ค่าความแตกต่างของเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

เจตคติ	กลุ่ม	$\bar{X}$	ครูผู้สอน (2.64)	กรรมการ (3.21)	ผู้บริหาร (3.26)	ผู้ปกครอง (3.38)
6. เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการเรียนรู้และทำงานได้เท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป	ครูผู้สอน	2.64	-	.57 [*]	.62	.74 [*]
	กรรมการ	3.21		-	.05	.17
	ผู้บริหาร	3.26			-	-
	ผู้ปกครอง	3.38				-

* $P < .05$

จากตาราง 53 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ ความคิดเห็นของครูผู้สอนกับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และความคิดเห็นของครูผู้สอนกับผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 54 ค่าความแตกต่างของเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

เจตคติ	กลุ่ม	$\bar{X}$	ผู้ปกครอง (2.47)	ครูผู้สอน (2.74)	กรรมการ (3.00)	ผู้บริหาร (3.00)
7. เด็กปกติมีกรังแกหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	ผู้ปกครอง	2.47	-	.27	.53 [*]	.53
	ครูผู้สอน	2.74		-	.26	.26 [*]
	กรรมการ	3.00			-	-
	ผู้บริหาร	3.00				-

* $P < .05$

จากตาราง 54 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ ความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 55 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลกเขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

การมีส่วนร่วม	ผู้บริหารสถานศึกษา		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม
1. มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา	3.95	.91	มาก
2. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.63	1.17	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณในการจัดการเรียนร่วม	2.47	.77	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรการศึกษาพิเศษเพื่อจัด การเรียนร่วม	2.53	1.12	ปานกลาง
5. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนา เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.58	.84	ปานกลาง
6. มีส่วนร่วมในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัด การเรียนร่วม เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาดหรือสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น	2.89	.99	ปานกลาง
7. เสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรการศึกษาพิเศษ	3.16	1.12	มาก
8. ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์สำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.89	.94	ปานกลาง
9. มีส่วนร่วมในการส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อพัฒนา ศักยภาพของเด็กแต่ละราย	2.89	.81	ปานกลาง
10. สนับสนุนและส่งเสริมความเข้าใจ การยอมรับ และการอยู่ร่วมกัน ระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ	3.47	.96	ปานกลาง
รวม	2.95	.73	ปานกลาง

จากตาราง 55 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการ
เรียนร่วมในภาพรวมและเป็นรายข้อส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.95$)

ตาราง 56 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลกเขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

การมีส่วนร่วม	ครูผู้สอน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม
1. มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา	3.22	1.23	ปานกลาง
2. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.97	1.32	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณในการจัดการเรียนร่วม	2.90	1.17	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรการศึกษาพิเศษเพื่อจัด การเรียนร่วม	2.79	1.32	ปานกลาง
5. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนา เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.87	1.24	ปานกลาง
6. มีส่วนร่วมในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัด การเรียนร่วม เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาดหรือสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น	2.76	1.30	ปานกลาง
7. เสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรการศึกษาพิเศษ	3.01	1.17	ปานกลาง
8. ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์สำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.08	1.24	ปานกลาง
9. มีส่วนร่วมในการส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อพัฒนา ศักยภาพของเด็กแต่ละราย	3.05	1.30	ปานกลาง
10. สนับสนุนและส่งเสริมความเข้าใจ การยอมรับ และการอยู่ร่วมกัน ระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ	3.26	1.23	ปานกลาง
รวม	2.99	.97	ปานกลาง

จากตาราง 56 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมใน
ภาพรวมและเป็นรายข้อส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.99$)

ตาราง 57 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลกเขต 1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การมีส่วนร่วม	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม
1. มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา	3.70	.93	มาก
2. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.42	.93	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณในการจัดการเรียนร่วม	3.57	1.14	มาก
4. มีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรการศึกษาพิเศษเพื่อจัด การเรียนร่วม	3.22	1.21	ปานกลาง
5. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนา เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.48	1.08	ปานกลาง
6. มีส่วนร่วมในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัด การเรียนร่วม เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาดหรือสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น	3.45	1.29	ปานกลาง
7. เสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรการศึกษาพิเศษ	3.59	1.00	มาก
8. ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์สำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.58	1.06	มาก
9. มีส่วนร่วมในการส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อพัฒนา ศักยภาพของเด็กแต่ละราย	3.38	.95	ปานกลาง
10. สนับสนุนและส่งเสริมความเข้าใจ การยอมรับ และการอยู่ร่วมกัน ระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ	3.37	1.12	ปานกลาง
รวม	3.51	.90	มาก

จากตาราง 57 พบว่า กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
ร่วมในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและเป็นรายข้อส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$)

ตาราง 58 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลกเขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

การมีส่วนร่วม	ผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม
1. มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา	3.41	1.08	ปานกลาง
2. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.41	1.13	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณในการจัดการเรียนร่วม	3.40	1.12	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรการศึกษาพิเศษเพื่อจัด การเรียนร่วม	3.29	1.19	ปานกลาง
5. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนา เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.48	1.20	ปานกลาง
6. มีส่วนร่วมในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัด การเรียนร่วม เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาดหรือสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น	3.32	1.13	ปานกลาง
7. เสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรการศึกษาพิเศษ	3.39	1.08	ปานกลาง
8. ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์สำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.41	.92	ปานกลาง
9. มีส่วนร่วมในการส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อพัฒนา ศักยภาพของเด็กแต่ละราย	3.36	1.07	ปานกลาง
10. สนับสนุนและส่งเสริมความเข้าใจ การยอมรับ และการอยู่ร่วมกัน ระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ	3.49	.96	ปานกลาง
รวม	3.40	.89	ปานกลาง

จากตาราง 58 พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมี
ส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและเป็นรายข้อทุกข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$)

ตาราง 59 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมเกี่ยวกับ
การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

การมีส่วนร่วม	แหล่งความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F - ratio	Sig
1. มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการ เรียนร่วมในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	14.38 318.99 333.37	3 274 277	4.79 1.16	4.12*	.007
2. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอน เฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	18.82 353.35 372.17	3 274 277	6.27 1.29	4.87*	.003
3. มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณใน การจัดการเรียนร่วม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	33.01 344.80 377.80	3 274 277	11.00 1.26	8.74*	.000
4. มีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากร การศึกษาพิเศษเพื่อจัดการเรียนร่วม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	18.37 417.59 435.96	3 274 277	6.12 1.52	4.02*	.008
5. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	29.86 367.40 397.27	3 274 277	9.96 1.34	7.42*	.000
6. มีส่วนร่วมในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนร่วม เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาดหรือสื่อการเรียน การสอน เป็นต้น	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	25.07 409.96 435.04	3 274 277	8.36 1.50	5.59*	.001
7. เสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร การศึกษาพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	12.99 325.62 338.62	3 274 277	4.33 1.19	3.65*	.013
8. ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารที่เป็น ประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	14.96 314.25 329.21	3 274 277	4.99 1.15	4.35*	.005

ตาราง 59 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F - ratio	Sig
9. มีส่วนร่วมในการส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กแต่ละราย	ระหว่างกลุ่ม	8.44	3	2.81	2.35	.073
	ภายในกลุ่ม	327.90	274	1.20		
	รวม	336.33	277			
10. สนับสนุนและส่งเสริมความเข้าใจการยอมรับ และการอยู่ร่วมกันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ	ระหว่างกลุ่ม	9.78	3	3.26	2.69*	.046
	ภายในกลุ่ม	331.71	274	1.21		
	รวม	341.49	277			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	14.99	3	4.99	6.03*	.001
	ภายในกลุ่ม	227.00	274	.83		
	รวม	241.99	277			

* $p < .05$, $F_{.05, df(3,274)} = 2.60$

จากตาราง 59 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ยกเว้นการมีส่วนร่วมในการส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กแต่ละราย ที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 60 ค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วม	กลุ่ม	$\bar{X}$	ครูผู้สอน (3.22)	ผู้ปกครอง (3.41)	กรรมการ (3.70)	ผู้บริหาร (3.95)
1. มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา	ครูผู้สอน	3.22	-	.19	.48*	.73
	ผู้ปกครอง	3.41		-	.28	.53
	กรรมการ	3.70			-	-
	ผู้บริหาร	3.95				

* $p < .05$

จากตาราง 60 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูผู้สอนกับกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 61 ค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วม	กลุ่ม	$\bar{X}$	ผู้บริหาร (2.63)	ครูผู้สอน (2.97)	ผู้ปกครอง (3.41)	กรรมการ (3.42)
2. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	ผู้บริหาร	2.63	-	.33	.78	.79
	ครูผู้สอน	2.97	-	-	.45	.45
	ผู้ปกครอง	3.41	-	-	-	-
	กรรมการ	3.42	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตาราง 61 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม ไม่มีความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องคู่ใดมีความแตกต่างกันเป็นรายคู่

ตาราง 62 ค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วม	กลุ่ม	$\bar{X}$	ผู้บริหาร (2.47)	ครูผู้สอน (2.90)	ผู้ปกครอง (3.40)	กรรมการ (3.57)
3. มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณในการจัดการเรียนร่วม	ผู้บริหาร	2.47	-	.42	.93 [*]	1.10 [*]
	ครูผู้สอน	2.90	-	-	.51 [*]	.67 [*]
	ผู้ปกครอง	3.40	-	-	-	-
	กรรมการ	3.57	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตาราง 62 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของทุกคู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ยกเว้นความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 63 ค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วม	กลุ่ม	$\bar{X}$	ผู้บริหาร (2.53)	ครูผู้สอน (2.79)	กรรมการ (3.22)	ผู้ปกครอง (3.29)
4. มีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรการศึกษาพิเศษเพื่อจัดการเรียนร่วม	ผู้บริหาร	2.53	-	.26	.69	.76
	ครูผู้สอน	2.79		-	.43	.50
	กรรมการ	3.22			-	-
	ผู้ปกครอง	3.29				

* $p < .05$

จากตาราง 63 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม ไม่มีความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องคู่ใดมีความแตกต่างกันเป็นรายคู่

ตาราง 64 ค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วม	กลุ่ม	$\bar{X}$	ผู้บริหาร (2.58)	ครูผู้สอน (2.87)	กรรมการ (3.48)	ผู้ปกครอง (3.48)
5. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	ผู้บริหาร	2.58	-	.29	.90*	.90*
	ครูผู้สอน	2.87		-	.60*	.61*
	กรรมการ	3.48			-	-
	ผู้ปกครอง	3.48				

* $p < .05$

จากตาราง 64 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของทุกคู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ยกเว้นความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 65 ค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วม	กลุ่ม	$\bar{x}$	ครูผู้สอน (2.76)	ผู้บริหาร (2.89)	ผู้ปกครอง (3.32)	กรรมการ (3.45)
6. มีส่วนร่วมในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนร่วม เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด หรือสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น	ครูผู้สอน	2.76	-	.14	.57*	.70*
	ผู้บริหาร	2.89		-	.43	.56
	ผู้ปกครอง	3.32			-	-
	กรรมการ	3.45				

* $p < .05$

จากตาราง 65 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ ความคิดเห็นครูผู้สอนกับผู้ปกครอง และความคิดเห็นของครูผู้สอนกับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 66 ค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วม	กลุ่ม	$\bar{x}$	ครูผู้สอน (3.01)	ผู้บริหาร (3.16)	ผู้ปกครอง (3.39)	กรรมการ (3.59)
7. เสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรการศึกษาพิเศษ	ครูผู้สอน	3.01	-	.15	.38	.52*
	ผู้บริหาร	3.16		-	.23	.38
	ผู้ปกครอง	3.39			-	-
	กรรมการ	3.59				

* $p < .05$

จากตาราง 66 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ ความคิดเห็นของครูผู้สอนกับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนผู้อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 67 ค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วม	กลุ่ม	$\bar{x}$	ผู้บริหาร (2.89)	ครูผู้สอน (3.08)	ผู้ปกครอง (3.41)	กรรมการ (3.58)
8. ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	ผู้บริหาร	2.89	-	.19	.52	.69
	ครูผู้สอน	3.08		-	.33	.50 [*]
	ผู้ปกครอง	3.41			-	-
	กรรมการ	3.58				

* $p < .05$

จากตาราง 67 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ ความคิดเห็นของครูผู้สอนกับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนผู้อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 68 ค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วม	กลุ่ม	$\bar{x}$	ครูผู้สอน (3.26)	กรรมการ (3.37)	ผู้บริหาร (3.47)	ผู้ปกครอง (3.49)
10. สนับสนุนและส่งเสริมความเข้าใจ การยอมรับ และการอยู่ร่วมกันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ	ครูผู้สอน	3.26	-	.48 [*]	.22	.24
	กรรมการ	3.37		-	.26	.24
	ผู้บริหาร	3.47			-	-
	ผู้ปกครอง	3.49				

* $p < .05$

จากตาราง 68 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นรายข้อ ความคิดเห็นของครูผู้สอนกับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนผู้อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติ และการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการ ปัญหา เจตคติ และการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 278 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามการศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติ และการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

สรุปผล

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติ และการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในระดับมากเป็นส่วนใหญ่โดยมีความต้องการด้านการสนับสนุนงบประมาณเป็นอันดับแรก ซึ่งงบประมาณที่ต้องการสนับสนุนมากที่สุด ได้แก่ งบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถ และมีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในอันดับรองลงมา คือ มีความต้องการสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ รองลงมา คือ งบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริม

หลักสูตรหรือการฝึกหัดทักษะในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะ ฯลฯ

1.2 ครูผู้สอน มีความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง โดยครูผู้สอนมีความต้องการด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วมในเรื่องข้อมูล ข่าวสาร และบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอเป็นอันดับแรก

1.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนร่วมทั้งในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันในเรื่อง การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม, การทดสอบความพร้อม ความรู้ ความสามารถพื้นฐานและการช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วม และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการฝึกหัดทักษะในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปะ ฯลฯ ด้านการสนับสนุนงบประมาณ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนแตกต่างกันเกี่ยวกับความต้องการงบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถ ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับความต้องการระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม และด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในด้านการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถเป็นอันดับแรก ปัญหาในด้านการจัดการเรียนร่วมอันดับแรก คือ ปัญหาเรื่องสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษอันดับแรก คือ ปัญหาเรื่องครูที่ความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วม

1.5 ครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมในระดับมากทุกด้าน โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษในการจัดหาครูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นอันดับแรก

1.6 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. ผลการศึกษาความต้องการและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นฐานการศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

2.1 กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดการเรียนการสอนที่กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีความต้องการการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในสถานศึกษาทุกแห่งเป็นอันดับแรก ด้านการสนับสนุนงบประมาณ พบว่า กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบและตรงตามวัตถุประสงค์เป็นอันดับแรก ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ พบว่า ความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการระบบในการสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมเป็นอันดับแรก และด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม พบว่า กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการข้อมูล ข่าวสาร และบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอเป็นอันดับแรก

2.2 กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมในสถานศึกษาทุกแห่งเป็นอันดับแรก ในด้านการสนับสนุนงบประมาณ พบว่า ความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับปัญหาการใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบและตรงตามวัตถุประสงค์เป็นอันดับแรก ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ พบว่า กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นในปัญหาเรื่องครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วมเป็นอันดับแรก และด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม พบว่า การคัดแยกและส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นปกติตามศักยภาพของแต่ละรายเป็นปัญหาในอันดับแรก

3. ผลการศึกษาความต้องการและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นฐานการศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พบว่า

3.1 ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้ปกครองที่มีความต้องการพิเศษมีความต้องการการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในสถานศึกษาทุกแห่งและการกำหนดนโยบายรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนอย่างชัดเจนและเป็นธรรมชาติแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นอันดับแรก ด้านการสนับสนุนงบประมาณ พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความต้องการงบประมาณ

สำหรับพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถเป็นอันดับแรก ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความต้องการการจัดการครูเสริมทักษะด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นอันดับแรก และด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความต้องการข้อมูลข่าวสารและบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอเป็นอันดับแรก

3.2 ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในด้านการจัดการเรียนการสอนเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ฯลฯ เพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นอันดับแรก ด้านการสนับสนุนงบประมาณ พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นอันดับแรก ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ พบว่า ปัญหาเรื่องครูที่มีความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาทำการสอนในโรงเรียนเรียนร่วมเป็นอันดับแรก และด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารและบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอเป็นอันดับแรก

4. ผลการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า

4.1 บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยแยกพิจารณาเป็นเจตคติเชิงบวกและเชิงลบ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตคติเชิงบวกในการจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ ก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนในโรงเรียนเป็นอันดับแรก และเจตคติในเชิงลบ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษทำให้ครูต้องรับภาระมากขึ้นเป็นอันดับแรก สำหรับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนไม่ทันเพื่อนเป็นอันดับแรก

ผลการเปรียบเทียบเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า เจตคติในเชิงบวกมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีในการเรียนร่วมชั้นกับเด็กปกติ การ

เรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น และเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการเรียนรู้และทำงานได้เท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป ส่วนเจตคติเชิงลบ พบว่า ความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เกี่ยวกับเด็กปกติมักรังเกียจหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

4.2 บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมในการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาเป็นอันดับแรก ครูผู้สอนและผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมในการสนับสนุนและส่งเสริมความเข้าใจ การยอมรับ และการอยู่ร่วมกันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติเป็นอันดับแรก

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อมีเพียงการมีส่วนร่วมในการส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กแต่ละรายที่ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการและปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปราย ดังนี้

1.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการในการจัดการเรียนร่วมในด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ มีความสามารถแตกต่างจากเด็กปกติ จึงจำเป็นต้องจัดรูปแบบและวิธีการศึกษาที่แตกต่างจากเด็กปกติ รวมถึงต้องอาศัยสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการตามศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ส่วนความต้องการด้านการสนับสนุนงบประมาณของผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อยู่ในระดับมาก โดยเห็นตรงกันว่างบประมาณที่ต้องการเป็นอันดับแรก คือ งบประมาณสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ ทั้งนี้เพราะงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนร่วมเป็นอย่างมาก รวมถึงมีความต้องการด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษและด้านบทบาทความร่วมมือในการ

จัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541: 39) ซึ่งระบุว่า งบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนร่วม โดย งบประมาณส่วนใหญ่จะเข้าไปในการจัดหาสื่อหรือวัสดุอุปกรณ์

1.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วม ในด้านการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นอันดับแรก ซึ่งอาจต่อเนื่องมาจากความต้องการในการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองที่มีความต้องการพิเศษ ที่ต้องการงบประมาณเพื่อจัดหาสื่อหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ มาเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิมาลา ชโยดม (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในเขตภาคเหนือตอนล่างของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนเด็กพิการในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดงบประมาณ ด้านภูมิหลังของครอบครัวเด็กพิการ และด้านความร่วมมือการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาเจตคติ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ฐานการศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

2.1 บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีเจตคติในการจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาโดยจำแนกเป็นเจตคติเชิงบวก พบว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมมีความคิดเห็นตรงกันเกี่ยวกับการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษ กับเด็กปกติก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนในโรงเรียน แสดงให้เห็นว่าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเห็นถึงความสำคัญจำเป็นและประโยชน์ของการจัดการเรียนร่วม จึงควรมีการส่งเสริมให้เกิดการยอมรับและเข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้น และเจตคติที่เป็นเชิงลบ จะเห็นได้ว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความคิดเห็นต่อกรณีเด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทำให้ครูต้องรับภาระมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคคลที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ยังมีความเข้าใจหรือยอมรับในความแตกต่างของเด็กที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย และคิดว่าเด็กเหล่านี้เป็นภาระหรือปัญหาต่อการเรียนร่วมชั้นกับเด็กปกติ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของฮอร์กินส์ (Hawkins, 1992) ที่ระบุว่าเจตคติของครูดนตรีและครูพลศึกษามีเจตคติต่อการเรียนร่วมในระดับปานกลาง เนื่องจากครูเห็นว่า เด็กพิเศษเป็นอุปสรรคต่อการจัดการภายในชั้นเรียน ทำให้เวลาของครูน้อยลง และกระทบต่อความเอาใจที่ต้องให้แก่เด็ก ๆ ขัดขวางความก้าวหน้าของเด็กปกติ ต้องเสาะแสวงหาวิธีสอนหลายแบบมาใช้ ต้องใช้ทักษะในการสอนพิเศษ หรือจำเป็นต้องใช้บริการสนับสนุนต่าง ๆ อย่างมากในชั้นเรียน

2.2 บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะการเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมของบุคคลในฝ่ายต่าง ๆ ยังไม่ชัดเจน ส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและครูผู้สอนในการกำหนดรูปแบบหรือวิธีการดำเนินการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมควรให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดหาสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
2. ควรสนับสนุนการจัดงบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรในด้านการศึกษาพิเศษ โดยเฉพาะ เนื่องจากเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความต้องการการดูแลเอาใจใส่แตกต่างจากเด็กปกติ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สังคมและบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนร่วมทุก ๆ ฝ่ายได้รับรู้ เข้าใจและยอมรับในสิทธิและความเท่าเทียมเสมอภาคกันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติในการเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ
4. ควรมีการกำหนดบทบาทการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อการจัด และส่งเสริมให้มีการแสดงบทบาทอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในบทบาทการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่ายในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
2. ควรศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนร่วมของครู เพื่อหาทางช่วยเหลือที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2530). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , สำนักงาน. (2539). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544)*. สุรินทร์ : รุ่งธนเกียรติออปเซท.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541). *การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา*. (ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เรื่อง การจัดการศึกษาพิเศษ เล่ม 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). *การปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544)*. กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541). *รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษ รูปแบบการเรียนร่วม ปีงบประมาณ 2541 โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. กรุงเทพฯ.
- จรัญ ทองปิยะภูมิ. (2521). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา ชินวุฒิ. (2541). *เจตคติต่อจรรยาบรรณครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ฉันทนา จันทรบรรจง. (2540). *รูปแบบที่พึงประสงค์ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในจังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง การศึกษาด้วยเทคนิคเดสไฟ*. รายงานการวิจัย. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฐานิยา บุญเกียรติ. (2538). *การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตติมา จินสิทธิ์. (2537). *รายงานการดำเนินงานการจัดการศึกษาเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ*. พิษณุโลก : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.
- ทนชัย อินทนาชัย. (2542). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการแบบเรียนร่วมกับเด็กปกติในจังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

- ชนาวรรณ ลิ้มลิขิตอักษร. (2536). **การศึกษาเจตคติต่อการพหุของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- นันทกา ปัทมาพงษ์. (2538). **เจตคติของผู้บริหาร ศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการเรียนร่วมระหว่างนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นกับนักเรียนปกติต่อโครงการเรียนร่วมในจังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา นิลคุหา. (2534). **องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางเรียนในการเรียนร่วมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาพิเศษ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประคอง กรรณสูตร. (2538). **สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2534). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สหมิตร ออฟเซต.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. (2539). **แผนพัฒนาการศึกษาพิเศษ (ด้านคนพิการ)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว
- ผดุง อารยะวิญญู. (2529). **การเรียนร่วม**. ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ : กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2533). **การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการฟังและการพูด**. เอกสารประกอบการสอนวิชาการศึกษาพิเศษ 521. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2541). **การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : P.A.Art & Printing.
- รอยพิมพ์ น้อยคนดี. (2535). **เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ต่อวิชากิจกรรมแนะแนว**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- พิมพ์พรรณ วรชุตินทร. (2542). **จิตวิทยาเด็กพิเศษ**. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ฤกษ์ชัย คุณูปการ. (2547). **ลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องในเชิงสาเหตุของพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ**. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- วงพักตร์ ภูพันธ์ศรี และศิรินันท์ ดำรงผล. (2534). **จิตวิทยาเด็กพิเศษ Psychology of Exceptional Children**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วารี ธีระจิตร. (2541). **การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิมาลา ชโยดม. (2543) **ปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในเขตภาคเหนือตอนล่าง**. รายงานการวิจัย. พิษณุโลก : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิราพร พงศ์อาจารย์. (2542). **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย**. พิษณุโลก : สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ศรียา นิยมธรรม. (2531). **เอกสารการประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางในการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ**. กรุงเทพฯ : โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการกับเด็กปกติ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรียา นิยมธรรม. (2533). **“เด็กพิเศษในโรงเรียนปกติ” ในรายงานการประชุมสัมมนาศึกษานิเทศก์จังหวัดและผู้บริหารโรงเรียนเพื่อเตรียมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในปีการศึกษา 2533**. กรุงเทพฯ : โครงการพัฒนารูปแบบ การจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการกับเด็กปกติ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรียา นิยมธรรม. (2541). **การเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเพลส.
- ศิวาภรณ์ อ้วนวิจิตรและคณะ. (2544). **การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดพิษณุโลก**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. (บริหารการศึกษา) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ศึกษาริการ, กระทรวง. (2542). **คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ : การศาสนา กรมการศาสนา.
- ศักดิ์ สุนทรเสณีย์. (2531). **เจตคติ**. กรุงเทพฯ : ดีดี บุ๊คส์ไตร์.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2523). **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ชัยศิริการพิมพ์.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2529). **ทฤษฎีและการปฏิบัติทางจิตวิทยา**. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สมเดช สีแสง. (2540). **คู่มือปฏิบัติราชการและเตรียมสอบผู้บริหารการศึกษา**. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- สมบุรณ์ อาศิริพจน์. (2542). **การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนโครงการเรียนร่วม ที่มีต่อความสามารถในการเรียนและการปรับตัวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร**. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ ชุ่มกลัด. (2544). **การศึกษาสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนร่วม สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(บริหารการศึกษา) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- สหภัทร์ เจริญยศ. (2540). **การศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติของครูและผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อการเรียนร่วมในโรงเรียนวัดโพคัยกับโรงเรียนราชวินิต.**
 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาพิเศษ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุกัญญา ขำเพชร. (2538). **ความพร้อมและความต้องการในการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร.** ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาพิเศษ) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. (2525). **หลักการศึกษาคติวิทยาหลักการสอน.**
 กรุงเทพฯ : แพรววิทยา.
- สุวิมล พุกประยูร และศรีสมร ทินานนท์. (2538). **การจัดการเรียนร่วม.** กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2543). **แนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- อรรณพ เหตานุรักษ์. (2538). **เจตคติต่องานบริการอาชีพโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- Barber, Maurun L. (1989, July.) **“Parent Perspective on Preschool Mainstreaming : The Effects of Attitudes Contact and Knowledge, “Dissertation Abstracts International.** 50(01)A : 42.
- Echols, I.J.. (1992). **“An Analysis of Elementary Teachers’ Opinions Toward Mainstreaming Moderately to Severely Mentally Retarded Children in Regular Education in Some Selected Schools in Texas”, Dissertation Abstracts International.** DAI-A 52/08 : 2883.
- Farley, J.I.. (1992). **“The Current Attitudes of Principals and Teachers Regarding Mainstreaming in Virginia Middle-Level Schools”, Dissertation Abstracts International.** DAI-A 52/12 : 4290.
- Juffer, Kirk E. (1991, August.). **Parents Attitudes Towards The Regular Education Initiation / Full Integration and Education Placements for Their Children : A Survey of Parents of Handicapped Children, Dissertation Abstracts International.** 51(01) A : 477.
- Heddeens, Edith L. (1995, February.). **“Organizational Space and Attitudes Toward Special Education Classes”, Dissertation Abstracts International.** 47 : 8 .

- Kendler, Howard H. (1974). **Basic Psychology**. 3rd ed. Menlo Park Calif W.A. Bebfamin.
- McFerrin, W.J. (1987). **Personality and Susseptibility Theory and Research**. Chicago : Round McNally.
- Mulinix, Barbara J. (1994, September.). "The Relationship between Principle Sample and Attitudes toward Mainstreaming of Handicapped Children, as Perceives by Teachers", **Dissertation Abstracts International**. 54(04) A : 435.
- Quinton, Maynard C.. (1992). **Teaching Exceptional Children in all America 's Schools**. Reston Virginia, The Council for Exceptional Children.
- Riedel, P.B. (1991). "An Investigation and Analysis of Educator Perceptions of Mainstreaming Mildly Handicapped Students in Grade 5-9 in Randomly Selected Urban and Rural School Divisions in Virginia Public Shcools", **Dissertation Abstracts International**. DIA-A 52/04 : 1164.
- Shaver, Kelly G. (1977). **Principles of Social Psychology**. Cambridge : Winthrop Publishers.
- Smith, Robert M. , John T, Neisworth and Frances M. Hunt. (1983). **The exceptional Child : a Functional Approach**. 2nd ed. New York : McGraw-Hill,Inc.
- Triandis, Harry C. (1971). **Attitude and Attitude Change**. New York : John Wiley and Sons, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติ และการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องใน
การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัย เรื่อง “การศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติ และการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อเสนอแนะ และแนวทางสำหรับผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่ายในการกำหนดหรือออกแบบการจัดการเรียนร่วม ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับประโยชน์สูงสุด ฉะนั้น คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อันสำคัญในการศึกษาวิจัย จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามด้วยความ เป็นจริงที่สุด เพื่อประโยชน์ในเชิงวิชาการ และขอรับรองว่าคำตอบที่ได้รับจะถือเป็นความลับและไม่มี ผลกระทบใดๆ แก่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น เป็นเพียงการนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเพื่อประโยชน์ในการ ศึกษาวิจัยเท่านั้น

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1	แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ
ตอนที่ 2	แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการ และปัญหาในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 30 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการจัดการเรียนการสอน 2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ 3. ด้านบุคลากรการศึกษาพิเศษ 4. ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม
ตอนที่ 3	แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม จำนวน 10 ข้อ
ตอนที่ 4	แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม จำนวน 10 ข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในครั้งนี้

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติ และการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องใน
การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน
- ☐ ครูผู้สอน
- ☐ กรรมการสถานศึกษา โรงเรียน
- ☐ ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2. เพศ

- ☐ ชาย
- ☐ หญิง

3. อายุ

- ☐ ต่ำกว่า 30 ปี
- ☐ 30 – 39 ปี
- ☐ 40 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ประเด็น	ความต้องการในการจัดการเรียนร่วม					ปัญหาในการจัดการเรียนร่วม				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านบทบาทความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)										
3. การยอมรับและเห็นถึงความสำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนร่วมเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ										
4. การประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ฯลฯ ในการแก้ปัญหา ส่งเสริมและฝึกฝนทักษะเพื่อพัฒนาศักยภาพให้มากขึ้น										
5. ข้อมูล ข่าวสาร และบริการช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง										

ตอนที่ 3 เจตคติในการจัดการเรียนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับ 5 หมายถึง มีความรู้สึกเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับ 4 หมายถึง มีความรู้สึกเห็นด้วย

ระดับ 3 หมายถึง มีความรู้สึกไม่แน่ใจ

ระดับ 2 หมายถึง มีความรู้สึกไม่เห็นด้วย

ระดับ 1 หมายถึง มีความรู้สึกไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ประเด็น	ระดับเจตคติ				
	5	4	3	2	1
เจตคติในการจัดการเรียนร่วม					
1. การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนในโรงเรียน					
2. ผู้ปกครองเด็กปกติและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ					
3. เด็กที่มีความต้องการพิเศษปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีในการเรียนร่วมชั้นกับเด็กปกติ					
4. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนไม่ทันเพื่อน					
5. การเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น					
6. เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการเรียนรู้และทำงานได้เท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป					
7. เด็กปกติมีรังแกหรือล้อเลียน แสดงความรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ					
8. การเรียนร่วมทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้สึกว่าตนเองไม่แตกต่างจากคนอื่น ๆ					
9. เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทำให้ครูต้องรับภาระมากขึ้น					
10. ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิตกกังวลกลัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษลำบากหรือไม่ปลอดภัยในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ					

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของท่านในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับ 5 หมายถึง มีส่วนร่วม มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีส่วนร่วม มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีส่วนร่วม ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีส่วนร่วม น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีส่วนร่วม น้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับเจตคติ				
	5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม					
1. มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา					
2. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ					
3. มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณในการจัดการเรียนร่วม					
4. มีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรการศึกษาพิเศษเพื่อจัดการเรียนร่วม					
5. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ					
6. มีส่วนร่วมในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนร่วม เช่น กายอุปกรณ์ ทางลาด หรือสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น					
7. เสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรการศึกษาพิเศษ					
8. ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ					
9. มีส่วนร่วมในการส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กแต่ละราย					
10. สนับสนุนและส่งเสริมความเข้าใจ การยอมรับ และการอยู่ร่วมกันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือนตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวประภาพิมล ทิมวัฒนา
วัน เดือน ปีเกิด	2 พฤศจิกายน 2517
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	28/83 ถนนสิงหวัฒน์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทรศัพท์ 0-5521-5321
สถานที่ทำงาน	กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2536 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี พ.ศ.2540 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2548 กศ.ม.(สาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร